A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített harmadik tanács)

2018. november 15.* [i]

„Állami támogatások – Kapacitáspiac az Egyesült Királyságban – Támogatási program – Az EUMSZ 108. cikk (2) és (3) bekezdése – A kétség 659/1999/EK rendelet 4. cikkének (3) vagy (4) bekezdése értelmében vett fogalma – A 2014/2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás – Kifogást nem emelő határozat – A hivatalos vizsgálati eljárás megindításának hiánya – Az érintett felek eljárási jogai”

A T-793/14. sz. ügyben,

a **Tempus Energy Ltd** (székhelye: Worcester [Egyesült Királyság]),

a **Tempus Energy Technology Ltd** (székhelye: Cheltenham [Egyesült Királyság])

(képviselik őket kezdetben: J. Derenne, J. Blockx, C. Ziegler és M. Kinsella, később: J. Derenne, J. Blockx és C. Ziegler, végül: J. Derenne és C. Ziegler ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Bizottság** (képviselik: É. Gippini Fournier, R. Sauer, K. Herrmann és P. Němečková, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviselik kezdetben: C. Brodie és L. Christie, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: G. Facenna QC, később: S. Simmons, M. Holt, C. Brodie és S. Brandon, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: G. Facenna QC, később M. Holt, C. Brodie, S. Brandon és D. Robertson, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: G. Facenna QC, végül: S. Brandon, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

a 2014. július 23-i azon C(2014) 5083 final bizottsági határozat megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában, amelyben a Bizottság nem emel kifogást az Egyesült Királyság kapacitáspiacára irányuló támogatási programmal szemben, mert az szerinte az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a belső piaccal (2014/N-2. sz. állami támogatás) (HL 2014. C 348., 5. o.),

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács),

tagjai: S. Frimodt Nielsen elnök, V. Kreuschitz, I. S. Forrester, N. Półtorak (előadó) és E. Perillo bírák,

* Az eljárás nyelve: angol.

hivatalvezető: P. Cullen tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2017. július 11-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

I. A jogvita előzményei

A. A felperesek és a jogvita tárgya

1 A felperes Tempus Energy Ltd (jogelődje: Alectrona Grid Services Ltd) és Tempus Energy Technology Ltd (a továbbiakban együtt: Tempus) villamosenergia-fogyasztás szabályozására – más néven a „fogyasztóoldali szabályozásra" – irányuló technológiát forgalmaz magánszemélyek és cégek részére, és villamosenergia-szolgáltatói engedéllyel rendelkezik az Egyesült Királyságban.

2 A Tempus ügyfeleinek szóló ajánlata a villamosenergia-nyújtási lánc költségeinek a fogyasztóoldali szabályozásra irányuló technológia és a villamosenergia-szolgáltató által nyújtott szolgáltatások összekapcsolása révén történő csökkentésére irányul. A Tempus villamos energiát értékesít, és abban segít ügyfeleinek, hogy az időkorláthoz nem kötött energiafogyasztásukat olyan időszakokra tolják el, amikor a nagykereskedelmi árak vagy azért alacsonyak, mert gyenge a kereslet, vagy mert a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia elegendő mennyiségben áll rendelkezésre, és ezért olcsóbb.

3 Az ügy irataiból kitűnik, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői rendszerint olyan szerződéseket kötnek a villamosenergia-fogyasztókkal – ezek általában ipari és kereskedelmi vállalatok, illetve kis- és középvállalkozások –, amelyekben kikötik, hogy az ügyfél egy meghatározott időszakon belül rugalmasan alakítja a villamosenergia-fogyasztását. A fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetője kiszámítja az adott időpontban az összes rugalmas ügyfélnél rendelkezésre álló összkapacitás mennyiségét, majd ezt a kapacitást felkínálhatja a villamosenergia-hálózat üzemeltetőjének, jelen esetben a National Gridnek, amely ezért cserébe – bizonyos mértékű haszonkulcsot megtartva magának – fizet a rugalmas ügyfeleknek.

4 A Tempus keresetével a 2014. július 23-i azon C(2014) 5083 final bizottsági határozat megsemmisítését kéri, amelyben a Bizottság nem emel kifogást az Egyesült Királyság kapacitáspiacára irányuló támogatási programmal szemben, mert az szerinte az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a belső piaccal (2014/N-2. sz. állami támogatás) (HL 2014. C 348., 5. o.; a továbbiakban: megtámadott határozat).

B. A kifogásolt intézkedés

5 A megtámadott határozatban szereplő támogatási programmal (a továbbiakban: kifogásolt intézkedés) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága olyan kapacitáspiacot hoz létre, amely a termelési kapacitások megfelelőségének biztosításához szükséges kapacitások nyújtására irányuló, centralizált árveréseket foglal magában. Olyan támogatási programról van szó, amelyben a villamosenergia-termelési kapacitást nyújtók díjazásban részesülnek cserében azért, hogy kötelezettséget vállalnak arra, hogy villamos energiát szolgáltatnak, vagy hálózati leterheltség idején csökkentik, illetve elhalasztják a villamosenergia-fogyasztást (a megtámadott határozat (4) preambulumbekezdése).

6 A kifogásolt intézkedés jogszabályi alapját a UK Energy Act 2013 (az Egyesült Királyság energiáról szóló 2013. évi törvénye), és az e törvény alapján elfogadott, rendeleti jellegű jogi aktusok, különösen az Electricity Capacity Regulations 2014 (a villamosenergia-termelési kapacitásról szóló 2014. évi rendelet) és a Capacity Market Rules 2014 (a kapacitáspiacról szóló 2014. évi szabályok) képezik.

7 A kapacitáspiac a következőképpen működik: a szükséges kapacitás mennyiségét centralizáltan határozzák meg, a piac pedig az árverések útján állapítja meg az e mennyiség nyújtásának megfelelő árat – a választható kapacitásnyújtók ugyanis ugyanazon az árverésen belül egymással versengenek (a megtámadott határozat (145) preambulumbekezdése). A szükséges kapacitásmennyiséget az Egyesült Királyság kormánya állapítja meg, többek között a villamosenergia-hálózat üzemeltetője, a National Grid ajánlásai alapján (a megtámadott határozat (11) preambulumbekezdése).

8 Az árverésekkel kapcsolatban a kifogásolt intézkedés a következőket írja elő: a szükséges kapacitást minden évben, a fő árverések során, négy évvel későbbi szolgáltatásra árverezik el (a továbbiakban: T-4 árverés); így például a 2014-es árverésen elárverezett kapacitást 2018/2019-ben, a 2018. október 1-jétől 2019. szeptember 30-ig tartó szolgáltatási időszakban kell szolgáltatni (a megtámadott határozat (43) preambulumbekezdése). Egy másik árverésre a fő árverések szolgáltatási évét megelőző évben kerül sor (a továbbiakban: T-1 árverés).

9 A T-1 árveréseken elárverezhető, és a T-4 árverésekre vonatkozó keresleti görbe közzétételekor nyilvánosságra kerülő „költséghatékony” fogyasztóoldali szabályozási kapacitás becslése alapján meghatározott mértékű kapacitást rendszeresen leválasztanak a T-4 árverésekből, hogy a T-1 árverésekre „tartalékolják” (a megtámadott határozat (45) preambulumbekezdése). Ha a kereslet a T-4 és a T-1 árverések között esik, akkor a T-1 árverésen elárverezhető kapacitás összege csökken. A megtámadott határozat azonban pontosítja, hogy mivel a T-1 árverések jobb lehetőséget adnak a piaci hozzáférésre a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek, az Egyesült Királyság kormánya kötelezettséget vállal arra, hogy a „tartalékolt” kapacitás legalább 50%-át négy évvel korábban a T-1 árverésekre viszi. A megtámadott határozat hozzáteszi, hogy bizonyos fokú mozgásteret engednek ennek a garanciának az eltörlésére abban az esetben, ha a fogyasztóoldali szabályozás hosszú távon nem bizonyul költséghatékonynak, vagy ha a fogyasztóoldali szabályozás ágazata nem bizonyul kellően kiforrottnak (a megtámadott határozat (46) preambulumbekezdése). A T-4 és a T-1 árverések alkotják az állandó rendszert.

10 A rendszerösszekötők és a külföldi kapacitásszolgáltatók – ideiglenes – kivételével az állandó árverések a jelenlegi és az új termelők, a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői és a tárolásirendszer-üzemeltetők számára állnak nyitva (a megtámadott határozat (4) és (149) preambulumbekezdése).

11 Az állandó rendszer mellett létezik egy átmeneti rendszer is. Így a 2018/2019-es szolgáltatási időszak előtt, elsősorban a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára nyitva álló, „átmeneti” árveréseket helyeznek kilátásba. Az első átmeneti árveréseket rendszerint 2015-re, a 2016 októberétől 2017 szeptemberéig tartó szolgáltatási időszakra, a második átmeneti árveréseket pedig 2016-ra, a 2017 októberétől 2018 szeptemberéig tartó szolgáltatási időszakra írták elő (a megtámadott határozat (51) preambulumbekezdése).

12 A termelési erőforrásokat és a fogyasztóoldali szabályozás erőforrásait, amelyek részt vesznek a kapacitáspiacon, „Capacity Market Units”-nak nevezik (kapacitáspiaci egységek, a továbbiakban: CMU). A termelési CMU-k egyedileg, mint CMU-k, vagy bizonyos feltételek mellett más elfogadható termelési egységekkel együtt vehetnek részt. Az egyik ilyen feltétel, hogy az összes egység teljes kapacitása a 2 megawattos (MW) minimális alsó határérték és 50 MW között helyezkedjen el (a megtámadott határozat (16) preambulumbekezdése).

13 A fogyasztóoldali szabályozás CMU-ját a keresletcsökkentési vállalás alapján határozzák meg. Az ilyen vállalás azt feltételezi, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetője csökkentesse ügyfelével (a villamosenergia-fogyasztást félóránként rögzítő árammérővel mért) villamosenergia-behozatalt, vagy exportáltassa vele a helyszínen rendelkezésére álló termelési egységeknek köszönhetően az általa termelt villamos energiát. A fogyasztóoldali szabályozás CMU-jának minden egyes összetevőjét hozzá kell kapcsolni egy félóránkénti fogyasztásmérőhöz, és a szolgáltató fogyasztóoldali szabályozási összkapacitásának 2 MW és 50 MW között kell lennie (a megtámadott határozat (17) preambulumbekezdése).

14 Az elfogadható kapacitásokat előválogatási folyamatnak kell alávetni, amely a közigazgatási alapakta összeállításán kívül sajátos követelményeket tartalmaz aszerint, hogy az esetleges résztvevő tényleges vagy potenciális üzemeltető-e (a megtámadott határozat (26) preambulumbekezdése). Az új termelési kapacitások és a meg nem erősített fogyasztóoldali szabályozási kapacitások tekintetében (azokkal a megerősített fogyasztóoldali szabályozási kapacitásokkal ellentétben, amelyeknek a szolgáltató által bejelentett kapacitását teszttel igazolták), a T-4 és T-1 árverések esetében MW-onként 5000 font sterling (GBP) (körülbelül 5650 euró), az átmeneti árverések esetében pedig 500 GBP (körülbelül 565 euró) összegű ajánlati biztosítékot követelnek meg ezen felül.

15 A villamosenergia-hálózat üzemeltetője, a National Grid felel a villamosenergia-kapacitások megfelelőségének biztosításához szükséges kapacitásszint elérése érdekében tartott árverések szervezéséért.

16 Valamennyi árverés lefele licitáló, megkülönböztető árú aukció, amelyen valamennyi engedélyezett résztvevőnek (ajánlattevőnek) az utolsóként elfogadott ajánlat szerint fizetnek. Az árverés elején kihirdetnek egy magas árat; a résztvevők erre ajánlatokat tesznek, megadva azt a kapacitásmennyiséget, amelyet készek ezen az áron nyújtani. Ezt a folyamatot előre meghatározott időközönként többször is megismétlik mindaddig, amíg ki nem derül, hogy mi az a legalacsonyabb ár, amelynél a kereslet megfelel a kínálatnak, vagyis az aukciós elszámolóár. Valamennyi ajánlattevőnek ugyanazt az aukciós elszámolóárat kell fizetni („pay-as-clear model”) (a megtámadott határozat (49) preambulumbekezdése).

17 Így ha a kapacitásszolgáltatók nyertes ajánlatot tettek, az aukciós elszámolóáron kapacitásszerződést kötnek velük. A résztvevők által vállalt kapacitásszerződések tartama változó. A tényleges kapacitásszolgáltatók többsége egyéves szerződéshez jut. Azok a kapacitásszolgáltatók, akiknek a tárgyi eszközök beszerzésére fordított kiadása a kilowattonként (kW) 125 GBP-t (körülbelül 141 eurót) meghaladja (felújítandó erőművek), legfeljebb három évre szóló szerződést kaphatnak. Azok a kapacitásszolgáltatók, akiknek a tárgyi eszközök beszerzésére fordított kiadása a kilowattonként (kW) 250 GBP-t (körülbelül 282 eurót) meghaladja (új erőművek), legfeljebb tizenöt évre szóló szerződést kaphatnak (a megtámadott határozat (57) preambulumbekezdése). Egy évnél hosszabb időre szóló szerződéseket csak a T-4 árveréseken köthetnek. A kapacitásszerződési feltételek – ideértve a kapacitás árát is – minden esetben a szerződés teljes időtartamára vonatkoznak.

18 Az ajánlattevők szerződésük időtartama alatt rendszeres, a villamosenergia-szolgáltatókat terhelő levonásból finanszírozott díjazásban részesülnek. Az ajánlattevők ennek ellenértékeként arra vállalnak kötelezettséget, hogy hálózati leterheltség idején kapacitást nyújtanak. Ha az ajánlattevő nem szolgáltatja a szerződésben előírt kapacitásnak megfelelő villamosenergia-mennyiséget, kötbért kell fizetnie (a megtámadott határozat (4) preambulumbekezdése). A kapacitáspiacot egyébként felülvizsgálati eljárás alá kell vetni (a megtámadott határozat (6) preambulumbekezdése).

19 A kapacitások díjazásának finanszírozásával összefüggésben felmerült költség az összes engedélyezett villamosenergia-szolgáltatóra hárul (a továbbiakban: költségmegtérülési módszer). A villamosenergia-szolgáltatókra vonatkozó díjat a november és február között, hétköznap 16 és 19 óra között rögzített fogyasztás alapján kiszámított piaci részesedésük arányában állapítják meg, ezzel ösztönözve őket arra, hogy a rendszerint legnagyobb fogyasztással járó időszakokban csökkenttessék

ügyfeleik villamosenergia-igényét. A megtámadott határozat szerint ez valószínűleg a szükséges kapacitások csökkenését, következésképpen a kapacitáspiaci költségek leszállítását jelenti (a megtámadott határozat (69) preambulumbekezdése).

20 A kapacitásszolgáltatók bruttó bevételét modellezték, és az így évi 0,9 milliárd és 2,6 milliárd GBP (körülbelül 1,02 milliárd és 2,94 milliárd euró) közé, azaz a 2018–2024 közötti időszakban 8,1 milliárd és 23,4 milliárd GBP (körülbelül 9,14 milliárd és 26,4 milliárd euró) közé tehető, amelynek összege az „újonnan kialakított kapacitás” kívánt szintjétől függően változik (a megtámadott határozat (7) preambulumbekezdése).

C. Az iránymutatás vonatkozó rendelkezései

21 Emlékeztetni kell arra, hogy az állami támogatások konkrét területén az Európai Bizottság iránymutatásokat határozhat meg a mérlegelési jogkörének gyakorlására vonatkozóan, és amennyiben azok nem térnek el a Szerződés szabályaitól, az ezen iránymutatásokban foglalt, tájékoztató jellegű szabályok az intézményre nézve kötelezőek (lásd: 2002. június 13-i Hollandia kontra Bizottság ítélet, C-382/99, EU:C:2002:363, 24. pont, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

22 A Tempus egyébként a Törvényszék írásbeli kérdéseire adott válaszaiban, majd a tárgyaláson újból kifejezetten megerősítette, hogy nem magának a kapacitáspiacnak a létrehozását vitatja, hanem csupán egyrészt az Egyesült Királysága által a fogyasztóoldali szabályozás befolyására vonatkozóan szolgáltatott bizonyítékok értékelését, másrészt pedig a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek kapacitáspiaci részvételének megengedésére vonatkozó egyes részletszabályokat.

23 A 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló, a Bizottság által 2014. április 9-én elfogadott és 2014. július 1-jén hatályba lépett iránymutatás (HL 2014. C 200., 1. o.; a továbbiakban: iránymutatás) különböző rendelkezései közül – olyan helyzetet alapul véve, amelyben elfogadott a megfelelő termelési kapacitás érdekében nyújtott támogatás elve (lásd a fenti 22. pontot) – a jogvita elbírálása szempontjából a következő rendelkezések relevánsak.

24 Először is az iránymutatás „Az állami beavatkozás szükségessége” című 3.9.2. pontjában szereplő (224) bekezdésének b) pontjában úgy rendelkezik, hogy a tagállamok által biztosítandó tényezőket értékelve a Bizottság figyelembe veszi többek között „a fogyasztóoldali részvétel hatásának értékelését, ideértve a fogyasztóoldali szabályozás ösztönzésére irányuló intézkedések ismertetését”.

25 Másodszor, az iránymutatás „Megfelelőség” című 3.9.3. pontjában szereplő (226) bekezdése a következőket tartalmazza:

„A támogatási intézkedéseknek nyitottnak kell lenniük és megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk mind a meglévő, mind a jövőbeli termelők, valamint a helyettesíthető technológiákat – például a fogyasztóoldali visszajelzési, illetve tárolási megoldásokat – alkalmazó termelők számára. A támogatást ezért olyan mechanizmus útján kell nyújtani, amely lehetővé teszi a potenciálisan eltérő átfutási időket, amelyek az új beruházások új termelők által, eltérő technológiákkal történő megvalósításához szükséges időnek felelnek meg. Az intézkedésnek továbbá figyelembe kell vennie, hogy a rendszerösszekötő kapacitás milyen mértékben képes orvosolni a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos lehetséges problémákat.”

26 Harmadszor, az iránymutatás „Arányosság” című 3.9.5. pontjában szereplő (229) bekezdése pontosítja, hogy a „világos, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételeken alapuló, valamint a kijelölt célkitűzésre hatékonyan összpontosító, versenyeztetéses ajánlattételi eljárást olyannak tekintik, amely rendes körülmények között észszerű megtérülési rátákat biztosít”.

27 Negyedszer, az iránymutatás „A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése” című 3.9.6. pontjában szereplő (232) bekezdésének a) pontja többek között hangsúlyozza, hogy „a támogatási intézkedéseket úgy kell kidolgozni, hogy minden olyan kapacitás része lehessen az említett intézkedéseknek, amely hatékonyan hozzá tud járulni a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos problémák kezeléséhez, figyelembe véve különösen a különböző technológiákat alkalmazó termelők és az egyenértékű műszaki teljesítményi megoldásokat – például fogyasztóoldali szabályozást, rendszerösszekötőket és tárolási megoldásokat – kínáló termelők részvételét”. E rendelkezés azt is tartalmazza, hogy e különböző piaci szereplők részvételének „korlátozása kizárólag akkor indokolt, ha a műszaki teljesítmény nem felel meg a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos probléma kezeléséhez szükséges szintnek”.

D. A megtámadott határozat

28 A Bizottság a megtámadott határozatban az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésére tekintettel úgy vélte, hogy a kifogásolt intézkedés állami támogatásnak minősül (a megtámadott határozat (109)–(115) preambulumbekezdése).

29 A kifogásolt intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően a Bizottság kifejtette, hogy értékelését a termelési kapacitások megfelelőségére vonatkozóan az iránymutatás 3.9. pontjában meghatározott különös feltételekre alapította.

30 A Bizottság a megtámadott határozat „Közérdekű cél és a támogatás szükségessége” című 3.3.1. pontjában a következőket állapítja meg:

„(118) A Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés közérdekű cél elérését segíti elő, és az iránymutatás 3.9.1. és 3.9.2. pontja értelmében szükségesnek minősül […].

(119) Először is, az Egyesült Királyság a megfelelőségi probléma azonosítására módszertant vezetett be. Az Egyesült Királyság által lefolytatott modellezés kimutatja, hogy az »enduring reliability adequacy standard« – a termelési kapacitások megfelelőségének mérésére választott mutató – 2018–2019-től kezdve kritikus szintet érhet el. Az eredmények összességükben megegyeznek az ENTSO-E [European Network of Transmission System Operators for Electricity, a villamosenergia-piaci átvitelirendszer-üzemeltetők európai hálózata] legutolsó jelentésében közzétett adatokkal. […]

(120) A National Grid kapacitásáról szóló jelentést megvizsgálta a Department of Energy and Climate Change [az Egyesült Királyság energia- és éghajlatváltozás-ügyi minisztériuma] által kinevezett, független műszaki szakértőkből álló csoport (a továbbiakban: PTE). 2014. június 30-án az energia- és éghajlatváltozás-ügyi minisztérium közzétette a National Grid által az első árverésekhez szükséges kapacitásmennyiség összegére vonatkozóan tett ajánlások alapjául szolgáló elemzésről szóló PTE-jelentést. A PTE arra a következtetésre jutott, hogy a National Grid által elfogadott általános forgatókönyv és modellezett megközelítés az elvek tekintetében helytálló, a National Grid pedig az alapul szolgáló információk és az érintett felek véleményének figyelembevételére törekedett. Konszenzusra jutottak azonban a PTE-n belül arról, hogy a National Grid egyes kulcsfontosságú hipotézisekkel – így például a rendszerösszekötéssel – kapcsolatban túlságosan konzervatív álláspontra helyezkedett, és ezért túlbecsülte a szükséges kapacitásmennyiséget. A PTE azt is megállapította, hogy kevésbé konzervatív hipotézisek is elegendőek lettek volna ahhoz, hogy ne kelljen új termelési kapacitásokat létrehozni.

(121) Az Egyesült Királyság hatóságai ismertették, hogy figyelembe vették a National Grid ajánlásait, valamint a PTE jelentését, és figyelmesen megvizsgálták az elemzéseikben mutatkozó különbségeket. […] A bemutatott bizonyítékokra tekintettel az Egyesült Királyság kormánya úgy döntött, hogy követi a National Grid mint *system operator* által tett ajánlásokat.

(122) A fogyasztóoldali szabályozás részvételét illetően az Egyesült Királyság előadta, hogy a 2014 decemberében tartandó első árverés kulcsfontosságú lesz a fogyasztóoldali szabályozásra és annak potenciáljára vonatkozó információk megszerzésében. A PTE jelentésére válaszul a National Grid a fogyasztóoldali szabályozás által nyújtható tényleges és potenciális kapacitás megismerése érdekében közös projektet javasolt az Energy Networks Association [energiahálózatok szövetsége] (beleértve a Distribution Network Operatorst [elosztóhálózat-üzemeltetők] is) részvételével. Ezenkívül az Egyesült Királyság a 2015–2016 közötti fogyasztóoldali szabályozás növekedésének támogatása érdekében az átmeneti árverésekre vonatkozó rendelkezéseket, valamint 20 millió GBP összegű energiahatékonysági kísérleti projektet [Electricity Demand Reduction pilot] dolgozott ki. Végül az Egyesült Királyság kifejtette, hogy meg fogja vizsgálni az első árverésekből származó adatokat, és meggyőződik róla, hogy a keresleti görbét megfelelően kiigazították, amit majd a National Grid a Future Energy Scenario eljárásban a későbbi árverésekre tartozó villamosenergia-termelési kapacitásról szóló jelentések szempontjából figyelembe vesz.

[…]

(124) A Bizottság értékelte az Egyesült Királyság által a PTE jelentésére válaszul tett kezdeményezéseket, és úgy vélte, hogy a PTE által nevesített problémák közül némelyik súlyos, így például azok a túl óvatos becslések, amelyek szerint a rendszerösszekötés nettó hozzájárulása hálózati leterheltség idején nulla. […]

(125) A Bizottság úgy ítéli meg, hogy [az Egyesült Királyság által vállalt kötelezettségek] elegendő választ szolgálnak a rendszerösszekötéssel és annak becslésével kapcsolatban felmerült módszertani kérdésekre.

[…]

(128) Negyedszer, a bejelentett intézkedés a fosszilis tüzelőanyagokból származó termelést támogathatja. Az Egyesült Királyság azonban – ahogyan ez a (88)–(94) preambulumbekezdésben is szerepel – további intézkedéseket vezet be vagy helyez kilátásba a feltárt piaci hiányosságok megszüntetésére. Ezek az intézkedések a fogyasztóoldali szabályozás ösztönzésére, a »cash-out arrangements« megváltoztatására, és magasabb rendszerösszekötési szint előmozdítására irányulnak. A Bizottság úgy véli, hogy ezek az alternatív intézkedések valószínűleg tehát a bejelentett intézkedés alapján szükséges kapacitások csökkentését fogják eredményezni. A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy az Egyesült Királyság *ad hoc* intézkedéseket javasol az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó energiatermelés támogatására (például: »Contracts for Differences«), és szigorú kibocsátási követelményeket fogadott el. A Bizottság következésképpen úgy véli, hogy az Egyesült Királyság kellőképpen feltérképezte azoknak a negatív hatásoknak az enyhítésére szolgáló eszközöket, amelyeket a bejelentett intézkedés a környezeti szempontból káros támogatások fokozatos megszüntetésére irányuló célkitűzésre gyakorolhat. A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy az éves termelési kapacitások megfelelőségének értékelése figyelembe veszi a termelési volument, a rendszerösszekötők hozzájárulását, ugyanakkor nyitott a kapacitásszolgáltatók minden típusa felé, ideértve a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit is.

(129) A fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői által benyújtott levéllel kapcsolatban a Bizottság osztja az Egyesült Királyság véleményét, miszerint a tizenöt évre szóló kapacitásszerződések indokoltak lehetnek az új erőművek esetében, míg a meglévő erőművek és a fogyasztóoldali szabályozás

üzemeltetői kisebb tőkeigényükre tekintettel (ami azt jelzi, hogy a finanszírozás biztosításának kisebb jelentősége van), nem részesülnek jelentős mértékben hosszú távú szerződésekben […]. Következésképpen a Bizottság nem véli úgy, hogy a rövidebb távú szerződések az új erőművekhez képest egyértelműen hátrányos helyzetbe hozzák a meglévő erőműveket és a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit. Az intézkedés technológiai szempontból semleges, és ezért nem erősíti a fosszilis tüzelőanyagokat használó termelők helyzetét. A Bizottság azt is megjegyzi, hogy a költségmegtérülési módszer továbbra is ösztönöz a fogyasztás csúcsterhelési időszakban való csökkentésére, ugyanakkor előrelátható a villamosenergia-szolgáltatók számára."

31 A megtámadott határozatnak „A támogatás megfelelősége" című 3.3.2. pontjában a Bizottság a következőket állapítja meg:

„(130) A Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés az iránymutatás 3.9.3. pontjában foglaltak szerint megfelelőnek minősül. […]

(131) Először is, az intézkedés reagál az 1. sz. táblázatban jelzett, feltárt piaci hiányosságokra. Ezenkívül az intézkedést úgy alakították ki, hogy támogassa és kiegészítse a folyamatban levő piaci fejleményeket, és összhangban álljon az Európai Unió belső energiapiacával és energiapolitikájával: vagyis az aktív fogyasztóoldali szabályozás kibontakozásával, a verseny növekedésével és a rendszerösszekötő kapacitásokba eszközölt beruházásokkal. […]

– A kapacitáspiac segíteni fogja az aktív fogyasztóoldali szabályozás fejlődését. A fogyasztóoldali szabályozás erőforrásai kapacitási kifizetésekhez juthatnak, és különös intézkedésekre kerül sor az – egyelőre még gyerekcipőben járó – iparág kapacitásának felépítéséhez. A kapacitáspiac támogatni fogja a nagyobb likviditást és a versenyt (mind a kapacitás-, mind a villamosenergia-piacon).

[…]

(134) Harmadszor, az intézkedés a jelenlegi és az új termelők, a tárolásirendszer-üzemeltetők és a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára biztosított. Az árverezési eljárást úgy alakították ki, hogy figyelembe vegye a kapacitás elérhetővé tételéhez szükséges különböző átfutási időket. A kapacitásszolgáltatók egy- vagy négyéves átfutási időre tehetnek ajánlatot, aminek meg kell felelnie az új erőművek és a meglévő erőművek rehabilitációja szükségleteinek.

[…]

(140) A fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői által benyújtott levéllel kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy a fogyasztóoldali szabályozás kapacitásszerződéssel rendelkező üzemeltetőinek az átmeneti árveréseken való részvételből az állandó rendszer alapján történő kizárása valójában a fogyasztóoldali szabályozás szektorának fejlődését kívánja elősegíteni. Az intézkedéssel elérni kívánt célra tekintettel a Bizottság ezenkívül indokoltnak tartja, hogy nem fizetnek kiegészítő díjazást a villamosenergia-továbbítási és -elosztási veszteségekkel összefüggésben a fogyasztóoldali szabályozásnak köszönhető megtakarítások után."

32 A megtámadott határozatnak „A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások csökkentése" című 3.3.5. pontjában a Bizottság a következőket állapítja meg:

„(149) [A]z intézkedések valamennyi termelő, a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői és a (15)–(18) preambulumbekezdésben felsorolt jogosultsági feltételeknek megfelelő, meglévő és új tárolásirendszer-üzemeltető számára biztosítottak."

II. Az eljárás és a felek kérelmei

33 A Törvényszék Hivatalához 2014. december 4-én benyújtott keresetlevelével a Tempus előterjesztette a jelen keresetet.

34 A Törvényszék Hivatalához 2015. április 15-én benyújtott beadványában az Egyesült Királyság kérte, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása érdekében a jelen eljárásba beavatkozhasson. 2015. június 30-i végzésével a Törvényszék nyolcadik tanácsának elnöke engedélyezte a beavatkozást. Az Egyesült Királyság benyújtotta beadványát, és a felek az előírt határidőn belül benyújtották az azzal kapcsolatos észrevételeiket.

35 Mivel módosult a Törvényszék összetétele, az ügyet 2016. április 27-én új előadó bírónak osztották ki.

36 Mivel módosult a Törvényszék tanácsainak összetétele, az előadó bírót a harmadik tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.

37 A 2016. december 20-i pervezető intézkedésekkel a Törvényszék felhívta a Bizottságot, hogy nyújtsa be a kifogásolt intézkedés bejelentését, amelyet az Egyesült Királyság küldött meg a részére.

38 A Törvényszék Hivatalához 2017. február 13-án benyújtott beadványával a Bizottság benyújtotta az Egyesült Királyság által részére megküldött bejelentés nem bizalmas változatát. Úgy érvelt, hogy a kérdéses bejelentés az EUMSZ 339. cikk alapján védelemben részesülő bizalmas dokumentum, és nem továbbítható a Tempusnak. Úgy nyilatkozott, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 90. cikke szerinti pervezető intézkedés alapján nem küldheti meg ezt a dokumentumot a Törvényszéknek. A Bizottság előadta, hogy ha a Törvényszék e dokumentum benyújtását az eljárási szabályzat 91. cikke alapján rendelné el, haladéktalanul eleget tenne a bizonyításfelvételi intézkedésnek.

39 A dokumentumok benyújtására vonatkozó bizonyításfelvételre irányuló 2017. március 9-i végzésével a Törvényszék az eljárási szabályzat 91. cikkének b) pontja, 92. cikkének (1) bekezdése és 103. cikkének (1) bekezdése alapján arra kötelezte a Bizottságot, hogy mutassa be a szóban forgó intézkedés bejelentését, amelyet az Egyesült Királyság küldött meg a részére. A Bizottság 2017. március 16-án eleget tett e felszólításnak.

40 2017. április 3-i pervezető intézkedésével a Törvényszék jelezte a Bizottságnak és az Egyesült Királyságnak, hogy több bejelentési kivonatot készül az iratanyaghoz csatolni. A Törvényszék felhívta őket, hogy tegyenek észrevételt az említett kivonatok hozzáférhetővé tételére vonatkozóan. Az Egyesült Királyság és a Bizottság 2017. április 19-én, illetve 2017. április 24-én terjesztette elő észrevételeit e kivonatok hozzáférhetővé tételével kapcsolatban.

41 2017. május 5-én a bejelentés relevánsnak és nem bizalmasnak ítélt egyes kivonatait csatolták az iratanyaghoz és megküldték a Tempus részére (a továbbiakban: bejelentés).

42 A Törvényszék 2017. május 5-i pervezető intézkedésével valamennyi felet felhívta, hogy több kérdést válaszoljanak meg. A Törvényszék lényegében az iránymutatás egyes bekezdéseivel és az azokban foglalt egyes fogalmakkal kapcsolatban tett fel kérdést. A feleknek többek között a fogyasztóoldali szabályozás becslésére és az Egyesült Királyság energiaellátásának biztonságát illetően esetlegesen várható technológiai fejlesztésekre vonatkozóan a megtámadott határozat meghozatalakor rendelkezésre álló információkkal kapcsolatban tett fel kérdést. A Bizottságot másfelől a megtámadott határozatban foglalt egyes állításokra, valamint a kifogásolt intézkedésről alkotott értékelése során rendelkezésére álló bizonyítékokra vonatkozó álláspontjának pontosítására hívta fel. A Törvényszék továbbá felszólította a Tempust, hogy fűzzön megjegyzést a Bizottság viszonválaszában foglalt, költségmegtérülési módszerrel kapcsolatos állításaihoz. A Bizottságot is felhívta, hogy ismertesse azokat a bizonyítékokat, amelyekre a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek finanszírozási

szükségleteire vonatkozó értékelését alapította, a Tempust pedig annak ismertetésére szólította fel, hogy e finanszírozási szükségletekkel kapcsolatban milyen bizonyítékokat terjesztett az Egyesült Királyság és a Bizottság elé.

43 2017. május 22-én a felek eleget tettek ezen intézkedésnek.

44 A Törvényszék Hivatalához 2017. május 17-én és június 9-én benyújtott beadványában a Tempus észrevételeket nyújtott be a tárgyalásra készített jelentésre vonatkozóan.

45 A Törvényszék Hivatalához 2017. június 29-én benyújtott beadványában a Tempus a fegyveregyenlőség elve alapján kérte arra a Törvényszéket, hogy vizsgálja meg újból a bejelentés B. mellékletét, amelyre a Bizottság és az Egyesült Királyság a 2017. május 5-i pervezető intézkedésre adott válaszában támaszkodott, és döntse el, hogy közölni kell-e vele a melléklet más, hozzáférhetővé még nem tett részeit is.

46 A dokumentumok benyújtására vonatkozó bizonyításfelvételre irányuló 2017. július 3-i végzésével a Törvényszék az eljárási szabályzat 91. cikkének b) pontja, 92. cikkének (1) bekezdése és 103. cikkének (1) bekezdése alapján arra kötelezte a Bizottságot, hogy mutassa be a bejelentés említett B. mellékletét. A Bizottság 2017. július 4-én eleget tett e felszólításnak. 2017. július 6-án a mellékletet – miután a Törvényszék relevánsnak és nem bizalmasnak minősítette – csatolták az iratokhoz és megküldték a Tempusnak.

47 A Tempus azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

48 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant, vagy legalábbis mint megalapozatlant;

– a Tempust kötelezze a költségek viselésére.

49 Az Egyesült Királyság támogatja a Bizottság kérelmét és a kereset elutasítását kéri.

III. A jogkérdésről

A. Az elfogadhatóságról

50 A Bizottság ellenkérelmében emlékeztet arra, hogy az érintett fél keresetének ahhoz, hogy elfogadható legyen, az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésére és az [EUMSZ] 108. cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL 1999. L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 6. cikkének (1) bekezdésére alapított eljárási jogok védelmének biztosítását kell céloznia. A Tempusnak az első jogalapra vonatkozó érveit szerinte tehát csak annyiban kell figyelembe venni, amennyiben azok ténylegesen annak bizonyítására irányulnak, hogy a Bizottságnak nem sikerült eloszlatnia azokat a kétségeket, amelyekkel az előzetes vizsgálati szakasz során szembesülnie kellett, és ez az ő eljárási jogait érintette.

51 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság érve nem a kereset teljes egészében való elfogadhatóságára irányul, hanem csupán a keresetlevél azon részére, amely nem érinti a Tempus eljárási jogait. A tárgyaláson a Bizottság egyébként elismerte, hogy a felek egyetértenek abban, hogy a

Tempus eljárási jogainak védelme elfogadható. Végezetül rá kell mutatni arra, hogy a Bizottság nem pontosította azokat az érveket, amelyeket szerinte nem kell figyelembe venni, mert nem vonatkoznak a Tempus eljárási jogaira.

52 A fentiekre figyelemmel a Bizottságnak az első jogalap elfogadhatóságával kapcsolatos érvelése nem fogadható el.

B. Az ügy érdeméről

53 A Tempus mint érintett fél az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésére és a 659/1999 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésére alapított eljárási jogok védelmének biztosítása érdekében keresetének alátámasztására két jogalapra hivatkozik: az elsőt az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése, valamint több más jogi szabály megsértésére, a másodikat pedig az indokolási kötelezettség megsértésére alapítja.

1. Az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése megsértésére, a hátrányos megkülönböztetés tilalma, az arányosság és a bizalomvédelem elvének megsértésére, valamint a tények téves értékelésére alapított első jogalapról

a) Előzetes észrevételek

54 Amint az Egyesült Királyság a bejelentésben, a Bizottság pedig a megtámadott határozatban kifejti, fennáll annak a veszélye, hogy csúcsterhelési időszakokban az e tagállamban rendelkezésre álló villamosenergia-mennyiség a közeljövőben nem lesz elegendő. A legrégibb termelőlétesítmények hamarosan be fognak zárni, és fennáll a veszélye, hogy a villamosenergia-piac nem lesz elég vonzó ahhoz, hogy a termelők a bezárások ellensúlyozására új termelési kapacitásokat alakítsanak ki. A villamosenergia-piac a fogyasztókat sem fogja kellően ösztönözni arra, hogy a helyzet javítása érdekében csökkentsék igényüket. Az energiaellátás biztonságának biztosítása érdekében az Egyesült Királyság ezért szükségesnek tartja a kapacitáspiac bevezetését.

55 A kapacitáspiac alapvető célja a kapacitásszolgáltatók ösztönzése, azaz főszabály szerint mind a villamosenergia-termelők (az erőművek, köztük a fosszilis tüzelőanyagokat felhasználó erőművek), mind a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek ösztönzése, akik a csúcsterhelési időszakokban esetlegesen bekövetkező nehézségeket figyelembe véve a fogyasztás elhalasztását vagy csökkentését kínálják. Így még ha különböző szinteken is avatkoznak be – termelési kínálat, fogyasztási kereslet –, a termelők és a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői nélkülözhetetlen tényezőit jelentik az Egyesült Királyság által tervezett kapacitáspiac szerkezetének és működésének.

56 A Tempus szerint azonban a Bizottság az előzetes vizsgálat alapján és a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában rendelkezésre álló információkra tekintettel nem ítélhette meg úgy, hogy a tervezett kapacitáspiac nem vet fel kétségeket a belső piaci összeegyeztethetőségét illetően. A Tempus ezzel kapcsolatban a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőjeként a kapacitáspiac hét olyan elemét hozza fel, amelyek – a 659/1999 rendelet 4. cikke által e fogalomnak adott értelemben – kétséget vetnek fel. Lényegében úgy érvel, hogy a kapacitáspiac hátrányosan megkülönböztető, a támogatási programmal kitűzött cél eléréséhez és az alkalmazandó uniós szabályoknak való megfeleléshez szükséges mértéket meghaladó, aránytalan módon kiváltságos helyzetbe hozza a termelést a fogyasztóoldali szabályozással szemben.

b) A kétség fogalma és a hivatalos vizsgálati eljárás megindításának kérdésében döntő bizottsági határozat

57 Ahogyan az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdéséből is következik, ha a Bizottság támogatás nyújtására irányuló szándékról kapott tájékoztatást követően úgy ítéli meg, hogy ez a szándék nem egyeztethető össze a belső piaccal, haladéktalanul megindítja az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást. Az utóbbi rendelkezésben előírt eljárás alapján a Bizottság tehát köteles az érintetteket felhívni észrevételeik megtételére.

58 A 659/1999 rendelet 4. cikke e tekintetben a következő szavakkal ismerteti, hogy azzal kapcsolatban, hogy az érintett tagállam által bejelentett terv valóban támogatásnak minősül-e, a Bizottság a terv belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően felmerülő „kétség” fennállása vagy hiánya alapján dönti el, hogy az előzetes vizsgálat eredményeként megindítja-e a hivatalos vizsgálati eljárást:

„(1) A Bizottság megvizsgálja a bejelentést közvetlenül annak kézhezvétele után. […]

(2) Amennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy a bejelentett intézkedés nem valósít meg támogatást, megállapítását határozatban rögzíti.

(3) Amennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy nem merült fel kétség a bejelentett intézkedés [belső] piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, és amennyiben az a[z EUMSZ 107.] cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, a Bizottság úgy határoz, hogy az intézkedés összeegyeztethető a [belső] piaccal ([a] »kifogást nem tartalmazó határozat« [helyesen: kifogást nem emelő határozat]). A határozat megjelöli, hogy a Szerződésben szereplő melyik kivétel került alkalmazásra.

(4) Amennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy kétség merült fel a bejelentett intézkedés [belső] piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, a[z EUMSZ 108.] cikk (2) bekezdése szerinti eljárás kezdeményezéséről dönt ([a] »hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményező határozat« [helyesen: hivatalos eljárást megindító határozat]) […]”.

59 A 659/1999 rendelet 6. cikke részletesen ismerteti a hivatalos vizsgálati eljárás szabályait:

„(1) A hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményező [helyesen: megindító] határozat összefoglalja a vonatkozó ténybeli és jogi kérdéseket, tartalmazza a Bizottság előzetes értékelését a javasolt intézkedés támogatási jellegére vonatkozóan, és meghatározza a közös piaccal való összeegyeztethetőséggel kapcsolatban felmerült kétségeket. A határozat felszólítja az érintett tagállamot és az egyéb érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket egy meghatározott, általában egy hónapot meg nem haladó határidőn belül. […]

(2) A Bizottság a beérkezett észrevételeket közli az érintett tagállammal. […] Az érintett tagállam […] válaszolhat a benyújtott észrevételekre […]”.

60 Az állami támogatások ellenőrzésére irányuló eljárás keretében különbséget kell tenni egyrészt az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése által bevezetett és többek között a 659/1999 rendelet 4. cikkében szabályozott, a támogatások előzetes vizsgálatára irányuló szakasz – amelynek egyedüli célja annak lehetővé tétele a Bizottság számára, hogy kialakítsa elsődleges véleményét a szóban forgó támogatás teljes vagy részleges összeegyeztethetőségéről –, másrészt pedig az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében foglalt és többek között a 659/1999 rendelet 6. cikkében szabályozott vizsgálati szakasz között, amely arra szolgál, hogy a Bizottság számára lehetővé tegye azt, hogy teljes információt kapjon az ügy összes adatára vonatkozóan (lásd: 2008. április 15-i Nuova Agricast ítélet, C-390/06, EU:C:2008:224, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

61 A Bizottság valamely támogatás kedvező elbírálása érdekében az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes szakaszra szorítkozhat, amennyiben az első vizsgálat eredményeként meggyőződhetett róla, hogy az érintett terv összeegyeztethető az EUM-Szerződéssel. Amennyiben azonban az említett első vizsgálat során a Bizottság ezzel ellentétes következtetésre jut, vagy nem tudja minden kétséget kizáróan megállapítani a támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét, úgy köteles minden szükséges véleményt beszerezni, valamint e célból az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást megindítani (lásd: 2008. április 15-i Nuova Agricast ítélet, C-390/06, EU:C:2008:224, 58. és 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

62 A bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően felmerült „kétség”-nek a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) és (4) bekezdésében szereplő fogalmával kapcsolatban az ítélkezési gyakorlat a Bizottság értékelésére vonatkozóan három követelményt határozott meg.

63 Először is ez a fogalom kizárólagos jellegű. A Bizottság ezért nem tagadhatja meg a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását más körülményekre, például harmadik felek érdekére, az eljárás gazdaságosságával vagy az adminisztratív, illetve politikai célszerűséggel kapcsolatos megfontolásokra hivatkozva (lásd: 2009. február 10-i Deutsche Post és DHL International kontra Bizottság ítélet, T-388/03, EU:T:2009:30, 90. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2012. július 10-i Smurfit Kappa Group kontra Bizottság ítélet, T-304/08, EU:T:2012:351, 78. pont).

64 Másodszor, többek között a 659/1999 rendelet 4. cikkének (4) bekezdéséből az következik, hogy ha a Bizottság nem tud eloszlatni e rendelkezés értelmében minden kétséget, akkor köteles megindítani a hivatalos vizsgálati eljárást. E tekintetben nem rendelkezik mérlegelési mozgástérrel (lásd ebben az értelemben: 2008. december 22-i British Aggregates kontra Bizottság ítélet, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 113. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2012. július 10-i Smurfit Kappa Group kontra Bizottság ítélet, T-304/08, EU:T:2012:351, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

65 Harmadszor, a kétségnek a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) és (4) bekezdésében szereplő fogalma objektív jellegű. E kétség meglétét mind a megtámadott aktus elfogadásának körülményeit, mind annak tartalmát illetően objektív módon kell vizsgálni, összehasonlítva a határozat indokait azokkal az információkkal, amelyek a vitatott támogatásnak a belső piaccal való összeegyeztethetőségéről való döntéskor a Bizottság rendelkezésére álltak. Következésképpen a Törvényszék által a kétség fennállását illetően elvégzett jogszerűségi vizsgálat a jellegénél fogva meghaladja a nyilvánvaló mérlegelési hiba fennállásának vizsgálatát (lásd ebben az értelemben: 2009. április 2-i Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság ítélet, C-431/07 P, EU:C:2009:223, 63. pont; 2012. július 10-i Smurfit Kappa Group kontra Bizottság ítélet, T-304/08, EU:T:2012:351, 80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

66 Ebben az összefüggésben a kifogást nem emelő bizottsági határozat jogszerűségének felülvizsgálata címén a Törvényszéknek meg kell vizsgálnia a Tempus által annak alátámasztására felhozott érveket, hogy az előzetes vizsgálatot követően a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozóan a 659/1999 rendelet 4. cikke (3) és (4) bekezdése értelmében olyan kétség merül fel, amelynek hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozat meghozatalát kellett volna eredményeznie. Ennek vizsgálata már csak azért is fontos a Tempus számára, mert ezek az érvek lényegében azoknak felelnek meg, amelyeket érintett félként az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás során – ha azt megindították volna – eljárási jogaival élve felhozhatott volna, és amely eljárási jogainak a megsértésére hivatkozik a jelen ügyben.

67 Ezzel összefüggésben a Tempus viseli a bizonyítási terhet, a bizonyítást pedig egybevágó valószínűsítő körülmények együttese útján teheti meg, amelyek egyrészt az előzetes vizsgálati eljárás körülményeire és időtartamára, másrészt a megtámadott határozat tartalmára vonatkoznak (lásd ebben az értelemben: 2009. február 10-i Deutsche Post és DHL International kontra Bizottság ítélet, T-388/03, EU:T:2009:30, 93. pont). Konkrétan az előzetes vizsgálati eljárás során a Bizottság által vezetett vizsgálat elégtelen vagy

hiányos volta olyan körülménynek minősül, amely a 659/1999 rendelet 4. cikke értelmében vett kétség fennállását valószínűsíti (lásd: 2012. július 10-i Smurfit Kappa Group kontra Bizottság ítélet, T-304/08, EU:T:2012:351, 81. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig a Tempusnak mint érintett félnek nincs vizsgálati jogköre, és főszabály szerint nem rendelkezik ahhoz hasonló vizsgálati kapacitásokkal sem, mint amilyenekkel a Bizottság a bejelentett vizsgálatának elvégzéséhez – szükség esetén az érintett tagállam együttműködését kérve – rendelkezik.

68 Következésképpen a jelen ügyben – ahogyan ez az alábbi 79–82. pontból is következik – az eljárás olyan szakaszában, amelyekben az érintett feleket még nem hívták fel hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozattal észrevételeik megtételére, elegendő, ha a Tempus kifejti azokat az indokokat, amelyek miatt a megtámadott határozatra tekintettel úgy véli, hogy a Bizottságnak kételyeket kellett volna támasztania a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően. Nem köteles tehát az összes olyan bizonyítékot bemutatni, amely alapján a bejelentett támogatási program összeegyeztethetetlensége megállapítható lenne.

69 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság ahhoz, hogy az állami támogatásokra alkalmazandó szabályokra tekintettel megfelelő vizsgálatot folytathasson le, nem köteles elemzését a kifogásolt intézkedés bejelentésében foglalt elemekre korlátozni. Adott esetben releváns információkat is felderíthet, illetve köteles felderíteni ahhoz, hogy a megtámadott határozat meghozatalakor az értékelése szempontjából észszerűen elegendőnek és egyértelműnek minősíthető értékelési elemekkel rendelkezzen. Egy példával megvilágítva: a Törvényszék korábban már kimondta, hogy a Bizottság a támogatás összeegyeztethetőségét illetően „hatékony és gondos” vizsgálatot folytat, amikor megkérdőjelezi a tagállam által felhozott érvek megalapozottságát (lásd ebben az értelemben: 2008. december 10-i Kronoply és Kronotex kontra Bizottság ítélet, T-388/02, nem tették közzé, EU:T:2008:556, 127. pont), ezzel szemben úgy ítélte meg, hogy ez a vizsgálat „elégtelen” volt, amikor nem szerezte be az intézkedés értékelését lehetővé tévő információkat (lásd ebben az értelemben: 2009. február 10-i Deutsche Post és DHL International kontra Bizottság ítélet, T-388/03, EU:T:2009:30, 109. és 110. pont).

70 Következésképpen a 659/1999 rendelet 4. cikkének (4) bekezdése értelmében vett kétség fennállásának bizonyításához elegendő, ha a Tempus azt bizonyítja, hogy a Bizottság nem derítette fel és nem vizsgálta gondosan és pártatlanul az ezen elemzés szempontjából releváns összes elemet, vagy nem vette azokat megfelelően, a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos minden kétséget kizáró módon figyelembe.

71 Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az állami támogatással kapcsolatos határozat jogszerűségét azon információk alapján kell megítélni, amelyek a határozat meghozatalakor a Bizottság rendelkezésére állhattak (lásd ebben az értelemben: 2008. április 15-i Nuova Agricast ítélet, C-390/06, EU:C:2008:224, 54. és 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig azok az információk, amelyek a Bizottság „rendelkezésére állhattak”, azokat is magukban foglalják, amelyek az ezen intézmény által az EUMSZ 108. cikk (2) és (3) bekezdése, valamint a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) és (4) bekezdése alapján lefolytatandó értékelés szempontjából relevánsnak tűntek.

72 A támogatás belső piaccal való összeegyeztethetősége tekintetében felmerült kétség fennállásának bizonyítása érdekében a Tempus ennélfogva bármely olyan releváns információt felhozhat, amellyel a Bizottság a megtámadott határozat meghozatalakor rendelkezett vagy rendelkezhetett. Ugyanígy, a Törvényszék az általa ezzel kapcsolatban lefolytatandó jogszerűségi vizsgálat céljából minden olyan információt figyelembe vehet, amelyet a megtámadott határozatban a Bizottság az általa ott elvégzett értékelés alátámasztásával összefüggésben megemlített.

73 A jelen ügyben ennélfogva meg kell vizsgálni, hogy a Tempus által a Törvényszék előtt felhozott elemek a megtámadott határozat meghozatalakor rendelkezésre álló információkra tekintettel ébreszthettek-e kétséget a bejelentett intézkedés belső piaccal való részleges vagy teljes összeegyeztethetőségét illetően, és ezért kötelezni kell a Bizottságot a hivatalos vizsgálati eljárás

megindítására, nem érintve ezen intézménynek az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkozó jogkörének az említett eljárás megindítását követő, utólagos gyakorlását.

c) A tagállam és a Bizottság közötti tárgyalások időtartama és a megtámadott határozat meghozatalát övező körülmények

74 A Tempus kiemeli, mennyire fontosak azok a kérdések, amelyekkel a Bizottság szembesült ebben az ügyben, amely az a kapacitáspiacra és az iránymutatás alkalmazására vonatkozó első vizsgálati eljárás volt. A jelen ügyben az Egyesült Királyság és a Bizottság között a bejelentés előtt folytatott tárgyalások tartama szerinte túlmegy azon a mértéken, amely a kifogást nem emelő határozat meghozatalához szükséges lenne, és önmagában is kétség fennállását valószínűsíti. A Tempus azt is megjegyzi, hogy ellentmondásosnak tartja, hogy a Bizottság úgy véli, hogy egyrészt nem szükséges hivatalos vizsgálati eljárást megindítani az első bejelentett kapacitáspiacról, másrészt a későbbiekben le kell folytatni e tárgyban az első – állami támogatásokkal kapcsolatban még sohasem indított – ágazati vizsgálatot „az ezen intézkedésekkel kapcsolatos ismeretek bővítése és az uniós szabályok tiszteletben tartásának biztosítása”, valamint „az olyan érintett felek” elérése érdekében, „akiket nem hallgattak meg az állami támogatásokkal összefüggő rendes eljárások keretében” (lásd: az energiaágazatban működő kapacitásmechanizmusokra vonatkozó vizsgálat 659/1999 rendelet 20a. cikke alapján történő megindításáról szóló, 2015. április 29-i C(2015) 2814 final bizottsági határozat és a vonatkozó sajtóközlemény).

75 A Bizottság ezt azzal hárítja el, hogy panasz hiányában kizárólag a bejelentés időpontja számít annak eldöntésekor, hogy az előzetes vizsgálati eljárás időtartama vethet-e fel kétséget. Márpedig mivel ez az eljárás kevesebb mint két hónapig tartott, nem bizonyítja kétség fennállását, sőt inkább annak hiányát tükrözi. Mindenesetre mivel a kapacitáspiacot a bejelentés előtt nem sokkal tartott nyilvános nemzeti konzultáció keretében alakították ki, azok a tárgyalások, amelyeket az Egyesült Királyság a bejelentést megelőzően a Bizottsággal folytathatott, szükségszerűen nem lehettek relevánsak annak megítélése szempontjából, hogy a Bizottság támaszthatott-e kétséget a végül bejelentett intézkedéssel szemben. A Tempus által hivatkozott ellentmondással kapcsolatban a Bizottság azzal érvel, hogy a megtámadott határozat jogszerűségét a határozathozatal időpontjában rendelkezésre álló információk alapján kell megítélni, és nem lehet a később hozott határozatokat „lélektani hatás” szempontjából figyelembe venni. Mindenesetre az Egyesült Királyságon kívüli más tagállamokban működő kapacitásmechanizmusokra vonatkozó ágazati vizsgálat megindításáról szóló későbbi határozat „az [e] mechanizmusok fennállásával és működésével kapcsolatos ismeretek bővítésére” irányul. Az Egyesült Királyság kapacitáspiacával kapcsolatban az ismereteket már a bejelentett intézkedés egyedi vizsgálatakor sikerült bővíteni.

76 Az Egyesült Királyság a maga részéről azt állítja, hogy a bejelentést megelőző eszmecsere időtartama nem ébreszthet kétséget.

77 Az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének értelmében „[a] Bizottságot az észrevételei megtételéhez szükséges időben tájékoztatni kell minden támogatás nyújtására és módosítására irányuló szándékról”. Ez a bejelentési kötelezettség lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy bármely támogatási program felett előzetes ellenőrzést gyakoroljon. A 659/1999 rendelet 4. cikkének (1) bekezdéséből ugyanis az következik, hogy „[a] Bizottság megvizsgálja a bejelentést közvetlenül annak kézhezvétele után”. A 659/1999 rendelet 4. cikkének (5) bekezdése azt is tartalmazza, hogy a Bizottságnak „a teljes bejelentés kézhezvételének időpontjától kezdőd[ő]”, „két hónapo[s]” határidő áll rendelkezésére arra, hogy az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdés szerinti bejelentés előzetes vizsgálata alapján határozatot hozzon adott esetben arról, hogy – amennyiben kétség merült fel a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően – megindítja az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárást.

78 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság által az előzetes vizsgálati eljárás során lefolytatandó vizsgálat terjedelme, valamint a vizsgált ügyirat bonyolultsága azt jelezheti, hogy a szóban forgó eljárás jelentősen meghaladta azt a mértéket, amit az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében foglalt rendelkezésekkel összefüggésben lefolytatott első vizsgálat általában magában foglal. Ez olyan körülménynek minősül, amely a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) vagy (4) bekezdése értelmében vett kétség fennállását valószínűsíti (2012. november 7-i CBI kontra Bizottság ítélet, T-137/10, EU:T:2012:584, 285. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

79 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a bejelentett intézkedés jelentős, összetett és új intézkedés.

80 Először is, a Bizottság a megtámadott határozatban tíz évre szóló támogatási program bevezetését engedélyezte (lásd a megtámadott határozat (6) és (162) preambulumbekezdését). A programmal érintett összegek különösen jelentősek, mivel évi 0,9 milliárd és 2,6 milliárd GBP között (lásd a megtámadott határozat (7) preambulumbekezdését), azaz tíz évre számítva 8,1 és 23,4 milliárd GBP között mozognak, ahogyan ezt a Bizottság a tárgyaláson meg is erősítette. Így 2018–2019-re, a kapacitáspiac első tervezett szolgáltatási évére vonatkozóan az Egyesült Királyság azt a tájékoztatást adta, hogy 53,3 gigawatt (GW) összkapacitást szándékozik árverésre vinni.

81 Másodszor, ennek a támogatási programnak mind a meghatározása, mind a végrehajtása összetettnek mutatkozik. Számos, valószínűségre alapított feltevést ismertettek a fennállás igazolására (lásd a megtámadott határozat (79)–(82) preambulumbekezdését). Több üzemeltetői kategóriára is vonatkoznak olyan részletszabályok, amelyek kategóriánként eltérőek, és amelyekhez meghatározott jogosultsági feltételeknek kell eleget tenni (lásd a megtámadott határozat (15)–(27) preambulumbekezdését). Különböző árverési mechanizmusok kerültek meghatározásra, és több szakaszban zajlanak le (lásd a megtámadott határozat (28)–(51) preambulumbekezdését). Ez az intézkedés jelentős és hosszan tartó, akár az intézkedésre engedélyezett tíz éven túli hatásokat válthat ki, mivel egyes kapacitásszolgáltatók számára minden éves T-4 árveréskor legfeljebb tizenöt évre szóló szerződést kötését is megengedi (lásd a megtámadott határozat (57) preambulumbekezdését). Ezek a hatások különösen – akár közvetlenül, akár közvetve – hosszabb időn keresztül a meglévő és az új termelőket, valamint a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit érintik.

82 Harmadszor – ahogyan a Tempus és a Bizottság versenypolitikáért felelős alelnöke a megtámadott határozat tartalmát összefoglaló sajtóközleményben kifejtette – első ízben van szó arról, hogy a Bizottság az iránymutatás alapján egy kapacitáspiacot értékel. A kifogásolt intézkedés tehát mind tárgyát, mind a jövőre gyakorolt hatásait tekintve is újnak tekinthető.

83 Ráadásul – a Tempushoz hasonlóan és csupán azt hangsúlyozva, milyen összetett és új kérdésekkel kellett a Bizottság a jelen ügyben szembesülnie – a kapacitáspiacra vonatkozó ágazati vizsgálat indítására, valamint azoknak a hivatalos vizsgálati eljárásoknak a megindítására is rá lehet mutatni, amelyekre a későbbiekben egyes esetekben, az adott ügyhöz kapcsolódó okból más tagállamok által tervezett kapacitáspiacokra vonatkozóan kerül sor. Mivel azonban ezek az események mind a megtámadott határozat Bizottság általi meghozatalát követően történtek, nem befolyásolhatják a Törvényszék által a megtámadott határozat jogszerűségét illetően lefolytatott értékelést.

84 A jelen esetben pedig bizonyos, hogy 2014. július 23-án, egy hónapos előzetes vizsgálatot követően a Bizottság azt állapította meg, hogy az Egyesült Királyság által 2014. június 23-án bejelentett intézkedés nem vet fel kétségeket a belső piaci összeegyeztethetőségét illetően, és kifogást nem emelő határozat tárgyát képezheti. Az egyes kapacitásszolgáltatókat ezen eljárás folyamán nem hívták fel észrevételek megtételére, mivel a Bizottság nem tartotta szükségesnek.

85 A Bizottság állításával ellentétben a jelen ügyben fennálló körülményekre tekintettel abból a tényből, hogy az előzetes vizsgálat csak egy hónapig tartott, még nem lehet arra következtetni, hogy azt valószínűsítő körülményről van szó, hogy a kifogásolt intézkedés első vizsgálatának lezártakor nem merült fel kétség. Figyelembe kell ugyanis venni – ahogyan ezt a Tempus kifejti – az Egyesült

Királyság és a Bizottság között az intézkedés bejelentését megelőzően lezajlott kapcsolatfelvételek tartalmát és időtartamát is. Bár az ilyen kapcsolatfelvétel nem újkeletű, hanem inkább a Bizottság kezdeményezésére jött létre, a jelen esetben azonban olyan jellemzőket mutat, amelyek a kifogásolt intézkedés összetettségét és újszerűségét domborítják ki.

86 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a bejelentést megelőző szakasz, amely a Bizottságnak az állami támogatások ellenőrzésére irányuló eljárások lefolytatása során nyert tapasztalataiból merítkezik, az állami támogatások ellenőrzésére irányuló eljárások Bizottság által 2009. június 16-án elfogadott gyakorlati kódexében (HL 2009. C 136., 13. o.; a továbbiakban: gyakorlati kódex) nyert hivatalos formát. Még ha – ahogyan ez a gyakorlati kódex 8. szakaszában szerepel – a kódex nem is módosítja az EUM-Szerződésben és az állami támogatásokra vonatkozó eljárásokat szabályozó különböző rendeletekben meghatározott jogokat és kötelezettségeket, pontosíthatja az ilyen informális kapcsolatfelvételek tárgyát, időtartamát és részletszabályait.

87 Így a gyakorlati kódex 10. szakasza szerint a bejelentést megelőző szakasz lehetővé teszi a Bizottság szolgálatai és a tagállam számára, hogy a támogatási program minőségének és teljességének javítása érdekében még a bejelentés előtt informális úton, együttesen megvizsgálják a támogatási program jogi és gazdasági aspektusait. E szakasz tehát hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottságnak tett hivatalos bejelentést követően az esetet gyorsabban kezeljék.

88 A bejelentést megelőző szakasz célja – ahogyan ez a gyakorlati kódexben szerepel – a tervezett projekt bejelentésének megkönnyítése, hogy ezáltal a Bizottság a bejelentés kézhezvételekor megfelelő módon le tudja folytatni az előzetes vizsgálatát. A 659/1999 rendelet 2. cikkének (2) bekezdése alapján ugyanis a bejelentésben meg kell adni minden szükséges információt, hogy lehetővé tegye a Bizottság számára az e rendelet 4. cikke szerinti határozat (a bejelentés előzetes vizsgálatáról szóló határozatok) és 7. cikke szerinti határozat (a hivatalos vizsgálati eljárás lezárásáról szóló határozatok) meghozatalát.

89 A bejelentést megelőző szakasz alapvető célkitűzése így tehát annak a kockázatnak mérséklése, hogy a bejelentést hiányosnak tekinthessék, ami késleltetné a bejelentett projekt vizsgálatára irányuló eljárást. A 659/1999 rendelet 5. cikkének (1) bekezdése alapján a Bizottság bármely, a bejelentést megelőző szakaszban számára szükséges további információt bekérhet, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a kapott információk hiányosak.

90 A bejelentést megelőző szakasznak azonban nem célja – különösen ha kifejezetten új vagy összetett ügyről van szó – a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét megítélni. A Bizottság egyébiránt a gyakorlati kódex 16. szakaszában ismerteti, hogy ilyen esetben a bizottsági szolgálatok a bejelentést megelőző szakasz végén főszabály szerint nem adnak „nem hivatalos előzetes értékelést” arról, hogy megfelelő-e a bejelentés tervezete, illetve hogy a tervezett projekt első megítélésre összeegyeztethetőnek tűnik-e a belső piaccal. Mindenesetre a Bizottság által a bejelentést megelőző szakaszban történt informális előzetes kapcsolatfelvételek alkalmával adott tájékoztatás nem tekinthető a Bizottságnak a bejelentés vizsgálatára vonatkozóan kialakított hivatalos állásfoglalásának.

91 A Bizottság ugyanis – ahogyan ez a 659/1999 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében szerepel – csak a bejelentés kézhezvételekor folytatja le vizsgálatát. Az arra vonatkozó előzetes állítás, hogy a tervezett projekt bejelentése az alkalmazandó szabályokra tekintettel többé-kevésbé teljesnek tekinthető, nem minősíthető ezért olyan értékelésnek, mint amilyenre az állami támogatások ellenőrzésére irányulóan az EUM-Szerződésben és a 659/1999 rendeletben előírt eljárások keretében kerül sor. A Bizottság nem tévesztheti össze a bejelentés készítésének – adott esetben előzetes – szakaszát a bizottsági vizsgálat szakaszával, amely kezdetben előzetes vizsgálat, később pedig hivatalos vizsgálat lesz, amennyiben szükségesnek bizonyul számára, hogy megkapjon minden, a támogatás összeegyeztethetőségének értékeléséhez szükséges információt, és e célból beszerezze az érintett felek észrevételeit.

92 Ebben az összefüggésben először is a bejelentésből az következik, hogy a bejelentést megelőző szakasz, amely a Bizottság és az érintett tagállam között a bejelentés előtt történt kapcsolatfelvételt is magában foglalja, a gyakorlati kódexben főszabályként kilátásba helyezett két hónapos időtartamnál jóval hosszabb ideig tartott.

93 Az Egyesült Királyság kormánya ugyanis 2010-ben kezdte meg a kapacitáspiac bevezetésével kapcsolatos munkát. Az Egyesült Királyság már 2012 decemberében, azaz körülbelül 18 hónappal azelőtt, hogy a Bizottság a 659/1999 rendelet 4. cikke alapján lefolytatta volna a bejelentés előzetes vizsgálatát, tájékoztatta a Bizottságot a tervezett intézkedés tartalmáról.

94 A nem hivatalos kapcsolatfelvételek során a Bizottság az intézkedésre vonatkozóan számos kérdést intézett az Egyesült Királysághoz, amelyekre az 2013 júliusában válaszolt.

95 A bejelentésből az is következik, hogy 2014. március 25-én a Bizottság egy második kérdéssort intézett az Egyesült Királysághoz. A Bizottság ebben a 47 kérdésben többek között arra kérte az Egyesült Királyságot, hogy tájékoztassa a rendszerösszekötések szerepéről, a fogyasztóoldali szabályozás kapacitáspiaci részvételének lehetőségéről, illetve a termelőknek kínált különböző szerződések időtartamáról. Például a 32. kérdésben a Bizottság annak ismertetését kérte az Egyesült Királyságtól, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára megengedik-e a kapacitáspiacon való részvételt, és hogyan fogják kezelni őket. Hasonlóképpen, a 33. kérdésben a Bizottság azt szerette volna megtudni, hogy milyen mértékben veszik figyelembe az összekapcsolt kapacitásokat. 2014. március 31-én az Egyesült Királyság válaszolt ezekre a kérdésekre, és megküldte a Bizottságnak a tervezett intézkedés naprakésszé tett változatát.

96 A Bizottság által a Törvényszékhez benyújtott, az Egyesült Királyság által 2014. június 27-én küldött levél szerint 2014. június 17-én a Bizottság arról tájékoztatta az Egyesült Királyságot, hogy „előzetes értékelés alapján” – amelyre a 659/1999 rendelet 4. cikkében előírt hivatalos kereteken kívül került sor, mivel az előzetes vizsgálat csak a bejelentés kézhezvételét követően kezdődik – a kapacitáspiacot első megítélésre összeegyeztethetőnek tartja az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontjával és az iránymutatással.

97 Ugyanezen a napon, 2014. június 17-én a Bizottság egy harmadik kérdéssort küldött az Egyesült Királyságnak, amely többek között a tervezett intézkedés ösztönző hatására, arányosságára és a kapacitásszolgáltatók közötti esetleges hátrányos megkülönböztetésekre irányult. Az Egyesült Királyság ezekre a kérdésekre közvetlenül a bejelentésben, többek között annak H mellékletében válaszolt, a válaszokról készült összefoglalót pedig a fentebb említett, 2014. június 27-i levélben küldte meg.

98 Márpedig az iránymutatás alapján (lásd különösen a 3.9.4., 3.9.5. és 3.9.6. pontot) rá kell mutatni arra, hogy az ösztönző hatásra, az arányosságra és az esetleges hátrányos megkülönböztetések fennállására irányuló kérdések a termelési kapacitások megfelelőségére nyújtott, a kifogásolt intézkedéshez hasonló támogatási intézkedések összeegyeztethetőségének vizsgálata keretében szükségszerűen értékelendő tényezők közé tartoznak. Másként fogalmazva, a Bizottság ellentmondásos módon annak ellenére, hogy ilyen nem kötelező erejű, „nem hivatalos előzetes értékelést” a gyakorlati kódex 16. szakasza a kifejezetten új és összetett ügyekben nem helyezett kilátásba, már ebben a szakaszban, még a 659/1999 rendelet szerinti előzetes vizsgálata lefolytatása előtt úgy ítélte meg, hogy a tervezett intézkedés első megítélésre összhangban áll az alkalmazandó szabályokkal, mindamellett szükségét érezte annak is, hogy ezzel párhuzamosan információkat kérjen az ilyen vizsgálat szempontjából kulcsfontosságú kérdésekben.

99 Másodszor, az Egyesült Királyság és a Bizottság között lezajlott, fent hivatkozott tárgyalásokkal párhuzamosan az Egyesült Királyság 2013. október 10-én és december 24-én a tervezett kapacitáspiaccal kapcsolatban nyilvános nemzeti konzultációt tartott. Ez a konzultáció azonban nem

érintette az intézkedésnek az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal való összeegyeztethetőségét. Csupán azt tartalmazta, hogy a tervezett intézkedés végrehajtásához a Bizottság előzetes engedélye szükséges.

100 E tekintetben nem állapítható meg – miként ez néha az Egyesült Királyság és a Bizottság által előadott érvelésből következik –, hogy az ilyen nemzeti konzultáció olyan eljárásnak minősülhetne, amely lehetővé teszi az érintett felek számára, hogy észrevételeket tegyenek, mint ahogyan ez abban az esetben történhetett volna, ha a Bizottság megindította volna a hivatalos vizsgálati eljárást. Az állami támogatások ellenőrzésére irányuló eljárások keretében a támogatást nyújtó, érintett tagállam nem léphet helyébe a Bizottságnak, akinek mint a Szerződések őrének az EUMSZ 108. cikk alapján minden, támogatás nyújtására irányuló szándékot meg kell vizsgálnia. A Bizottságnak, és nem a tagállamnak kell adott esetben, az erre vonatkozóan előírt eljárás keretében minden, a támogatás összeegyeztethetőségének értékeléséhez szükséges információt beszerezni. Ugyanígy a Bizottság, nem pedig a támogatást nyújtó tagállam felé kell az érintett feleknek észrevételeiket megtenniük, amennyiben úgy vélik, hogy ez szükséges ahhoz, hogy a Bizottság az ügy ismeretében tudjon határozni a támogatás összeegyeztethetőségéről.

101 Harmadszor, még ha a Bizottság úgy is véli, hogy nem érkezett hozzá panasz (lásd a fenti 75. pontot), a bejelentésből és a megtámadott határozatból az tűnik ki, hogy három üzemeltetőtípus is indíttatást érzett arra, hogy a fellépése időpontjában rendelkezésre álló információk alapján közvetlenül és önként a Bizottság tudomására hozza a támogatás összeegyeztethetőségére vonatkozó észrevételeit.

102 Így 2014. május 30-án és június 26-án a Bizottság egy kiegyenlítőszabályozási szolgáltatótól kapott észrevételeket, aki azt állította, hogy a támogatás összeegyeztethetetlen az iránymutatással (lásd a megtámadott határozat 96. és 97. pontját).

103 Ugyanígy 2014. június 9-én a Bizottság a UK Demand Response Association (UKDRA) (az Egyesült Királyság fogyasztóoldali szabályozási szövetsége) részéről kapott észrevételeket, amely szintén azt állította, hogy a tervezett intézkedés ellentétes az iránymutatással. Az UKDRA konkrétan a következőket hozta fel: a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőivel és a termelőkkel kötött szerződések különböző időtartamát, az átmeneti és az állandó árveréseken való részvétel közötti kölcsönös kizártságot, a kapacitáspiac költségmegtérülési módszerét, valamint a fogyasztóoldali szabályozás által a villamosenergia-továbbítási és -elosztási költségekre gyakorolt hatás figyelembevételének hiányát. Az UKDRA azt is jelezte, hogy az Egyesült Királyság által lefolytatott nemzeti konzultáció óta lényeges módosításokat vezettek be a tervezett projektbe, többek között a fosszilis tüzelőanyagból előállított villamosenergia-termelés támogatása érdekében.

104 Végül 2014. június 25-én és július 3-án a Bizottság egy meglévő erőműveket szerző üzemeltetőtől kapott levelet. Ez az üzemeltető azt állította, hogy a meglévő és az új erőművek kezelése közötti különbség – az előbbiek például a többiekkel szemben csak egyéves szerződést kaphatnak – nem egyeztethető össze az uniós joggal (lásd a megtámadott határozat (98)–(100) preambulumbekezdését).

105 Az Egyesült Királyság az ezen felvetésekre válaszul tett észrevételeit a bejelentés I. mellékletében nyújtotta be a Bizottságnak. Az Egyesült Királyság ezzel kapcsolatban jelezte, hogy megválaszolta a Bizottság által a 2014. június 17-én feltett harmadik kérdéssorhoz csatolt két „panaszban” (azaz 2014. május 30-án és 2014. június 9-én), valamint egy olyan „másik panaszban” megfogalmazott állításokat, amely az Egyesült Királyság szerint egy meglévő erőműveket szerző üzemeltető nemsokára meg fog küldeni a Bizottságnak (lásd a megtámadott határozat (103)–(107) preambulumbekezdéseit, „Az Egyesült Királyság észrevételei” cím alatt). Egyébiránt a Bizottságnak 2014. június 28-án küldött levélben az Egyesült Királyság egyrészt a szerződések időtartamára, a tárolásirendszer-kezelésre és az atomenergiára vonatkozó információk között egy összefoglaló táblázatot közölt a kapacitásszolgáltatók kezelése közötti különbségekről, másrészt pedig emlékeztetett arra, hogy „minden egyes panasz esetében a bejelentés – elsősorban az I. mellékletben – további információkat tartalmaz.

106 Mindezekből az következik, hogy a bejelentést megelőző szakasz időtartama a gyakorlati kódexben főszabályként kilátásba helyezett két hónapos időtartamnál jóval hosszabb ideig tartott.

107 Az is bebizonyosodott, hogy a tervezett intézkedés nemcsak hogy számos, a Bizottság által a bejelentést megelőző szakasz kapcsán feltárt nehézségeket vetett fel kezdettől fogva, hanem a továbbiakban is felmerültek ezek a nehézségek a szakasz végéig. Ugyanis több mint egy évig tartó, nem hivatalos kapcsolatfelvételeket követően a Bizottság kérdéseket tett fel az Egyesült Királyságnak a rendszerösszekötések szerepéről, a fogyasztóoldali szabályozás jogállásáról, és a termelők kezelése közötti különbségekről. Hasonlóképpen, ennek a nem hivatalos eljárásnak a végén a Bizottság arra kérte az Egyesült Királyságot, hogy tisztázzon több olyan, az iránymutatásban említett pontot, amelyek a hatályba lépő, tervezett intézkedés vizsgálati kereteit alkotják.

108 Mindazonáltal az eljárás ezen szakaszában a Bizottság, jóllehet csak a bejelentés előzetes vizsgálatát kezdte meg, és három különböző üzemeltetőtípus is jelentkezett nála, hogy megossza a tervezett intézkedés összeegyeztethetőségével kapcsolatos aggodalmait, úgy ítélte meg, hogy nem merült fel kétség, és ezért nem szükséges bekérnie az érintett felek észrevételeit az Egyesült Királyság által a bejelentésben választott különböző opciókról.

109 Ilyen körülmények fennállása mellett a bejelentést megelőző szakasz hossza és körülményei alapján – amelyek arról tanúskodnak, hogy azon releváns információk beszerzésének szükségességével kapcsolatban, amelyek alapján a Bizottság az EUM-Szerződés, a 659/1999 rendelet és az iránymutatás vonatkozó rendelkezéseire tekintettel megvizsgálhatta a támogatási program bejelentését, valamint a három különböző üzemeltetőtípus által a támogatási programra vonatkozóan megküldött észrevételek változatossága miatt nehézségek merültek fel – nem lehet arra következtetni, hogy az előzetes vizsgálati eljárás rövid időtartama azt valószínűsítő körülménynek tekinthető, hogy nem merült fel kétség a támogatási program belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, hanem éppen ellenkezőleg, ilyen kétség fennállását valószínűsítik.

110 Ezenkívül az ügy irataiból nem állapítható meg, hogy a bejelentés előzetes vizsgálatának szentelt hónapban a Bizottság külön vizsgálatot folytatott volna le a fogyasztóoldali szabályozás kapacitáspiacon betöltött szerepével kapcsolatban. Az egyetlen dokumentum ugyanis, amelyet ezzel kapcsolatban a Bizottság a Törvényszéknek benyújtott, az Egyesült Királyság 2014. június 28-i levele volt (lásd a fenti 105. pontot). Ebben a levélben az Egyesült Királyság többek között – az ezzel kapcsolatban valószínűleg a meglévő erőműveket megszerző üzemeltető által felvetett aggodalmakra válaszul – táblázatos formában ismerteti a kapacitásszolgáltatók kezelésében mutatkozó különbségeket. A megtámadott határozat nem tesz hivatalosan említést erről a levélváltásról, és az sem állapítható meg belőle, hogy a táblázat vagy a levélben szereplő egyéb információk kézhezvételét követően a Bizottság kérdést intézett volna – akár újra az Egyesült Királysághoz, akár az érintett felekhez – a levél tartalmára vonatkozóan, a fogyasztóoldali szabályozás kapacitáspiacon betöltött szerepével kapcsolatban. Mindenesetre az említett táblázat csupán összefoglalja, hogy milyen különbségek állnak fenn a bejelentésben bemutatott kapacitáspiacon a következő három üzemeltetőtípus között: 1. meglévő erőművek és a felújított erőművek; 2. az új erőművek; 3. a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői. E dokumentum nem tartalmaz arra vonatkozó információkat, hogy a Bizottság önállóan értékelte volna az iránymutatásban meghatározott kritériumokat (lásd ezzel kapcsolatban a 117. és azt követő pontokat).

111 Következésképpen a tagállam és a Bizottság közötti tárgyalások időtartamával és a megtámadott határozat meghozatalának körülményeivel kapcsolatban a fentiekből az következik, hogy a bejelentett intézkedés jelentős, összetett és új intézkedés, és hosszú ideig tartott a bejelentést megelőző szakasz, amelyben a Bizottság számos, fontos pontok tisztázására irányuló kérdést tett fel az Egyesült Királyságnak, különösen az intézkedésnek az iránymutatásra tekintettel történő értékelésére vonatkozóan. Az is következik a fentiekből, hogy az intézkedést különböző, abban részesülő üzemeltetők három szempontból vitatták.

112 Hasonlóképpen az sem derül ki az ügy irataiból, hogy ebben a helyzetben a Bizottság az előzetes vizsgálat során külön vizsgálatot folytatott volna le az Egyesült Királyság által a fogyasztóoldali szabályozás kapacitáspiacon betöltött szerepére vonatkozóan megküldött információkkal kapcsolatban.

113 Márpedig a szóban forgó támogatási program jellegzetességeire és a bejelentést megelőző eljárás sajátosságaira tekintettel a Bizottság nem volt abban a helyzetben, hogy beérhette volna azzal, hogy az érintett tagállam által előadott információkra hagyatkozik, és nem folytatja le saját értékelését annak érdekében, hogy megvizsgálja és szükség esetén – adott esetben a többi érintett félnél – felderíti az értékelése szempontjából releváns információkat (lásd a fenti 69. pontot).

114 Mivel a Bizottság nem szolgált olyan információkkal, amelyek tanúsítanák ilyen vizsgálat lefolytatását, azt kell megállapítani, hogy a jelen ügyben csupán arra szorítkozott, hogy bekérte és átvette az érintett tagállam által ismertetett elemeket, és nem folytatott le ezzel kapcsolatban önálló vizsgálatot.

115 Ezek a körülmények – ahogyan erre a Tempus is hivatkozik – önmagukban is azt valószínűsítik, hogy a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban kétség merül fel.

116 Következésképpen meg kell tehát vizsgálni, hogy a megtámadott határozat tartalmára vonatkozó információk – figyelembe véve e tekintetben a Tempus által a jelen ügyben ezzel kapcsolatban előadott észrevételeket is – szintén azt valószínűsítő körülményeknek minősülnek-e, hogy a Bizottságnak a bejelentett intézkedés előzetes vizsgálatát követően kétségeket kellett volna támasztania.

d) A Bizottságnak a fogyasztóoldali szabályozás kapacitáspiacon betöltött szerepére vonatkozóan az előzetes vizsgálat során, a rendelkezésre álló információk alapján kialakított értékelése

117 A Tempus úgy érvel, hogy a Bizottság nem megfelelően értékelte a fogyasztóoldali szabályozás kapacitáspiacon betöltött szerepét, különös tekintettel az iránymutatásra, amely a fogyasztóoldali szabályozás „előmozdítására” és „ösztönzésére” irányul. Azokra a bizottsági dokumentumokra is hivatkozik, amelyek szerint a „zátonyra futott termelési beruházások” elkerülése érdekében el kell ismerni „a keresleti oldal rendszerben való részvételi potenciálját”. Következésképpen a Bizottságnak ahelyett, hogy egyszerűen jóváhagyja az Egyesült Királyságnak arra vonatkozó álláspontját, hogy „a 2014 decemberében tartandó első árverés kulcsfontosságú lesz a fogyasztóoldali szabályozásra és annak potenciáljára vonatkozó információk megszerzésében”, és az átmeneti árveréseknek elegendőnek kell lenniük (lásd a megtámadott határozat (122) preambulumbekezdését), a fogyasztóoldali szabályozás potenciáljára vonatkozóan megfelelő értékelést kellett volna kérnie vagy magának lefolytatnia. Ennek az elemzésnek az lett volna a következménye, hogy csökken a már az első T-4 árverések idején rendelkezésre álló „termelési kapacitás összege”, és elkerülik az állami forrásoknak a fogyasztó kárára történő elfecsérlését. A fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek a T-1 árveréseken való részvétele nem kompenzálja ezt, mivel ezekre az árverésekre kevés kapacitást tartottak fenn, és az Egyesült Királyság kötelezettséget vállalt arra, hogy amennyire lehetséges, csökkentse „az egy évvel korábban előirányzott 2017-es áreveréseken szerzett kapacitások összegét”. E körülmények között a fosszilis tüzelőanyagokból származó termelés kezdettől fogva „el volt zárva”, ami éveken keresztül gátolhatta azt a kapacitást, amit a keresleti oldal szolgáltathatott volna.

118 Egyébiránt a Bizottság által az ellenkérelemben hivatkozott többi intézkedés nem tekinthető a támogatási programon belül a fogyasztóoldali szabályozás támogatására irányuló intézkedésnek, illetve olyan intézkedésnek, amely kifejezetten a termelési kapacitások megfelelőségének problémájához kapcsolódik. Ugyanígy, ellentétben azzal, amit a Bizottság az ellenkérelemben állít, a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek az állandó árveréseken való részvételére előírt 2 MW-os belépési küszöb nem minősül „alacsonynak”, ahogyan ezt más rendszerekből vett példák is bizonyítják – így például a Pennsylvania Jersey Maryland (PJM) kapacitáspiac és a New York Independent System Operator (NYISO), ahol a belépési küszöb 20-szor alacsonyabb, csak 100 kW.

119 A Bizottság rámutat, hogy a fogyasztóoldali szabályozás önmagában nem elég a kapacitáshiány kockázatának elkerüléséhez. Ráadásul a Tempus nem állítja, hogy a Bizottság nem vizsgálta megfelelően a fogyasztóoldali szabályozás potenciális szerepét, és hogy ezért olyan kétségnek kellett volna felmerülnie benne, amely alapján meg kellett volna indítania a hivatalos vizsgálati eljárást. A Tempus tehát nem hivatkozott olyan, fogyasztóoldali szabályozást támogató általános intézkedésekre, amelyeket az Egyesült Királyság a kapacitáspiactól függetlenül vezetett be. Hasonlóképpen, a Tempus nem veszi figyelembe az Egyesült Királyság kapacitáspiacának a fogyasztóoldali szabályozás előmozdítását célzó, olyan jellemzőit, mint az állandó árveréseken való részvételre előírt „2 MW-os alsó határérték”, és az olyan üzemeltetőkre vonatkozó összevonási szabályokat, amelyek CMU-ja nem éri el ezt a küszöbértéket. Végül a fogyasztóoldali szabályozás nincs kizárva a T-4 árverésekből, és a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői ugyanolyan szerződéses időtartamra tehetnek árajánlatot, mint a meglévő termelők. A kapacitások „elzárásának” kockázata a minimumra csökkent, és az esetlegesen fennmaradt kockázatot ellensúlyozza a termelési kapacitások megfelelőségének kihívására válaszoló, új beruházások pozitív ösztönző hatása.

120 Az Egyesült Királyság úgy véli, hogy a Tempus azt rója fel neki, hogy nem tett többet a fogyasztóoldali szabályozás ösztönzéséért és előmozdításáért, ugyanakkor nem bizonyítja, hogy a kapacitáspiac belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően kétség merült fel. A fogyasztóoldali szabályozás önmagában még nem garantálja az energiaellátás biztonságát. Következésképpen bár fontos, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői teljeskörűen részt vehessenek a kapacitáspiacon, utóbbit elsődlegesen nem arra hozták létre, hogy őket ösztönözzék. Az Egyesült Királyság vitatja azt a tényt, hogy a meglévő vagy új termelőkkel kötött szerződések odaítélése az erőforrások elfecsérlését jelenti, tekintettel arra, hogy ezek a szerződések fontos szerepet játszanak az energiaellátás biztonságára irányuló cél elérésében.

1) A termelés és a fogyasztóoldali szabályozás egyenértékűsége és érdekei

121 A Törvényszék által 2017. május 5-én feltett írásbeli kérdésekre adott válaszokból az következik, hogy a Bizottság elismeri, hogy – különösen az iránymutatás (232) bekezdése a) pontjának végrehajtása szempontjából – mind a termelők által, mind a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői által nyújtott kapacitás hozzájárulhat az Egyesült Királyság által megnevezett, a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos probléma kezeléséhez. A Bizottság ugyanis az erre vonatkozó kérdésre válaszul hangsúlyozta, hogy „műszaki jellemzőinél fogva főszabály szerint mindkét kapacitástípus alkalmas arra, hogy hozzájáruljon az Egyesült Királyság által nevesített, fennmaradó piaci hiányosságok kezeléséhez” (amelyek közül a „missing money” problémáját a megtámadott határozat 85. pontja említi).

122 A Bizottság annak elismerésében is egyetért a Tempusszal, hogy a műszaki egyenértékűség fogalma még nem jelent azonosságot.

123 Így a Bizottság válaszában a következőket hangsúlyozta:

„Meg kell azonban jegyezni, hogy mindkét típusú kapacitás sajátos adottságokat és előnyöket hordoz magában. (Új) termelési kapacitásokra (ideértve a megújuló energiaforrásokat) a villamos energia hálózatba táplálásához van szükség, míg a fogyasztóoldali szabályozás által a csúcsidőszakokban eszközölt csúcslevágás és csúcselтolás az olyan termelőkapacitások iránti szükségletet csökkentheti, amelyekre az év során csak korlátozott óraszámban lenne szükség (és új termelési kapacitások kiépítése erre a célra túlságosan drága lenne).”

124 A Tempus a maga részéről a következőket ismerteti ezzel kapcsolatban:

„[A] fogyasztóoldali szabályozás már bizonyította, hogy a kapacitásszolgáltatás érdekében meg tudja haladni a minimális műszaki teljesítményi követelményeket, különösen ha a jogalkotók időt szánnak arra, hogy megértsék a fogyasztóoldali szabályozás természetét, és azt a lehető legjobban előmozdító és támogató szabályozási keretrendszert hoznak létre. A fogyasztóoldali szabályozás nem ugyanaz, mint a termelés, és nem is kell olyannak lennie. Az »egyenértékű műszaki megoldás« nem »azonos« teljesítményt jelent, hanem csupán az ugyanazon eredményt/kimenetelt elérni képes műszaki kapacitást […]. A biztonságos és megbízható energiaellátási rendszernek többféle, különböző előnyöket nyújtó forrásokra van szüksége. A fogyasztóoldali szabályozás amellett, hogy rugalmas és költséghatékony, az átviteli és elosztási infrastruktúrára nehezedő nyomás enyhítése, valamint a nagy kiadással járó infrastrukturális javítások szükségességének mérséklése révén csökkenti a költségeket; javítja a hálózat megbízhatóságát, ösztönzi a fogyasztói hozzáértést és a fogyasztói részvételt, erősíti az innovációt és a versenyt a beszerzési piacon, és fokozza az ingadozó teljesítményű megújuló energiatermelés életképességét azáltal, hogy anélkül egyezteti össze egymással az energiaellátási mintákat, hogy egy fosszilis tüzelőanyagokat felhasználó, biztonsági tartalékként használt erőmű révén kétszeresére növelné a termelést, valamint összességében véve egyedi és fontos szerepet játszik az energiaellátás biztonságának garantálásában úgy, hogy egyúttal minimális költséggel jár a fogyasztók számára.”

125 A fentiekből következik, hogy bár a termelés és a fogyasztóoldali szabályozás hozzájárulhat az Egyesült Királyság által nevesített, a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos probléma kezeléséhez, mindegyik külön érdekkel bír. A termelési kapacitások a villamosenergia-hálózatot táplálják, míg a fogyasztóoldali kapacitások a csúcslevágást és a fogyasztás csúcsterhelési időszakban történő modulációját teszik lehetővé, ezáltal csökkentve az olyan termelőkapacitások iránti szükségletet, amelyekre az év során csak korlátozott óraszámban lenne szükség, elkerülve ezzel az ilyen körülmények között túlságosan költséges új termelési kapacitások kiépítését.

126 Következésképpen az iránymutatás (232) bekezdésének a) pontja alapján a Bizottság feladata biztosítani, hogy a támogatási programokat úgy alakítsák ki, hogy a fogyasztóoldali szabályozás ugyanúgy részt vehessen bennük, mint a termelési oldal, mivel a megfelelő kapacitásokkal hatékonyan kezelhető a termelési kapacitások megfelelőségének problémája.

127 Ebben az összefüggésben – ahogyan ez többek között az iránymutatás (226) bekezdéséből is kitűnik – a támogatási intézkedéseknek nyitottnak kell lenniük és megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk az érintett gazdasági szereplők számára.

128 A jelen ügyben a központi kérdés tehát nem az, hogy a fogyasztóoldali szabályozás szerepet játszhat-e a kapacitáspiac zavartalan működésének biztosításában, ami egyébként valóban így van, és nem is az, hogy – amint a Bizottság és az Egyesült Királyság állítja –, rövid időre önmagában is megoldhatja-e a kapacitásmegfelelőség problémáját, amit a Tempus nem állít. A kulcskérdés inkább az, hogy az iránymutatásban meghatározott elvekre tekintettel megfelelően értékelték-e a fogyasztóoldali szabályozás által betölthető szerepet.

129 A fentiek tükrében kell megvizsgálni a Tempus azt kifogásoló érveit, hogy a Bizottság egy hónapos előzetes vizsgálatot követően, az annak érdekében előírt hivatalos vizsgálati eljárás megindítása nélkül engedélyezte a kifogásolt intézkedést, hogy a Bizottság beszerezhessen minden, a támogatás összeegyeztethetőségének megállapításához szükséges információt, és hogy az érintett feleknek lehetőségük legyen észrevételeik benyújtására.

2) A fogyasztóoldali szabályozás pozitív szerepe

130 Az Egyesült Királyság által a bejelentés 219. szakaszában hivatkozott, 2013. november 5-i „Commission Staff Working Document, Generation Adequacy in the internal electricity market – guidance on public interventions” (SWD(2013) 438 final) bizottsági dokumentum a következőket tartalmazza: „[a] kapacitásmechanizmusokat úgy kell kialakítani, hogy teljes mértékben figyelembe veszik a fogyasztóoldali szabályozás sajátos jellemzőit, nem pedig úgy, hogy azt feltételezve határozzák meg a termékeket, hogy a fogyasztást az új termeléssel fogják fedezni”.

131 Ebből a szempontból az Egyesült Királyság a bejelentés 220. szakaszában kiemelte, hogy „a fogyasztóoldali szabályozásban […] megvan az a potenciál, hogy megbízható kapacitást nyújtson és költséghatékonyabban garantálja az ellátás biztonságát”. Ugyanebben a pontban az Egyesült Királyság úgy mutatta be a fogyasztóoldali szabályozást, mint a termelési kapacitásokba való beruházás fogyasztók számára olcsóbb alternatíváját. A fogyasztóoldali szabályozás erőteljesebb fejlődése fontos lépésnek tekinthető a tagállam számára egy olyan, hatékonyabb villamosenergia-piac felé, amelyben a résztvevők jobban reagálnak az árjelzésekre: csökkentik a fogyasztást ott, ahol szűkösebb a villamosenergia-ellátás és magasak az árak, illetve villamos energiát fogyasztanak akkor, ha a termelés meghaladja a keresletet.

132 Az Egyesült Királyság egyébiránt a bejelentés 61. és 188. szakaszában ismertette, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek a kapacitáspiacon való részvétele előnyös a kapacitáspiacon – sőt szélesebb körben az energiapiacon – fennálló versenyre nézve.

133 Az Egyesült Királyság továbbá a bejelentésben ragaszkodik ahhoz, hogy minél nagyobb a fogyasztóoldali szabályozás, annál kevésbé van szükség a kapacitáspiacra. Az Egyesült Királyság ugyanis ismerteti, hogy a kapacitáspiacot megszüntetik, amikor már nem lesz rá szükség, ami valószínűleg a fogyasztóoldali szabályozás fokozatos fejlődésével be fog következni (lásd a bejelentés 7., 8., 45. és 46. oldalát).

134 Ez az elemzés lényegében megegyezik a Tempus által a keresetlevélben kifejtettekkel, amelyben rámutat, hogy a fogyasztóoldali szabályozás technológiája lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy az időkorláthoz nem kötött energiafogyasztásukat gyakorlatilag eltolják, és ezzel enyhítsenek a csúcsterhelési időszakokon. Így tehát gyorsan reagáló, optimalizált felhasználás lép a szokásos fogyasztás helyébe. Ebben az összefüggésben a csúcsterhelési, illetve korlátozott termelésű időszakban történő fogyasztást csökkentő fogyasztóoldali felhasználás alternatívát jelent – különösen a környezetvédelmi szempontból költségesebb – energiatermelésnek.

135 Az Egyesült Királyság és a Tempus ezen állításai a fogyasztóoldali felhasználás tényleges kapacitáspiaci potenciálját mutatják. Így tehát az Egyesült Királyság minél jobban és gyorsabban figyelembe veszi a technológiák összekapcsolásának ezen elemét, annál kevésbé kell a termelési kapacitásra támaszkodnia a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos probléma kezeléséhez.

3) A fogyasztóoldali szabályozás potenciáljára vonatkozóan rendelkezésre álló információk

136 Rá kell mutatni, hogy a bejelentés „UK Checklist against the Commission Staff Working Document on Generation Adequacy in the internal electricity market – guidance on public interventions” című B. mellékletében az Egyesült Királyság a következő választ adta arra a kérdésre, hogy „a fogyasztóoldali szabályozás potenciálja, valamint a megvalósítására vonatkozó reális időpont szerepel-e a [kapacitási szükségletekre vonatkozó] elemzésben”:

„A fogyasztóoldali szabályozás a kapacitáspiaci közvetlen részvétel és az átmeneti szabályozásban való részvétel lehetőségével élhet. […] A National Grid minden évben értékelni fogja az aktuálisan rendelkezésre álló fogyasztóoldali szabályozás mértékét, és megbecsüli az adott időszakban jelentkező, potenciális fogyasztóoldali szabályozást – azon elemzés keretében, amely majd orientálja az árverések

során szerzendő kapacitásra vonatkozó döntéshozatalt. Az Egyesült Államokban a PJM kapacitáspiac l0 év alatt körülbelül 15 GW fogyasztóoldali szabályozást tett lehetővé [ezt az értéket a táblázat alapján a 2015/2016 közötti szolgáltatási időszakban érték el]. A PJM kapacitáspiac azonban az Egyesült Királyság piaci keresletének körülbelül a háromszorosát foglalja magában. A National Grid becslése szerint a fogyasztóoldali szabályozás körülbelül 3 GW kapacitást nyújthat 2018/2019-ben. A fogyasztóoldali szabályozásra vonatkozó becslések nagyon bizonytalanok és nehezen megszerezhetők. Az átmeneti szabályozás azonban támogatni fogja az ágazat fejlődését, és a fogyasztóoldali szabályozás fokozottabb részvételére ösztönöz a fő kapacitáspiacon”.

137 A bejelentés 221. szakaszában az Egyesült Királyság az Egyesült Államokban tapasztalt eredményekre is hivatkozott, amikor ismertette, hogy „az Egyesült Államokból származó adatok azt igazolták, hogy a központi irányítású árverésekkel működő kapacitáspiacok rendkívül sikeresnek bizonyultak a fogyasztóoldali szabályozás előmozdításában”. Az Egyesült Királyság által a bejelentésben bemutatott grafikon szerint a 2012/2013-os időszaktól a fogyasztóoldali szabályozás által a PJM kapacitáspiac éves árverései alapján nyújtott kapacitás meghaladta az 5 GW-ot, majd a 2015/2016-os időszakban odaítélt szerződések esetében elérte a 15 GW-ot is.

138 Amikor egyébként a fogyasztóoldali szabályozás potenciáljának értékelésére vonatkozóan rendelkezésre álló egyes információkról kérdezik, a Tempus többek között a Sustainability First által 2012 szeptemberében és 2014 januárjában készített jelentésekre hivatkozik, amelyet a villamosenergia-piac főbb gazdasági szereplői – köztük a National Grid – rendeltek meg, és rámutat arra, hogy a jelentések szerint a fogyasztóoldali szabályozás által nyújtott kapacitásból 4–5 GW igazítható ki jelenleg az ipari ágazat fogyasztóinak köszönhetően. A Tempus által ismertetett, az Element Energy – De Montfort University Leicester által 2012 júliusában készített, „Demand side response in the non-domestic sector” című jelentésen alapuló, más adatok szerint egy 2012-es téli csúcsterheléses napon 1,2 GW–4,4 GW-ot lehetne áthelyezni a nem ipari és nem lakáscélú épületektől. A Tempus számára ez azt jelentené, hogy a fogyasztóoldali szabályozás által nyújtott kapacitásból legalább 5 GW, sőt akár több is rendelkezésre állhat, és a kapacitáspiac szempontjából figyelembe vehető.

139 Végül a megtámadott határozatból megállapítható, hogy a Bizottság abban az időpontban, amikor állást foglalt a bejelentett támogatási programmal kapcsolatban, tudomással bírt arról a jelentésről, amelyet az Egyesült Királyság hatóságai által a National Gridnek a 2014 decemberében a kapacitáspiacon elárverezendő kapacitásra vonatkozó ajánlásainak megvizsgálásával megbízott műszaki szakértői testület (a továbbiakban: PTE) készített, és amelyet az Egyesült Királyság energia- és éghajlatváltozás-ügyi minisztériuma (DECC) 2014. június 30-án tett közzé. A Bizottság egyébként a megtámadott határozat (120) preambulumbekezdésében hivatkozik a PTE jelentésében foglalt megállapításokra.

140 E jelentés szerint, amely a műszaki szakértők 2014. februártól kezdve végzett munkáját ismerteti, számos észrevétel tehető a 2018/2019-es évre vonatkozó, 2014. decemberi első T-4 árverésekkel kapcsolatban.

141 Először is, amikor a PTE a National Grid által végzett becslések megvizsgálására vonatkozó megközelítését ismerteti, jelentése 19. szakaszában a következőkre mutat rá, emlékeztetve többek között arra, milyen érdek fűződik a más kapacitáspiacokon – különösen a PJM kapacitáspiacon – szerzett tapasztalathoz, a fogyasztóoldali szabályozás gyakorlatba emelését illetően:

„A bizottság a tagjainak más, kapacitásmechanizmust tartalmazó piacokra – például a PJM vagy New England piacaira – vonatkozó tapasztalataira, valamint a más olyan kulcsfontosságú területeken fennálló saját tapasztalataira is támaszkodott, ahol a kapacitásvásárlási szükséglet figyelembe veszi a fogyasztást. A bizottság nagyjából bizonyos benne, hogy a DECC (az Egyesült Királyság energia- és éghajlatváltozás-ügyi minisztériuma) támaszkodott a PJM tapasztalataira, de aggályosnak tartja a fogyasztói oldal potenciáljára vonatkozó bizonyítékok hiányát, különösen azzal kapcsolatban, hogy milyen mértékben állhatna rendelkezésre – bizonyos fokú megfeleltetést és összevonást követően – az

integrált termelés, és hogy milyen mértékben szolgáltathat a rendszernek a [kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés] a saját igényét meghaladó szintű, további villamosenergiát a túlterhelt időszakokban.”

142 Másodszor, amikor a PTE a fogyasztóoldali szabályozás lehetséges kapacitáspiaci hozzájárulását vizsgálja, a következőket jegyzi meg a jelentés 96–106. szakaszában:

„96. Az »elosztott energiaforrások« (DER) kifejezést részesítjük előnyben az olyan helyzetek kezeléséhez tehető hozzájárulás vizsgálatakor, amelyekben az átviteli rendszerhez csatlakozó termelők nem tudják kielégíteni a villamos energia iránti keresletet. Ezt a kifejezést támogatjuk az általánosan használt »fogyasztóoldali szabályozás« kifejezéssel szemben, amely azt a prekoncepciót hordozhatja magában, hogy a fogyasztói oldal egyetlen (vagy fő) hozzájárulása a fogyasztás ideiglenes csökkentéséből áll. A »DER« kifejezés viszont olyan eszközök egész sorára utal, amelyek – az új erőművek építésén kívül – valamilyen módon hozzájárulhatnak a kapacitással kapcsolatos problémák megoldásához. Sürgősen további információkat kell szerezni ezen e területen a későbbiekben hozandó döntések megvilágításához, főként mivel nem létezik a villamosenergia-rendszer egészét tanulmányozó, átfogó szervezet. Ezek az eszközök a következők: a) közvetlen fogyasztói vezérlés, b) integrált termelés, c) helyettesítő termelés, d) fogyasztóoldali szabályozás, e) energiahatékonyság, f) az üzemanyagok helyettesítése (például villamosenergia-felhasználás helyett gáztüzelés), g) megszakítható terhelés, h) a fogyasztóoldali szabályozásba integrált projekt (például a parkoló elektromos autók akkumulátorainak tartalékenergiaként való használata), i) terhelésáthelyezés, j) intelligens fogyasztásmérés, k) teljesítménytényező-korrekció.

97. Annak meghatározása érdekében, hogy milyen modellből indulunk ki, fontos annak felismerése, hogy meglehetősen hosszú azoknak a jelölteknek a listája, akik a fogyasztás szempontjából kapacitást szolgáltathatnak. Meg kell továbbá jegyezni, hogy ezen eszközök között minőségi különbségek vannak.

98. Például a terhelésáthelyezés állhat abban, hogy arra ösztönzi a villamos energiát hűtési célból fogyasztó felhasználót, hogy néhány órán keresztül csökkentse a fogyasztását, és a károk elkerülése érdekében a hőtehetetlenségre hagyatkozzon. Az ilyen fogyasztóval (például) kétéves beszállítási megállapodást lehet kötni, amelyet évente vagy kétévente újratárgyalnak; ebben az esetben a fogyasztó figyelemmel lenne a rövid távú aukciós jelekre.

99. Ezen túlmenően egy másik, kapcsolt energiatermelésű erőmű vagy energiagazdálkodási rendszer kiépítésére irányuló eszköz is elképzelhető a fogyasztóoldali szabályozás optimalizása érdekében, de a finanszírozáshoz a hosszú távú kapacitási szerződések nyújtotta biztonságra van szükség. Lényeges szempont, hogy a fogyasztóoldali szabályozás becsléséhez meg kell határozni, melyek azok az erőforrások, amelyek valószínűleg reagálni fognak a kapacitáspiac jelzéseire, és amelyek azért nem fognak reagálni, mert az ösztönzők nem felelnek meg az érintett gazdasági szereplők igényeinek.

100. Megjegyezzük, hogy a DECC-nek a fogyasztóoldali kapacitás kapacitás-hozzájárulási szintjének meghatározására irányuló módszertana teljesen megegyezik a New England és a PJM által elfogadott megközelítéssel (kivéve a veszteségre gyakorolt kihatást). Ezzel összefüggésben lehetőség nyílik arra, hogy e rendszerek összehasonlítása és szembeállítása révén alátámasszuk a feltevéseket.

101. A DECC-vel és az N[ational]G[rid]-del folytatott megbeszélések során arra a felismerésre jutottunk, hogy a fogyasztóoldali szabályozás még nem örvend olyan széles körű megértésnek, mint a hagyományos termelés. Nem kritikáról van szó, hiszen ez nem az N[ational]G[rid] feladata; utóbbit egyértelműen el kell választani az elosztóhálózat-üzemeltetőktől és az engedélyezett villamosenergia-szolgáltatóktól, ugyanakkor nincs olyan szereplő, aki teljes és

részletes képet tudna alkotni a fogyasztási adatokról, és egyúttal érdeke is fűződne az adatgyűjtéshez. Például nem ismertek az olyan kérdésekre adott válaszok, mint hogy »milyen a CHP átlagos rendelkezésre állása rendszerterhelés esetén«, még az éves átlagokat sem lehet tudni.

102. Mindezen okokból tökéletesen értjük, hogy a N[ational] G[rid] nem tudta az egyébként rá általában jellemző pontossággal és alapossággal lefolytatni a fogyasztóoldali szabályozás vizsgálatát. Mindazonáltal ez azt jelenti, hogy sürgősen ki kell alakítani egy rendszeres eljárást annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztóoldali szabályozásból eredő erőforrásokat ne fecséreljék el olyan új termelési kapacitásokra, amelyek az erőforrások szakszerűtlen felhasználásából fakadó különbségeket hidalják át.

[…]

104. Jóllehet a bizottság nem állítja magáról, hogy a fogyasztóoldali szabályozásnak köszönhetően rendelkezésre álló összes lehetséges erőforrást ismerné, azon az álláspontón van, hogy a jelenlegi struktúra a megszerezhető kapacitást illetően viszonylag óvatos feltételezéseken alapul. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a kapacitásmechanizmus egyes magatartásoknak, módszereknek és technológiáknak jobban megfelel, mint a többinek.

105. Következésképpen bár az elosztott energiaforrásokkal (DER) kapcsolatos nemzetközi – különösen egyesült államokbeli – tapasztalatok, amelyekre vonatkozóan a bizottság információkat osztott meg, azt mutatják, hogy az elosztott energiaforrások jelentősen és sikeresen járulhatnak hozzá a kapacitáspiacokhoz (ami csökkentette a kiegészítő termelési kapacitási igényt), az Egyesült Királyságban jelenleg kialakított struktúra keretein belül szerényebb ambíciókat kell táplálni. E szerényebb ambíciókat más is indokolja, kiemelhető például az, hogy a hagyományos termelők a közlekedési hálózat használatával összefüggésben kifizetésekhez és bevételekhez jutnak a kapacitási mechanizmus keretében, míg a decentralizált termelők kevesebb ösztönzőt kaphatnak a hagyományos termelőknél, ha nem jutnak hozzá a csúcsterheléses időszak elkerüléséből származó előnyökhöz és a kapacitásmechanizmusból származó bevételekhez is.

106. A bizottságnak az elosztott energiaforrásokra javasolt kapacitáspiaccal kapcsolatos értelmezése alapján úgy véljük, hogy mindaz a potenciál, amely más, kapacitásárverést tartalmazó piacokon, különösen az Egyesült Államok piacain már bizonyítást nyert, korlátozottabban fog működni, és ennek a szempontnak a megértéséhez sokkal jobban kell ismerni a fogyasztóoldali szabályozással kapcsolatban rendelkezésre álló eszközök körét. A modellezésre ez a következő lényeges következménnyel jár: a csúcsidőszakbeli fogyasztás feltételezett szintjére gyakorolt hatása, amely a megszerzendő kapacitás meghatározásának elsődleges tényezője, nem jelent akkor kihívást, mint amennyire azt várhatnánk.”

143 Ez az elemzés a Tempus keresetében foglaltakhoz hasonlóan azt hangsúlyozza, hogy a fogyasztóoldali szabályozásban rejlő teljes potenciált figyelembe véve mielőbb meg kell határozni a megfelelő ösztönzőket ahhoz, hogy a fogyasztóoldali szabályozás hatékonyan részt vehessen a kapacitáspiacon. Ennek vizsgálata lehetővé tenné annak elkerülését, hogy a kapacitáspiac által meghatározott szabályok „elfuserálják” a fogyasztóoldali szabályozásban rejlő potenciált, és azt új termelési kapacitásokkal váltsák fel. Ennek kapcsán a PTE sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy jelenleg egyetlen szervezet sem gyűjti a fogyasztóoldali szabályozásban rejlő, különböző szempontú potenciálra vonatkozó információk megértéséhez és beszerzéséhez szükséges adatokat, holott néhány adat már rendelkezésre áll.

144 Bár a National Gridet és az Egyesült Királyság energia- és éghajlatváltozás-ügyi minisztériumát már érte bírálat a PTE részéről ezzel kapcsolatban, úgy vélhető, hogy a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás révén elegendő kapacitással rendelkezik ahhoz, hogy bekérje és megszerezze a helyzet értékeléséhez szükséges releváns információkat, többek között ahhoz, hogy Egyesült Királyság által nevesített, a

kapacitások megfelelőségével kapcsolatos igény kezelése érdekében meghatározza a potenciális szükségletet, és adott esetben a fogyasztóoldali szabályozás tényleges potenciáljának kiaknázhatóságához szükséges ösztönzési szintet.

145 Harmadszor, a PTE következtetései és ajánlásai alapján jelentése 6. szakaszának c) pontjában, valamint 119. és 132. szakaszában a következőkre mutat rá, ismertetve az Egyesült Királyságban a fogyasztóoldali szabályozásra vonatkozó információ- és ismerethiánnyal kapcsolatos aggályait:

„A bizottság aggályát fejezte ki a fogyasztóoldali csökkentésre (DSR) vonatkozó információ- és ismerethiánnyal kapcsolatban. Az »elosztott energiaforrások« (DER) kifejezést részesíti előnyben, amely olyan hozzájárulások széles skálájára utal, amelyek a hagyományos termelésen kívüli forrásokból származhatnak, míg az »DSR« kifejezés a fogyasztóoldali tudatosságot a fogyasztás puszta csökkentésére és az integrált termelésre korlátozza. A bizottság, rámutatva arra, hogy szilárd ismereteket kell kiépíteni a DECC-n és N[ational] G[riden] belül az elosztott energiaforrásokkal (DER) kapcsolatban, ezen a téren további tanulmányozására irányuló programra tett javaslatot az elosztott energiaforrásokban rejlő lehetőségek jövőbeni kiaknázása érdekében.

[…] Az NG által elfogadott általános forgatókönyv és modellezett megközelítés az elvek tekintetében helytálló, az NG pedig az alapul szolgáló információk és az érintett felek véleményének figyelembevételére törekedett. A bizottság azonban azon a konszenzusos véleményen van, hogy a NG több fontos hipotézissel – így elsősorban a rendszerösszekötési áramlással kapcsolatban – túlságosan óvatosan álláspont felé hajlott, és eltúlozta a megszerzendő mennyiség mértékét, amikor ezeket az áramlásokat (és az időjárási feltételeket) változónak tekintette ahelyett, hogy a rendszerösszekötő kapacitásokat a rendelkezésre állásuk becsült valószínűsége alapján illesztette volna be. Ha viszont a rendszerösszekötési áramlás 2,25 GW-ot tesz ki (amelynek a leírás szerint 75%-a import), a megszerzendő kapacitás mértéke következésképpen lecsökken, és a fogyasztóoldali csökkentésben (DSR) való részesülésre és a rendszerösszekötő kapacitások létrehozásának felgyorsítására irányuló némi további erőfeszítésnek köszönhetően, valamint arra számítva, hogy több szénerőműtől érkezik ajánlat az árveréseken, ez a mérték elegendőnek bizonyulhat ahhoz, hogy el lehessen kerülni az új kombinált ciklusú gázturbinákat (CCGT).

[…] 9-es ajánlás: […] a DER teljes potenciáljára vonatkozóan a lehető leghamarabb létre kell hozni egy kutatási programot a jövőbeni árverések megfelelő tájékoztatására; különös hangsúlyt kell fektetni az e jelentésben említett minden olyan eszközre, amely lehetővé teszi a csúcsidőszakbeli fogyasztás csökkentését.”

146 A Törvényszék általi értékelés ezen szakaszában úgy tűnik, hogy abban az időpontban, amikor a Bizottság az előzetes vizsgálatát lefolytatta, meg tudta vizsgálni azokat a tényezőket, amelyek alapján nemcsak a fogyasztóoldali szabályozás tényleges szerepéről – amely technológiát az Egyesült Királyság hatóságai megbízható és költséghatékonynak találtak, és amelynek hasznosságát és hatékonyságát amerikai példák is bizonyították – alkothatott képet, hanem a fogyasztóoldali szabályozás tényleges potenciáljáról is, ahogyan azt többek között a National Grid által végzett és az Egyesült Királyság által a bejelentésében hivatkozott becslés is szemlélteti, amely szerint a fogyasztóoldali szabályozás 2018/2019-ben körülbelül 3 GW kapacitást tud szolgáltatni.

147 A Bizottságnak tudomása volt továbbá a fogyasztóoldali szabályozás kapacitáspiaci potenciáljának figyelembevételével kapcsolatos, PTE által hivatkozott nehézségekről is. Ahogyan a rendszerösszekötési potenciál figyelembevételét illetően is, amellyel kapcsolatban a Bizottság a megtámadott határozat (124) preambulumbekezdésében „súlyosnak” minősítette a PTE aggodalmait, és – ahogyan ez a fenti 141–145. pontból is kitűnik – fennállt annak kockázata, hogy a tervezett kapacitáspiac nem veszi kellőképpen figyelembe a fogyasztóoldali szabályozás potenciálját, vagy – szélesebb értelemben – mindazt a potenciált, amely csökkentheti a termelési kapacitásoknak a kapacitásmegfelelőségi probléma kezelése érdekében történő igénybevételének szükségességét.

148 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az iránymutatás (224) bekezdéséből az következik, hogy a fogyasztóoldali szabályozási részvétel befolyásának megítélése a Bizottság által az állami beavatkozás szükségességéről történő határozathozatal kapcsán lefolytatandó vizsgálat egyik elemének minősül.

149 Márpedig ebben az összefüggésben a megtámadott határozatból kitűnik, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a fogyasztóoldali szabályozás tényleges figyelembevételének értékeléséhez – és hogy ne merüljön fel többé kétsége azzal kapcsolatban, hogy a támogatási program összeegyeztethető-e a belső piaccal – elegendő az Egyesült Királyság által kilátásba helyezett részletszabályok elfogadása.

150 A Bizottság által a megtámadott határozat (122) preambulumbekezdésében kifejtettek szerint ugyanis a támogatás összeegyeztethetőségére és az állami beavatkozás szükségességére vonatkozó értékelése kapcsán, valamint a fogyasztóoldali szabályozás hozzájárulását illetően elegendő a következőkre rámutatni:

– „az Egyesült Királyság úgy érvelt, hogy a 2014. decemberi első árverés kulcsfontosságú lesz a fogyasztóoldali szabályozásra és annak potenciáljára vonatkozó információk szempontjából”, továbbá „kifejtette, hogy meg fogja vizsgálni az első T-4 árverésekből származó adatokat, és meggyőződik róla, hogy a keresleti görbét megfelelően kiigazították, amit majd a National Grid a Future Energy Scenario eljárásban a későbbi árverésekre tartozó villamosenergia-termelési kapacitásról szóló jelentések szempontjából figyelembe vesz”;

– „[a] PTE jelentésére válaszul a National Grid közös projektet javasolt az Energy Networks Association [energiahálózatok szövetsége] (beleértve a Distribution Network Operatorst [elosztóhálózat-üzemeltetők] is) részvételével”;

– „[e]zenkívül az Egyesült Királyság a 2015–2016 közötti fogyasztóoldali szabályozás ágazata növekedésének támogatása érdekében az átmeneti árverésekre vonatkozó rendelkezéseket, valamint 20 milliós GBP összegű energiahatékonysági kísérleti projektet [Electricity Demand Reduction pilot] dolgozott ki”.

151 A Bizottság a megtámadott határozat (128) preambulumbekezdésében azt is megállapíthatta, hogy bár a támogatási program „a fosszilis tüzelőanyagokból származó termelést támogathatja”, úgy ítélhette meg, hogy a kapacitások megfelelőségével kapcsolatos probléma minden évben lefolytatott értékelése figyelembe vette a gazdasági szereplők minden típusát, köztük a fogyasztóoldali üzemeltetőket is (lásd még a megtámadott határozat (134) és (149) preambulumbekezdéseit is a vizsgálat más szakaszaiban). A megtámadott határozat (129) preambulumbekezdésében ebből azt a következtetést vonja le, hogy „az intézkedés technológiai szempontból semleges”, és ezért nem erősíti a fosszilis tüzelőanyagokat használó villamosenergia-termelők helyzetét.

152 A rendelkezésre álló, fentebb említett bizonyítékokra, valamint a Bizottság számára a 659/1999 rendelet által rendelkezésére bocsátott eszközök alapján felhasználható információkra, valamint arra való tekintettel, hogy a fogyasztóoldali szabályozás milyen fontos szerepet játszhat a kapacitáspiacon annak eldöntésében, hogy szükség van-e állami beavatkozásra és abban, hogy a fosszilis tüzelőanyagokból származó termelésre nyújtott támogatást a megfelelő mértékre szorítsák vissza, ezek az értékelések nem teszik lehetővé a Bizottság számára, hogy elhessegesse az azon információk keltette kételyt, amelyekkel a megtámadott határozat meghozatalának időpontjában már rendelkezett vagy rendelkezhetett.

153 Közelebbről, miként az iránymutatás (226) bekezdéséből és (232) bekezdésének a) pontjából következik, amely szerint a támogatási intézkedéseknek „nyitottnak kell lenniük”, ugyanakkor „megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk mind a meglévő, mind a jövőbeli termelők, valamint a helyettesíthető technológiákat – például a fogyasztóoldali visszajelzéseket – alkalmazó termelők számára”, és azokat „úgy kell kidolgozni, hogy minden olyan kapacitás része lehessen az említett intézkedéseknek, amely hatékonyan hozzá tud járulni a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos problémák

kezeléséhez”, különösen fontos, hogy a Bizottság biztosítsa azt, hogy a szóban forgó kapacitáspiac a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos probléma kezelhetősége érdekében valamennyi megoldás számára lehetővé teszi a tényleges és hatékony részvételt, hiszen minden megoldásnak megvan a maga előnye és hátránya.

154 A Bizottságnak a megtámadott határozatban foglalt állításával ellentétben, a rendelkezésre álló információkra és a fogyasztóoldali szabályozás szerepére tekintettel a jelen ügyben nem tehette meg, hogy beéri az intézkedés „nyitott jellegével”, és ebből arra következtet, hogy technológiai szempontból semleges, de nem vizsgálja meg részletesebben, hogy ténylegesen és hatékonyan figyelembe vették-e ezt a műszaki megoldást a kapacitáspiacon belül.

155 Ugyanis bár a megtámadott határozatból kitűnik, hogy a Bizottság megvizsgálta az Egyesült Királyság által a termelési kapacitásnak a kapacitáspiac szempontjából történő figyelembevételére vonatkozóan előterjesztett bizonyítékokat, és – különösen a PTE jelentésében megfogalmazott aggodalmak miatt – a továbbiakban a rendszerösszekötés által nyújtott kapacitás figyelembevételével kapcsolatban szolgáltatott információkat, a megtámadott határozat egyik részéből sem lehet arra a megállapításra jutni, hogy a Bizottság saját vizsgálatot szorgalmazott volna az elismert és megfelelő kapacitáspiaci potenciállal rendelkező fogyasztóoldali szabályozás tényleges figyelembevételét illetően. Például a megtámadott határozat sehol nem említi a National Grid által hivatkozott 3 GW-os becslést. A Bizottság azzal, hogy nem vizsgálta meg a fogyasztóoldali szabályozás kapacitáspiacon belüli lehetséges szerepét és potenciálját, annak ellenére elfogadta az Egyesült Királyság által előadott információkat és feltevéseket (lásd a fenti 149–151. pontot), hogy azok befolyásolják az árverés útján értékesítendő kapacitásmennyiséget és a kapacitáspiachoz szükséges támogatást.

156 Így tehát a 2014. decemberi T-4 árverés eredményét illetően – mivel ezt az árverést olyan szabályok figyelembevételével hajtották végre, amelyek úgy tűnik, nem veszik kellően figyelembe a fogyasztóoldali szabályozás potenciálját – fennáll annak veszélye – ahogyan ez a PTE jelentésében is szerepel –, hogy a termelési kapacitás a szükségesnél nagyobb szerepet kap. Nem zárható ezért ki, hogy ha a Bizottság a fogyasztóoldali szabályozás potenciáljára vonatkozóan – többek között a National Grid által végzett becslések vagy más források figyelembevételének módjával, illetve az amerikai példák sikerének okával kapcsolatban – lefolytatta volna a saját vizsgálatát, akkor eltérőek lettek volna a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői részvételének szabályai.

157 Ezenfelül a T-1 árverésekkel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (45)–(47) preambulumbekezdése szerint a T-4 árverésekből leválasztanak egy bizonyos mennyiségű kapacitást, hogy a T-1 árverésekre „tartalékolják”, az elárverezhető „költséghatékony” fogyasztóoldali szabályozási kapacitás becsléséből kiindulva. Az is megállapítható, hogy ez az összeg csökkenhet, ha a kereslet a T-4 és a T-1 árverések között esik. Márpedig – ahogyan ezt a tárgyaláson is megerősítették – e preambulumbekezdésekből az következik, hogy az Egyesült Királyság kormánya kötelezettséget vállalt arra, hogy ennek a „tartalék” kapacitásnak legalább 50%-át a T-1 árverésekre viszi, fenntartva magának azonban azt a lehetőséget, hogy nem tartja be ezt a vállalást, ha a fogyasztóoldali szabályozás nem bizonyul „hosszú távon költséghatékonynak”, vagy ha a fogyasztóoldali szabályozás ágazata nem bizonyul kellően kiforrottnak. A villamosenergia-termelési kapacitásról szóló 2014-es rendelet 10. cikke ugyanis, amelynek címe „Annak eldöntése, hogy kell-e árverést tartani”, például úgy rendelkezik, hogy a hatáskörrel rendelkező államtitkár dönthet úgy, hogy nem kell T-1 árverést tartani, ha azt előrejelzések azt mutatják, hogy a fogyasztóoldali szabályozás egyik üzemeltetője sem venne részt ilyen árverésen. Következésképpen, mivel a T-1 árverések egyebek közt az árveréseken való részvételre hajlandó, „költséghatékony” fogyasztóoldali szabályozás kapacitására vonatkozó becsléstől függnek, a fogyasztóoldali szabályozás lehetséges potenciálját és annak értékelését vonatkozóan a Bizottságnak elemeznie kell a megtámadott határozatban.

158 Ilyen körülmények között a fogyasztóoldali szabályozás potenciáljára vonatkozóan rendelkezésre álló bizonyítékok – különösen arra való tekintettel, hogy ez a megoldás milyen fontos szerepet játszhat a kapacitáspiacon – azt valószínűsítő körülménynek tekinthetők, hogy a támogatási program belső

piaccal való összeegyeztethetőségét illetően olyan kétség merült fel, amellyel kapcsolatban a megtámadott határozat értelmezése alapján nem zárható ki, hogy azt a Bizottság az előzetes vizsgálatot követően eloszlatta volna.

e) A fogyasztóoldali szabályozással szembeni, állítólagosan hátrányosán megkülönböztető vagy kedvezőtlen kapacitáspiaci bánásmódról

159 A Tempus lényegében azt állítja, hogy a kifogásolt intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően kétséget kellett volna támasztani, mivel többszörösen megsérti – különösen a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek hátrányára – az egyenlő bánásmód, a bizalomvédelem és az arányosság elvét. A Tempus konkrétan a következőkkel kapcsolatban emel kifogást: a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőivel szembeni, a kapacitásszerződések különböző időtartamára vonatkozó bánásmód, a kapacitáspiac költségmegtérülési módszere, a kapacitáspiaci részvétel feltételei, valamint az, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek nem fizetnek kiegészítő díjazást a villamosenergia-továbbítási és -elosztási veszteségek csökkentése esetén.

1) A kapacitásszerződések időtartama

160 A Tempus lényegében azt állítja, hogy a Bizottságnak kétséget kellett volna támasztania a kifogásolt intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően amiatt, hogy az intézkedés alapján kizárólag azok a termelők juthatnak egyévesnél hosszabb kapacitásszerződéshez, akik egy bizonyos határértéket meghaladó tőkekiadással rendelkeznek, és ezzel a fogyasztóoldali szabályozás hátrányára megsérti az egyenlő bánásmód elvét. Ez a hátrányosan megkülönböztető bánásmód ellentétes a kifogásolt intézkedés technológiasemlegességére irányuló célkitűzéssel, versenyelőnyhöz juttatja a termelőket, és elzárja a fogyasztás jelentős részét, ami a fogyasztóoldali szabályozásnak köszönhetően elkerülhető lett volna.

161 A Tempus úgy érvel, hogy ezt az egyenlőtlen bánásmódot nem igazolják a meglévő erőművet felújító vagy új erőművet létesítő termelőkre háruló nagyobb beruházási költségek. A fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek és ügyfeleiknek ugyanis szintén merülnek fel beruházási költségeik. Ráadásul a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek ügyfelei még a beruházások megkezdése előtt szeretnének garanciát kapni több évi bevételre. E tekintetben a Tempus azt állítja, hogy megfelelően tájékoztatták az Egyesült Királyságot, és utóbbi nem szorítkozhat ezért a bejelentésben arra az állításra, hogy a fogyasztóoldali szabályozás ágazata nem szolgáltatott „mennyiségi” bizonyítékot arra, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek az árveréseken való részvétele támogatásához hosszú távú szerződésekre lenne szükség.

162 A Bizottság erre lényegében azt válaszolja, hogy megfelelően megvizsgálta a kifogásolt intézkedést a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőivel szembeni, más kapacitásszolgáltatókhoz viszonyított bánásmód tekintetében, és azt állapította meg, hogy ez az intézkedés lehetővé teszi számukra, hogy sajátos jellemzőikre tekintettel versenyképesek legyenek. A kínált szerződéses időtartamok közötti különbség a kifogásolt intézkedés által elérni kívánt céllal igazolható, nevezetesen az annak biztosítására irányuló céllal, hogy elegendő kapacitás álljon rendelkezésre a jövőben, elősegítve az új erőművekbe történő beruházásokat is. A fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői azért nem részesülhetnek egyévesnél hosszabb szerződésekben, mert nem ugyanazok a finanszírozási szükségleteik, mint a meglévő erőművet felújító vagy új erőművet létesítő termelőknek. E tekintetben a Bizottság úgy érvel, hogy a közigazgatási eljárás során sem a Tempus, sem az UKDRA nem terjesztett elő azt alátámasztó érvelést, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek az erőművek felújítására vagy új erőművek létesítésére irányuló projektekéhez hasonló szintű beruházási szükségletei vannak, és erre vonatkozóan semmilyen mennyiségi bizonyítékot nem szolgáltattak.

163 A Törvényszék írásbeli kérdéseire adott válaszában a Bizottság úgy érvel, hogy – a magas beruházási költségekre tekintettel – ha a felújítandó és az új erőművekre csak egyéves szerződéseket nyújtanának, azok valószínűleg egyáltalán nem vennének részt az árveréseken, vagy kiszorítanák onnan őket, mivel az árajánlatuk magasabb lenne a felső árhatárnál; még ha tennének is árajánlatot, az valószínűleg olyan magas lenne, hogy az árverés aukciós elszámolóárát jelentené. A Bizottság szerint ez nemcsak ahhoz vezetne, hogy a meglévő termelők és a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői kivételes kedvezményekben részesülnének, hanem minden végfelhasználó számára magas költséggel, és így aránytalan támogatási összeggel járna.

164 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az egyenlő bánásmód elve mint az uniós jog egyik alapelve megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne eltérő módon kezeljék, és hogy a különböző helyzeteket ne egyenlő módon kezeljék, kivéve ha ez a bánásmód objektíve igazolt. Az eltérő helyzetek hasonló jellegét az azokat jellemző tényezők összességére tekintettel kell értékelni. E tényezőket – többek között – a szóban forgó különbségtételt létrehozó uniós aktus tárgyának és céljának fényében kell meghatározni és értékelni. Ezen túlmenően tekintetbe kell venni azon szabályozási terület elveit és céljait, amely alá a szóban forgó intézkedés tartozik (lásd: 2014. december 12-i Banco Privado Português és Massa Insolvente do Banco Privado Português kontra Bizottság ítélet, T-487/11, EU:T:2014:1077, 139. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

165 A jelen esetben elöljáróban először is meg kell állapítani, hogy a kifogásolt intézkedés nem biztosít lehetőséget arra, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőivel egy évnél hosszabb időtartamú szerződést kössenek.

166 A megtámadott határozat szerint kizárólag azokkal a kapacitásszolgáltatókkal köthető legfeljebb három évre szóló kapacitásszerződés, akiknek a tőkekiadása meghaladja a 125 GBP/kW-ot (felújítandó erőművek), és csak azok a kapacitásszolgáltatók kaphatnak legfeljebb tizenöt évre szóló kapacitásszerződést, akiknek a tőkekiadása meghaladja a 250 GBP/kW-ot (új erőművek) (a megtámadott határozat (57) preambulumbekezdése).

167 Márpedig jóllehet a megtámadott határozat (57) preambulumbekezdése a technológiasemleges „kapacitásszolgáltató” kifejezést használja, a villamosenergia-termelési kapacitásról szóló 2014. évi rendelet 2. cikkének (1) bekezdésével, 4. és 5. cikkével, valamint 11. cikkének (3) bekezdésével együttesen értelmezve a bejelentésből az következik, hogy a legfeljebb három évre és tizenöt évre szóló kapacitásszerződéseket kifejezetten az államtitkár által meghatározott alsó határértékeket meghaladó tőkekiadással rendelkező termelési CMU-k részére tartják fenn, kizárva ezekből a fogyasztóoldali szabályozás CMU-it.

168 Következésképpen egyrészt a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői akkor sem juthatnak legfeljebb három vagy tizenöt évre szóló szerződésekhez, ha igazolják, hogy a termelési CMU-kra vonatkozóan a kifogásolt intézkedésben meghatározott alsó határértékeket meghaladó összegű tőkekiadást teljesítettek. Másrészt a kifogásolt intézkedés nem ír elő alsó határértéket a fogyasztóoldali szabályozás CMU-ihoz kapcsolódó tőkekiadásokra, ami ezen üzemeltetők számára lehetővé tenné az egy évet meghaladó időtartamú szerződések megkötését.

169 A megtámadott határozatban a Bizottság elfogadta az Egyesült Királyság arra irányuló álláspontját, amely szerint megfelelő a legfeljebb három, illetve tizenöt évre szóló kapacitásszerződéseket az olyan termelési CMU-knak nyújtani, amelyek tőkekiadása meghaladja az államtitkár által meghatározott alsó határértéket, és indokolt az, hogy a fogyasztóoldali szabályozás CMU-i számára csak egy évre szóló kapacitásszerződéseket adnak (a megtámadott határozat (106), (129) és (145) preambulumbekezdése). Úgy ítélte meg továbbá, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek kisebb a tőkekiadás-igénye, mint az erőműveket létesítő vagy felújító termelőknek. A Bizottság ennek alapján elfogadta, hogy a magas beruházási költségekkel járó új vagy felújítandó termelési kapacitásokra hosszabb időre szóló kapacitásszerződést lehet kötni, azt elősegítendő, hogy a gazdasági szereplők hozzájussanak a szükséges pénzügyi forrásokhoz, és arra a következtetésre jutott, hogy a fogyasztóoldali szabályozás

üzemeltetőit nem hozza a felújítandó vagy új erőművek üzemeltetőihez képest hátrányos helyzetbe az, hogy rövidebb idejű kapacitásszerződéseket kínálnak számukra. Ennélfogva arra a következtetésre jutott, hogy a kifogásolt intézkedés technológiai szempontból semleges, és ezért nem erősíti a fosszilis tüzelőanyagokat használó termelők helyzetét.

170 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a Bizottság jóváhagyhatta-e hivatalos vizsgálati eljárás megindítása nélkül a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői és a többi termelő közötti eltérő bánásmódot, illetve hogy annak, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek egyáltalán nem volt lehetősége egyévesnél hosszabb kapacitásszerződéshez jutni, kétséget kellett volna-e ébresztenie a Bizottságban a kifogásolt intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően.

171 Ezzel kapcsolatban elsőként azt kell megállapítani, hogy az iránymutatás (226) bekezdésében foglalt előírásainak megfelelően a kifogásolt intézkedés technológiasemlegességre törekszik.

172 Így a megtámadott határozatból az következik, hogy a kifogásolt intézkedés arra irányul, hogy elegendő kapacitás álljon rendelkezésre az Egyesült Királyság villamosenergia-ellátása biztonságának biztosításához.

173 Részletesebben vizsgálva a bejelentésből kitűnik, hogy a kifogásolt intézkedés elsődleges célkitűzése az Egyesült Királyság villamosenergia-piacán a nem kívánt következmények és a váratlan kockázatok minimálisra csökkentése mellett olyan megbízható és megfelelő kapacitás nyújtásának lehetővé tétele, amely minimális költséggel jár a fogyasztók számára, és a szélesebb körű kormányzati célkitűzések – így a villamosenergia-piac szénmentesítése lehetővé tételének, a jobban reagáló fogyasztói oldal kialakításának és a belső energiapiac fokozott integrációjának – támogatása (a bejelentés 139. szakasza). Emellett az Egyesült Királyság villamosenergia-ellátása biztonságának garantálására irányuló célkitűzés elérése érdekében a bejelentés pontosítja, hogy a kifogásolt intézkedés a termelési és más kapacitásokba eszközölt, elegendő mennyiségű beruházás ösztönzését célozza, ideértve a fogyasztói oldal szintjén jelentkező megoldások egyedi támogatását is (a bejelentés 140. szakasza). Ezek a célkitűzések megfelelnek az iránymutatás (216)–(221) bekezdésében a kapacitások megfelelőségére nyújtott támogatások esetében jogszerűnek minősített célkitűzésekkel.

174 Márpedig a villamosenergia-ellátás biztonságának garantálására irányuló elsődleges céllal kapcsolatban – amint az a fenti 121. pontban már kifejtésre került, és ahogyan azt a Bizottság a Törvényszék által 2017. május 5-én feltett írásbeli kérdésekre adott válaszában kifejezetten elismerte – megállapítható, hogy főszabály szerint mind a termelők, mind a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői által nyújtott kapacitás hozzájárulhat a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos probléma kezeléséhez.

175 Az új kapacitásokba eszközölt elegendő mennyiségű beruházás ösztönzésére irányuló másodlagos céllal kapcsolatban szintén meg kell állapítani, hogy a kifogásolt intézkedés által elérni kívánt cél kifejezetten a termelési kapacitásokra és az egyéb, például a fogyasztóoldali szabályozás kapacitásaira is irányul. A bejelentés egyébként 355. szakaszában kifejezetten hangsúlyozza, hogy a kapacitáspiac nem célozza a technológiatípusonként előre meghatározott mennyiségű kapacitás megszerzését. Ellenkezőleg, a kifogásolt intézkedés a piacnak engedi át annak eldöntését, hogy mi az optimális mennyiség minden egyes kapacitástípus (új termelési kapacitások, felújítandó termelési kapacitások, meglévő termelési kapacitások, meglévő fogyasztóoldali szabályozási kapacitások, meg nem erősített fogyasztóoldali szabályozási kapacitások) esetében az energiaellátás Egyesült Királyság által meghatározott biztonsági szintjének eléréséhez.

176 Ebből következően a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit olyanoknak kell tekinteni, mint akik a kifogásolt intézkedéssel elérni kívánt, a villamosenergia-ellátás biztonságára irányuló, technológiasemleges célkitűzésekre tekintettel egyenértékű helyzetben vannak a termelőkkel. Ez annál is inkább így van, mivel az iránymutatás értelmében a kapacitáspiac létrehozására irányuló támogatási intézkedéseknek nyitottnak kell lenniük, és megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk mind a meglévő, mind a jövőbeli termelők, valamint a helyettesíthető technológiákat – például a fogyasztóoldali

visszajelzési, illetve tárolási megoldásokat – alkalmazó termelők számára (az iránymutatás 226. szakasza). A Bizottság feladata volt ezért megvizsgálni, hogy az, hogy a kapacitásszerződéseket kizárólag a termelési kapacitások esetében lehet egy évnél hosszabb időtartamra kötni, mindezek ellenére lehetővé teszi-e, hogy a kapacitáspiac technológiai szempontból semleges maradjon, és ne torzítsa a termelők és a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői közötti versenyt.

177 Másodszor, a megtámadott határozatból kitűnik, hogy azt, hogy az egyévesnél hosszabb kapacitásszerződéseket bizonyos kapacitásszolgáltatóknak nyújtják, azok magasabb tőkekiadásai és finanszírozási nehézségei indokolják.

178 Így a megtámadott határozat szerint az, hogy a hosszabb időtartamra szóló kapacitásszerződéseket az új belépőknek nyújtják, az új versenytársak piaci belépésére való ösztönzés indokolja. Az új belépők számára a hosszú távú szerződések nyújtása lehetővé teszi, hogy olcsóbban tudják finanszírozni beruházásaikat. Ezzel elhárulnak a korlátok azoknak a független vállalkozásoknak a belépése elől, amelyek az új kapacitásokba eszközölt beruházásukat nem tudják a portfóliójukhoz tartozó más erőművekből származó bevételükből finanszírozni. A kapacitáspiaci verseny ösztönzése révén a hosszabb távú szerződések ezért csökkenthetik a fogyasztók energia- és kapacitáspiaci költségeit. A hosszú távú szerződések nyújtása valószínűleg csökkenti annak kockázatát is, hogy a magas beruházási vagy felújítási költségeket viselő résztvevők arra törekedjenek, hogy az összes felmerülő költségüket egyéves szerződésre terhelik (a megtámadott határozat (59) preambulumbekezdése).

179 A megtámadott határozatból tehát az következik, hogy a hosszabb távú kapacitásszerződések nyújtása a fenti 173. pontban említett, a megfelelő mennyiségű kapacitási beruházás ösztönzése révén a villamosenergia-ellátás biztonságának garantálására irányuló, technológiasemleges célkitűzések megvalósítását célozza. Ezenfelül, bár a megtámadott határozat hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell az új piaci belépőket, meg kell állapítani, hogy az egy évet meghaladó időtartamú kapacitásszerződések nyújtása szélesebb körű cél elérésére irányul, mivel a meglévő erőműveket felújító gazdasági szereplőkkel is köthető legfeljebb három évre szóló kapacitásszerződés. Ebből következően a hosszabb távú kapacitásszerződések nyújtásának elsődleges oka az egyes gazdasági szereplők magas tőkekiadásaiból eredő finanszírozási nehézségeinek enyhítése több évre szóló bevétel biztosítása révén, és számukra olyan eszközök biztosítása, amelyekkel versenyképes ajánlatot tudnak tenni az árveréseken, lehetővé téve számukra, hogy költségeiket több évre terítsék szét.

180 Meg kell tehát állapítani, hogy az egyévesnél hosszabb kapacitásszerződésekhez juttatható gazdasági szereplők meghatározásának a kifogásolt intézkedésben foglalt, döntő kritériuma a tőkekiadás szintje és a finanszírozási nehézségek, amelyek megakadályozhatják, hogy e gazdasági szereplők részt vegyenek a kapacitáspiacon.

181 Mivel úgy ítélték meg, hogy az egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez hosszú távú szerződésekre van szükség, meg kellett vizsgálni, hogy mennyi az a szükséges időtartam, amely mellett az egyes kapacitásszolgáltató-kategóriák teljes mértékben részt vehetnek a kapacitáspiacon, figyelembe véve a beruházási költségeiket és a finanszírozási nehézségeiket, az arra irányuló kötelezettség tiszteletben tartása érdekében, hogy minden gazdasági szereplő számára megfelelő ösztönzőket kell biztosítani. A Bizottságra ezért annak vizsgálata hárult, hogy az egyévesnél hossszabb kapacitásszerződéseknek az egyes technológiák számára való fenntartása hátrányosan megkülönböztető jellegű-e, és ellentétes-e a technológiai szempontból semleges kapacitáspiac létrehozására irányuló céllal, ami az iránymutatásban foglalt követelményekbe ütközne.

182 Harmadszor meg kell állapítani, hogy a Bizottság anélkül fogadta el az Egyesült Királyság álláspontját, miszerint nincs szükség arra, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek egyévesnél hosszabb kapacitásszerződéseket nyújtsanak, hogy megvizsgálta volna, hogy azok tőkekiadásai és finanszírozási nehézségei miatt az árveréseken való részvétel lehetővé tétele érdekében – de a túlságosan magas aukciós elszámolóárat elkerülve – szükséges-e, hogy ilyen szerződéseket köthessenek velük.

183 A megtámadott határozatból az következik, hogy a Bizottság részletesen megvizsgálta az új erőműveket létesítő vagy meglévő erőműveket felújító kapacitásszolgáltatók finanszírozási szükségleteit. Így a Bizottság kifejezetten felszólította az Egyesült Királyságot, hogy szolgáltasson további információkat a kapacitásszerződések időtartamára vonatkozó döntéséről, mivel a hosszabb távú szerződések főszabály szerint problematikusabbak és részletesen meg kell indokolni őket (a bejelentés 161. oldala, 16. sz. táblázat). A Bizottság tehát az új erőművek létesítésével kapcsolatos tőkekiadásokra és finanszírozási nehézségekre vonatkozóan az Egyesült Királyságtól kapott, részletes információkra támaszkodhatott a kapacitásszerződések optimális időtartamának és a szerződési feltételül szabott, tőkekiadásokhoz kapcsolódó felső határértékek megállapításakor. Ezekben arról volt szó, hogy segítséget nyújtanak ezeknek az üzemeltetőknek a szükséges finanszírozás előteremtésében, és elkerülik azt, hogy azok kapacitáspiaci részvétele túlságosan magas aukciós elszámolóárat eredményezzen, ugyanakkor nem teszik lehetővé, hogy a fix beruházási költségeiket kizárólag a kapacitáspiaci bevételeikre terheljék. Az Egyesült Királyság által nyújtott információk több, különböző forgatókönyveket elemző, részletes esettanulmányt, valamint különböző üzemeltetőkre és erőművekre vonatkozó üzletiterv-modelleket is tartalmaztak (a bejelentés 4.3.1, 4.6.5, C.4.3 pontja).

184 A megtámadott határozatból azonban az következik, hogy a Bizottság nem próbálta részletesen elemezni a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek tőkekiadásait és finanszírozási szükségleteit. Az UKDRA 2014. június 9-i azon levelét követően, amelyben a szervezet felhívta a Bizottság figyelmét a termelők és a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői közötti eltérő bánásmódra, a Bizottság kétségkívül felszólította az Egyesült Királyságot, hogy reagáljon erre. A Bizottság azonban ezt követően beérte annyival, hogy tudomásul vette az Egyesült Királyság válaszát, amely csupán azt tartalmazta, hogy egyrészt a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek nem ugyanolyan a tőkeigénye, mint az új erőművek üzemeltetőinek, másrészt hogy az UKDRA nem szolgáltatott mennyiségi bizonyítékot annak az álláspontnak az alátámasztására, hogy hosszabb távú kapacitásszerződésekre van szükség a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek támogatása érdekében (a bejelentés 511. szakasza).

185 Márpedig először is meg kell jegyezni, hogy az Egyesült Királyság az álláspontja alátámasztásához nem szolgált olyan részletes elemzéssel, mint a termelők finanszírozási szükségleteire vonatkozó információk esetében. A fogyasztóoldali szabályozásra vonatkozó adatok hiányára az Egyesült Királyságot illetően egyébként a PTE is rámutatott jelentésében (lásd különösen: a fenti 141. és 142. pontban hivatkozott jelentés 19., 96. és 101. szakasza). Jóllehet a Bizottság a megtámadott határozat (120) preambulumbekezdésében részben idézi a PTE-jelentésben foglalt megállapításokat, nem tartotta fontosnak, hogy az Egyesült Királyságtól kapott adatok hiányosságát ellensúlyozva több információt szerezzen be a fogyasztóoldali szabályozásra vonatkozóan. Rá kell ezért mutatni, hogy sem a megtámadott határozat, sem a bejelentés nem tartalmaz részletes vizsgálatot a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek tőkeigényére vonatkozóan.

186 Másodszor meg kell jegyezni, hogy a különböző kapacitásszolgáltatók által ajánlattal célozható kapacitásszerződések időtartamára vonatkozó egyenlő bánásmód a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek elsődleges követelését képezte az Egyesült Királyság kormányával és a Bizottsággal szemben. Így az UKDRA nyilvános konzultációban való közreműködéséből – amelyhez a Bizottságnak a megtámadott határozat meghozatalakor hozzáférése volt – kitűnik, hogy az UKDRA nemcsak azt a tényt kifogásolta, hogy az egyévesnél hosszabb kapacitásszerződéseket kizárólag a meghatározott alsó határértékeket meghaladó tőkekiadással rendelkező termelési CMU-k részére tartják fenn, hanem a megadott tőkekiadási alsó határértékeket is. Közelebbről, az UKDRA kifejezetten felhívta az Egyesült Királyságot, hogy modellezze a különböző technológiatípusok finanszírozási igényeit, és ez alapján vizsgálja felül az alsó határértékeket. Egyébiránt az UKDRA 2014. június 9-i levelében aggályainak adott hangot a Bizottságnak azzal kapcsolatban, hogy a tizenöt éves szerződések összeegyeztethetők-e az iránymutatással, és – a nyújtott szerződések időtartamának kérdésétől függetlenül – ismételten felhozta a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek arra irányuló szándékát, hogy ugyanolyan kapacitásszerződési időtartamokra tegyenek árajánlatot, mint amilyeneket a termelőknek nyújtanak.

187 Harmadszor, a UKDRA és a Tempus is elismeri, hogy a fogyasztóoldali szabályozás új üzemeltetői nem feltétlenül rendelkeznek ugyanolyan tőkekiadásokkal, mint az új erőműveket létesítő termelők. Azonban azt állítja, hogy a fogyasztóoldali szabályozás új CMU-inak is – csakúgy, mint az új termelési CMU-knak – vannak tőkekiadásaik és finanszírozási nehézségeik, amelyek indokolják, hogy egyévesnél hosszabb kapacitásszerződéseket kapjanak annak érdekében, hogy teljeskörűen részt vehessenek a kapacitáspiacon. A Tempus többek között arra hivatkozik, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek megfelelő nagyságú ügyfélkör-portfóliót kell kialakítania ahhoz, hogy a határozatlan idejű kapacitási eseményeket lefedhesse. Ezenkívül jelentősek lehetnek és hosszabb távú kapacitásszerződéseket igényelhetnek az ahhoz szükséges beruházások, hogy minden ügyfél villamosenergia-fogyasztását idő szempontjából rugalmassá tegyék, aminek a finanszírozásához a fogyasztóoldali üzemeltetőknek esetlegesen hozzá kell járulniuk. A PTE jelentése 99. szakaszában továbbá kifejezetten rámutat, hogy a fogyasztóoldali szabályozásra vonatkozó egyes beruházások esetében „[a] finanszírozás megteremtéséhez a hosszú távú kapacitásszerződés nyújtotta biztonságra van szükség”, és arra a következtetésre jut, hogy nagyon fontos azoknak a fogyasztóoldali szabályozáshoz kapcsolódó potenciális erőforrásoknak a meghatározása, amelyek azért nem reagálnak a piaci jelzésekre, mert a meglévő ösztönzők nem felelnek meg az igényeiknek. A fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői egyébként nem egyedüliként hivatkoztak arra, hogy az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a használt technológiától függetlenül minden kapacitásszolgáltató ugyanolyan szerződési időtartamokra tehessen árajánlatot. Így a bejelentésből megállapítható, hogy több, vertikálisan integrált villamosenergia-ipari vállalat is hangsúlyozta, hogy a kapacitási árak megfelelő összehasonlíthatósága érdekében minden kapacitásnak ugyanolyan időtartamú szerződéshez kell hozzáférést engedni, és minden kapacitásszolgáltatónak biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy szabadon megválaszthassa azt a szerződéstartamot, amellyel versenyképes lehet az árveréseken (a bejelentés 79. oldala).

188 Negyedszer, a Bizottság állításával ellentétben nem kifogásolható, hogy a Tempus és az UKDRA nem terjesztettek elő részletesebb információkat a közigazgatási eljárásban. Az ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis a Bizottságnak adott esetben fel kell derítenie a releváns információkat (lásd a fenti 69. pontot) ahhoz, hogy a megtámadott határozat meghozatalakor az értékelése szempontjából észszerűen elegendőnek és egyértelműnek minősíthető értékelési elemekkel rendelkezzen (lásd ebben az értelemben: 2008. december 10-i Kronoply és Kronotex kontra Bizottság ítélet, T-388/02, nem tették közzé, EU:T:2008:556, 127. pont; 2009. február 10-i Deutsche Post és DHL International kontra Bizottság ítélet, T-388/03, EU:T:2009:30, 109. pont). Következésképpen a 659/1999 rendelet 4. cikkének (4) bekezdése értelmében vett kétség fennállásának bizonyításához elegendő, ha a Tempus azt bizonyítja, hogy a Bizottság nem derítette fel és nem vizsgálta gondosan és pártatlanul az ezen elemzés szempontjából releváns összes elemet, vagy nem vette azokat megfelelően, a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos minden kétséget kizáró módon figyelembe.

189 A jelen ügyben a fenti 171–176. pontban kifejtett megfontolásokra tekintettel a Bizottságra az a feladat hárult, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek tőkeigényével kapcsolatos információk hiányával szembesülve tovább vizsgálja a kérdést, például úgy, hogy elfogadja az UKDRA által 2014. június 9-i levelében arra vonatkozóan tett ajánlatot, hogy további információkat ad a Bizottság számára annak eldöntéséhez, hogy összeegyeztethető-e az egyenlő bánásmód elvével az, ha a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek és más kapacitásszolgáltatóknak eltérő időtartamú szerződéseket nyújtanak. Annál is inkább, mivel a fogyasztóoldali szabályozás ágazata erősen szerteágazó, és megállapítható, hogy az Egyesült Királyság hatóságai a termelési ágazathoz képest kevés ismerettel rendelkeztek róla (lásd a fenti 141–145. pontot).

190 Végül meg kell jegyezni, hogy a legfeljebb három, illetve tizenöt évre szóló szerződések bizonyos termelők javára történő nyújtása olyan hatással bír a versenyre, amely a szerződések egész időtartama alatt érvényesül. Tekintettel arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (131) preambulumbekezdésében azt állapította meg, hogy az Egyesült Királyságban a fogyasztóoldali szabályozás ágazata még gyerekcipőben jár, meg kellett volna vizsgálnia, hogy az a tény, hogy a

fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői nem tehetnek ugyanolyan szerződési időtartamokra árajánlatot, mint a termelők, nem jár-e azzal a kockázattal, hogy akkor, amikor az ágazatuk már fejlettebb lesz, csökkenni fognak az Egyesült Királyság kapacitásmegfelelőségi problémájának kezelésére irányuló lehetőségeik. A három, illetve tizenöt évre szóló szerződések odaítélése ugyanis a későbbiekben csökkenti a kapacitási elárverezhetőségi képességet.

191 Ötödször, a PTE jelentésének 102. szakaszában a következőképpen ismertette annak kockázatát, hogy az Egyesült Királyság kapacitáspiacát a fogyasztóoldali szabályozásra vonatkozó elegendő információ hiányban hajtják végre:

„Mindezek miatt megértjük, hogy a National Grid nem tudta nem tudta az egyébként rá általában jellemző pontossággal és alapossággal lefolytatni a fogyasztóoldali szabályozás vizsgálatát. Mindazonáltal ez azt jelenti, hogy sürgősen ki kell alakítani egy rendszeres eljárást annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztóoldali szabályozásból eredő erőforrásokat ne fecséreljék el olyan új termelési kapacitásokra, amelyek az erőforrások szakszerűtlen felhasználásából fakadó különbségeket hidalják át.”

192 Ezért meg kell állapítani, hogy az Egyesült Királyság azon álláspontját, miszerint nincs szükség arra, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek egyévesnél hosszabb szerződéseket nyújtsanak, a Bizottság anélkül fogadta el, hogy megvizsgálta volna, milyen szinten vannak a fogyasztóoldali szabályozás új CMU-ival kapcsolatos tőkekiadások, illetve hogy szükséges-e a fogyasztóoldali szabályozás CMU-ira vonatkozóan – finanszírozási szükségleteikre és az intézkedéssel elérni kívánt célokra tekintettel – külön felső határértékeket szabni.

193 A fentiek tükrében azt a következtetést kell levonni, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek és a termelőknek nyújtott kapacitásszerződések időtartamában mutatkozó különbség azt valószínűsítő körülménynek tekinthető, hogy a kifogásolt intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően kétség merül fel. A Bizottságra ugyanis az a feladat hárult, hogy megvizsgálja a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek tőkekiadási szintjét és finanszírozási szükségleteit annak ellenőrzése érdekében, hogy nem sértették meg a termelési CMU-k és a fogyasztóoldali szabályozási CMU-k közötti egyenlő bánásmód elvét annak ellenére, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek egyáltalán nem volt lehetőségük egyévesnél hosszabb kapacitásszerződéshez jutniuk. A kifogásolt intézkedéssel elérni kívánt, technológiailag semleges célokra és a kifogásolt intézkedésben foglalt kritériumokra tekintettel ezt a vizsgálatot az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségének megállapítása előtt le kellett folytatni. Következésképpen az a tény, hogy a Bizottság az előzetes vizsgálati eljárás keretében nem rendelkezett teljes körű információkkal az Egyesült Királyság arra vonatkozó döntéséről, hogy nem teszi lehetővé a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára, hogy ugyanolyan szerződési időtartamokra tegyenek árajánlatot, mint a többi technológia üzemeltetői, kétség felmerülését valószínűsítő körülménynek minősül.

2) A költségmegtérülési módszer

194 A Tempus lényegében azt állítja, hogy a Bizottságnak kétséget kellett volna támasztania a kifogásolt intézkedés arányos jellegével, és így a belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban a választott költségmegtérülési módszer miatt, amely nem ösztönzi kellően a fogyasztókat arra, hogy csúcsterhelési időszakban csökkentsék a fogyasztásukat, és ezért nem tudja a támogatás teljes összegét a szükséges minimumra korlátozni.

195 A Tempus ezzel kapcsolatban úgy érvel, hogy az elfogadott költségmegtérülési módszer – nevezetesen a minden téli hétköznap 16 és 19 óra közötti villamosenergia-fogyasztáson, nem pedig a három legnagyobb éves csúcsfogyasztáson (ún. „triász”) alapuló költségek megtérülése – hátrányos helyzetbe hozza a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit, és a nyújtott támogatás összegét növelve sérti az arányosság elvét. Ez a módszer ugyanis megnehezíti a fogyasztók számára, hogy a releváns időpontban

a fogyasztásukat, azaz a keresletet csökkentve ne járuljanak hozzá a kapacitáspiaci költségekhez, tekintettel arra, hogy ez a fogyasztás elkerülhetetlen a vállalkozások és a családok számára. Ez annál is inkább igaz, mivel a kisvállalkozások és a háztartási fogyasztók nem tudják a fogyasztóoldali szabályozás működésén keresztül elkerülni a kapacitáspiaci költségeket, mert az Egyesült Királyságban a profiljuk és nem a fogyasztásuk félóránkénti elszámolása alapján sorolják be őket.

196 Ezen túlmenően a Tempus úgy ítéli meg, hogy az elfogadott módszer azáltal, hogy nem ösztönzi eléggé a fogyasztókat arra, hogy pontosan akkor csökkentsék a villamosenergia-igényt, amikor az a legmagasabb, a kapacitás pedig a leggyengébb, megnöveli a nyújtott támogatás összegét amiatt, hogy az Egyesült Királyságot a szükségesnél több kapacitás szerzésére kötelezi. Márpedig a Tempus szerint az Egyesült Királyság nem vitatja, hogy az egyértelműbb árjelzés valószínűleg csökkenti a támogatás összegét, minthogy eredetileg a triászon alapuló módszer mellett döntött, mielőtt véleményét a nyilvános nemzeti konzultáció lezárását követően megváltoztatta.

197 A Tempus ezenkívül azt állítja, hogy a költségmegtérülési módszer módosítását kifejezetten a vertikálisan integrált szolgáltatók kérték, amelyeket a végrehajtott változás előnyösen érintett. Márpedig a megtámadott határozat meghozatala előtt egy hónappal, 2014. június 26-án az Office of Gas and Electricity Management (Ofgem, gáz- és villamosenergia-piaci hivatal, Egyesült Királyság) úgy döntött, hogy hivatalosan felkéri a Competition and Markets Authorityt (verseny- és piacfelügyeleti hatóság, Egyesült Királyság), hogy folytasson vizsgálatot a magánszemélyek és kisvállalkozások javára történő villamosenergia- és gázszolgáltatás piacán, többek között a vertikálisan integrált szolgáltatók erős pozícióját érintő aggodalmakkal kapcsolatban, különösen az olyan piaci hozzáférést illetően, amikor a piacon már eleve gyenge a verseny (a beavatkozási beadványra vonatkozó észrevételek E3. melléklete, 3.16–3.18. szakasz, és a beavatkozási beadványra vonatkozó észrevételek E4. melléklete, 1.39. szakasz).

198 A Bizottság ezt azzal hárítja el, hogy a költségmegtérülési módszer a kapacitáspiac pénzügyi részéhez tartozik, amely a kifogásolt intézkedés összeegyeztethetőségének értékelése szempontjából nem – vagy legalábbis nem közvetlenül – releváns. A jelen ügyben használt költségmegtérülési módszer kompromisszumra törekszik a fogyasztáscsökkentés ösztönzésének fenntartásához fűződő érdek és a villamosenergia-szolgáltatóknak az őket terhelő költségrésszel kapcsolatos bizonytalanságának csökkentéséhez fűződő érdek között, a megtámadott határozatban foglalt elemzés pedig az Egyesült Királyság kormánya által az UKDRA levelére válaszul adott magyarázatokon alapszik. A Bizottság azt állítja, hogy az említett költségmegtérülési módszer kedvezően érinti a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit, és mindenképpen további szinttel egészíti ki a csúcsterhelési időszakra vonatkozó díjszabást, amire más módszerek, például átalánydíjszabás vagy adók esetén nem kerülhetne sor. Az Egyesült Királyság hozzáfűzi, hogy a nyilvános nemzeti konzultáció során külön megkérdezték a résztvevőket a triászon alapuló költségmegtérülési módszer alternatíváiról.

199 E tekintetben az iránymutatás azt tartalmazza, hogy a támogatási intézkedés csak akkor tekinthető arányosnak, ha az összege a kitűzött cél eléréséhez szükséges minimumra korlátozódik (az iránymutatás 27. szakaszának e) pontja és 69. szakasza). A kapacitásmegfelelőségre irányuló támogatási intézkedéseket továbbá úgy kell kialakítani, hogy a kapacitások rendelkezésre állásáért fizetett ár automatikusan a nulla felé tendáljon, amikor a biztosított kapacitás eléri a kapacitásigény megfelelő szintjét (az iránymutatás (231) bekezdése).

200 A jelen ügyben mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a kifogásolt intézkedéssel elfogadott kapacitásszerződések finanszírozásával összefüggésben felmerült költségekre vonatkozó költségmegtérülési módszer az összes engedélyezett villamosenergia-szolgáltatóra vonatkozó díjat jelent, amelynek összegét a november és február között, hétköznap 16 és 19 óra között rögzített villamosenergia-fogyasztás alapján kiszámított piaci részesedésük arányában állapítják meg (a megtámadott határozat (69) preambulumbekezdése).

201 Továbbá meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság jóváhagyta a kifogásolt intézkedéssel elfogadott költségmegtérülési módszert. Így azt állapította meg, hogy ez a módszer a fogyasztás csúcsterhelési időszakban való csökkentésére ösztönző, ugyanakkor a villamosenergia-szolgáltatók számára előrelátható módszernek tekinthető (a megtámadott határozat (129) preambulumbekezdése).

202 Azt kell tehát megvizsgálni, hogy a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárást megindítása nélkül jóváhagyhatta-e a kifogásolt intézkedéssel elfogadott költségmegtérülési módszert, illetve hogy e módszer alapján a Bizottságnak kétséget kellett volna-e támasztania a kifogásolt intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően.

203 E tekintetben első helyen a Bizottság állításával ellentétben azt kell megállapítani, hogy a költségmegtérülési módszer relevánsnak minősül az intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetőségét, és különösen arányosságát illetően.

204 Először is a támogatás összege a kapacitáspiacon keresztül vásárolt kapacitásmennyiségtől és az árverések aukciós elszámolóárától függ. Márpedig egyrészt az Egyesült Királyság által elárvereztetni kívánt kapacitásmennyiséget a villamosenergia-fogyasztás és a rendelkezésre álló kapacitások becslésével, valamint a kívánt kapacitásmegfelelőségi szint csúcsterhelési időszakban való elérésére irányuló megbízhatósági szabvány alkalmazásával kell meghatározni (a megtámadott határozat (32) preambulumbekezdése). A szükséges kapacitásmennyiség tehát közvetlenül kapcsolódik a csúcsterhelési időszakban történő villamosenergia-fogyasztás szintjéhez. Minél alacsonyabb a csúcsterhelés, annál kevésbé szorul rá az Egyesült Királyság kapacitásvásárlásra a villamosenergia-ellátás kívánt biztonsági szintjének eléréséhez. Másrészt az árverésre bocsátott kapacitásmennyiség csökkenése is eredményezheti az aukciós elszámolóár csökkenését, mivel ez ahhoz vezet, hogy ugyanazon kapacitásmennyiségre nagyobb számú kapacitásszolgáltató kerül versenybe. A nagyobb verseny ugyanis – ahogyan ezt az Egyesült Királyság a bejelentésében is elismeri – az aukciós elszámolóár csökkenését eredményezi (a bejelentés 2. pontja, „Box 2 – When will it be possible to withdraw the Capacity Market?”) A bejelentés egyébként elismeri, hogy a villamosenergia-fogyasztás csúcsterhelési időszakban történő csökkenése végül a kapacitáspiacból való kilépéshez vezet (lásd a bejelentés 47. oldalán szereplő 8. és 9. ábrát, amely szerint a „missing money” probléma a fogyasztóoldali szabályozás fejlődésével párhuzamosan fokozatosan csökkenni fog).

205 Másodszor, az Egyesült Királyság elismerte, hogy a kapacitáspiac költségmegtérülési módszere befolyásolja az árverésre bocsátott kapacitásmennyiséget. Az Egyesült Királyság kifejti, hogy a kapacitáspiac költségmegtérülési finanszírozására irányuló díjnak a csúcsterhelési időszakban történő villamosenergia-fogyasztáshoz való kapcsolása egyértelműen arra ösztönzi az érintett feleket, hogy csökkentsék a csúcsterhelési időszakban történő fogyasztásukat, ami csökkenti az ellátásbiztonság biztosítani kívánt szintjének elérése érdekében megvásárolandó kapacitásmennyiséget, és ezáltal csökkenti a fogyasztók költségeit is (a nyilvános konzultációra bocsátott kapacitáspiaci terv 624. pontja).

206 Második helyen azt kell megállapítani, hogy a bejelentésből következően az Egyesült Királyság a nyilvános konzultációt követően megváltoztatta a költségmegtérülési módszert. Kezdetben ugyanis azt irányozták elő, hogy a díj összegét a villamosenergia-szolgáltatóknak az ún. „triász” időszakokban – azaz az Egyesült Királyságban a novembertől februárig tartó időszakban a legmagasabb éves villamosenergia-fogyasztási csúcsok idején rögzített háromszor félórás időszakokban – mért villamosenergia-fogyasztásában való piaci részesedése alapján számítják ki (a bejelentés 521. és 522. szakasza). Az Egyesült Királyság csak a nyilvános konzultáció után változtatta meg a költségmegtérülési módszert, és tért át a fenti 200. pontban ismertetett költségmegtérülési módszerre, amely a minden téli hétköznap 16 és 19 óra közötti villamosenergia-fogyasztáson alapul.

207 Harmadik helyen azt kell megállapítani, hogy a Bizottság anélkül fogadta el az Egyesült Királyság álláspontját, hogy megvizsgálta volna, milyen következménnyel járez a változtatás a támogatás teljes összegére, és ezáltal a kifogásolt intézkedés arányosságára.

208 2014. június 9-i levelében az UKDRA tájékoztatta a Bizottságot a költségmegtérülési módszer megváltoztatása nyomán felmerült aggályairól. Egyrészt az UKDRA szerint ez a módszer letompítja a legnagyobb csúcsterhelési időszakban a fogyasztóknak küldendő, fogyasztáscsökkentésre irányuló árjelzést. Másrészt arra is felhívta a Bizottság figyelmét, hogy a háztartási fogyasztókat előre meghatározott profilok szerint sorolták be, és azok nem tudják a kapacitáspiaci költségeket a 16 és 19 óra közötti fogyasztásuk csökkentésével elkerülni.

209 Kétségtelen, hogy a Bizottság az UKDRA 2014. június 9-i levelét követően felszólította az Egyesült Királyságot, hogy reagáljon erre. A Bizottság ezután azonban beérte annyival, hogy tudomásul vette az Egyesült Királyság válaszát, amely csupán azt az állítást tartalmazta, hogy az utóbb elfogadott költségmegtérülési módszer továbbra is ösztönöz a villamosenergia-fogyasztás csúcsterhelési időszakban való csökkentésére, ugyanakkor előrelátható a szolgáltatók számára (a megtámadott határozat (129) preambulumbekezdése). Közelebbről, az Egyesült Királyság szerint, mivel a triász-időszakokat utólag határozzák meg, a díj kiszámításához figyelembe vett referenciaidőszakként történő használatuk a szolgáltatókban a rendszer finanszírozásához való hozzájárulásuk összegét illetően bizonytalanságot kelt, ami arra ösztönözheti őket, hogy magasabb árat fizettessenek a fogyasztókkal. Az Egyesült Királyság azt is állítja, hogy egy állandó és kiszámítható időszaknak a díj kiszámításához referenciaidőszakként történő figyelembevétele a fogyasztási időpont szerinti díjszabás fejlesztésének ösztönzését is célozza, ami valószínűleg a háztartási fogyasztók számára előnyös, mert így reagálni tudnak, és csökkenteni tudják a téli hónapokban hétköznap 16 és 19 óra között mért fogyasztásukat (a bejelentés 522. szakasza).

210 Márpedig a Bizottság annak ellenére, hogy elismerte a költségmegtérülési módszer által a kapacitáspiacon keresztül megszerzendő kapacitásmennyiségre gyakorolt befolyást, a megtámadott határozatból következően azt már nem vizsgálta, hogy az új költségmegtérülési módszer valóban továbbra is tartalmaz-e a megfelelő ösztönzést a csúcsterhelési időszakokban – többek között a fogyasztóoldali szabályozás fejlesztésének támogatása révén – történő fogyasztáscsökkentésre.

211 A Bizottság azt sem vizsgálta, hogy az elfogadott költségmegtérülési módszer érinti-e – többek között a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői oldaláról – a piaci hozzáférést, különösen a vertikálisan integrált szolgáltatók erős pozíciójából eredő belépési és terjeszkedési korlátok növelése révén. Márpedig a támogatási intézkedések torzíthatják is a versenyt azáltal, hogy növelik vagy fenntartják a jelentős piaci erőt a kedvezményezett számára. Ha a támogatás közvetlenül nem is növeli a jelentős piaci erőt, erre közvetetten alkalmas lehet azáltal, hogy gátolja a meglévő versenytársak terjeszkedését, a versenytársak kilépését idézi elő, vagy elbátortalanítja az új versenytársakat a piacra lépéstől (az iránymutatás (92) bekezdése).

212 Az Egyesült Királyság azon érvét illetően, hogy a javasolt költségmegtérülési módszer arra ösztönözheti a villamosenergia-szolgáltatókat, hogy magasabb díjat fizettessenek a végső fogyasztókkal, a Bizottság nem fejtette ki, hogyan lenne ez bármilyen kihatással a támogatás teljes összegére. A Bizottság továbbá nem vizsgálta, hogy ezt a díjat a fenti 204. és 205. pontban kifejtett okokból ellensúlyozhatja-e a fogyasztók számára a kapacitáspiacon keresztül vásárolt kapacitásmennyiség, vagy akár az aukciós elszámolóár csökkenésének lehetősége.

213 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a költségmegtérülési módszer megváltoztatása kihatással volt-e a kifogásolt intézkedés arányosságára, és ezáltal belső piaccal való összeegyeztethetőségére. Következésképpen az a tény, hogy a Bizottság az előzetes vizsgálati eljárás keretében nem rendelkezett teljes körű információkkal a költségmegtérülési módszer megváltoztatásával járó következményekről, kétség felmerülését valószínűsítő körülménynek minősül.

3) A kapacitáspiaci részvétel feltételei

214 A Tempus lényegében azt állítja, hogy a Bizottságnak kétséget kellett volna támasztania a kifogásolt intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, mivel az ellentmond az iránymutatásnak, különösen a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek támogatására és számukra megfelelő ösztönzők biztosítására irányuló kötelezettségnek, a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőire vonatkozó, kapacitáspiaci részvételi feltételek miatt, amelyek megnehezítik számukra a kapacitáspiacon való részvételt.

215 Elsőként a Tempus azt állítja, hogy az átmeneti és az állandó árverések közötti kölcsönhatás arra ösztönzi a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit, hogy a kedvezőbb részvételi feltételek miatt inkább az átmeneti árveréseken vegyenek részt, ami gyakorlatilag az első T-4 árverésekből történő kizárásukhoz vezet. Az átmeneti árverések azzal, hogy további lehetőséget adnak az ajánlattételre, ahelyett, hogy ösztönöznék a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek kapacitáspiaci részvételét, valójában ezért inkább korlátozzák az állandó árveréseken való részvételüket.

216 Másodikként a Tempus azt állítja, hogy a kifogásolt intézkedés kedvezőtlen helyzetet teremt a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára azzal, hogy a kapacitáspiac valamennyi résztvevőjét határozatlan idejű kapacitási események garantálására kötelezi, holott a kapacitási események többsége határidőhöz kötött. A kifogásolt intézkedés ezért nem veszi megfelelően figyelembe a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek sajátosságait, és eltántorítja őket a kapacitáspiacon való részvételtől.

217 Harmadikként a Tempus azt állítja, hogy ha a kapacitáspiaci résztvevőkre vonatkozóan ugyanolyan ajánlati biztosítékra irányuló kötelezettséget írnak elő, belépési problémákat okozhat a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára, mivel ez az ágazat még gyerekcipőben jár. A problémát tovább fokozza, hogy a határozatlan idejű kapacitási események lefedésére árajánlatot kell tenni. Az Egyesült Királyság egyébként kezdetben alacsonyabb ajánlati biztosítékot tervezett előírni a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára, mint az új termelők számára. A kifogásolt intézkedés ezért eltántorítja a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit a kapacitáspiacon való részvételtől.

218 Negyedikként a Tempus úgy érvel a Bizottság ellenkérelmében foglalt, arra irányuló érvelésre adott válaszában, miszerint az állandó árveréseken való részvétel minimális alsó határértékének 2 MW-ban történő meghatározása alacsonynak tekinthető és ösztönözni tudja a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek részvételét, hogy ez az alsó határérték – különösen az amerikai kapacitáspiaci példákban elfogadott küszöbértékekre tekintettel – valójában meglehetősen magas, és tovább növeli az ajánlati biztosíték összegével kapcsolatos problémákat.

219 A Bizottság az Egyesült Királyság támogatásával először is úgy érvel, hogy a kifogásolt intézkedés nem írja elő a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek, hogy választaniuk kell az átmeneti és az állandó árverések között, hanem ellenkezőleg, az ágazat növekedésének támogatása érdekében további lehetőséget ad a fogyasztóoldali szabályozás azon üzemeltetőinek, akik nem, vagy csak sikertelenül tudtak részt venni az első T-4 árveréseken. Minthogy az átmeneti árverések célja nem az, hogy további támogatást nyújtsanak a fogyasztóoldali szabályozás azon üzemeltetőinek, akik az állandó árveréseken nyertesek lehetnek, teljesen indokolt kizárni az átmeneti árverésekből a fogyasztóoldali szabályozás azon üzemeltetőit, akik az állandó árveréseken sikeresen vettek részt.

220 Másodszor a Bizottság azt állítja, hogy a kifogásolt intézkedéssel elérni kívánt, a hálózati leterheltségi helyzetek tényleges időtartamától független ellátásbiztonságra irányuló célra tekintettel az, hogy a határozott idejű kapacitási eseményekre nem lehet árajánlatot tenni, nem minősül a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőivel szembeni hátrányos megkülönböztetésnek, mivel az ilyen lehetőség előírása más kapacitásszolgáltatókhoz képest csökkentené a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek megbízhatóságát, tovább bonyolítaná az árveréseket, és arra kötelezné az Egyesült Királyságot, hogy több kapacitást próbáljon szerezni. Az Egyesült Királyság ehhez hozzáfűzi, hogy bár a határozott idejű

kapacitási eseményekre történő ajánlattétel lehetősége hasznos lehet a fogyasztóoldali szabályozási ágazat számára, mivel megszokottabb és konkrétabb ajánlattételre ad lehetőséget, mégsem indokolt az állandó árveréseken, mivel veszélyeztetné (vagy megdrágítaná) az elérni kívánt célt.

221 Harmadszor, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az ajánlati biztosíték feltételei észszerűnek tekinthetők. Rámutat, hogy az ajánlati biztosíték az új gazdasági szereplők részvételi szándékának komolyságát hivatott biztosítani, és a villamosenergia-ellátás biztonságára irányuló cél eléréséhez szükséges kapacitások szolgáltatására ösztönzi őket. Rámutat, hogy ezzel összefüggésben a közigazgatási eljárás során nem hoztak fel hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos problémát. A Bizottság azt is tisztázza, hogy az állandó rendszeren belül és az átmeneti rendszeren belül kért ajánlati biztosíték összegében mutatkozó eltérés annak tudható be, hogy az utóbbi rendszert kifejezetten a fogyasztóoldali szabályozás új üzemeltetőinek támogatására alakították ki. Az Egyesült Királyság hozzáfűzi, hogy a nyilvános konzultáció válaszadóinak többsége támogatta annak előírását, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőitől biztosítékot kérnek, a javasolt szintet pedig megfelelőnek tartották.

222 Végül a viszonválaszban a Bizottság azt állítja, hogy a Tempusnak a 2 MW-os minimális alsó határértékre vonatkozó érvei elfogadhatatlanok, mivel csak a válasz szakaszában terjesztették elő őket. Egyébként azt állítja, hogy a 2 MW-os minimális alsó határérték alacsonynak tekinthető.

223 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az iránymutatás (226) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a támogatási intézkedéseknek nyitottnak kell lenniük és megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk mind a meglévő, mind a jövőbeli termelők, valamint a helyettesíthető technológiákat – például a fogyasztóoldali visszajelzési, illetve tárolási megoldásokat – alkalmazó termelők számára.

224 A jelen ügyben mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a bejelentés szerint a kifogásolt intézkedés számos olyan intézkedést tartalmaz, amely a fogyasztóoldali szabályozás fejlődésének támogatására irányul.

225 Először is a bejelentésben az áll, hogy az átmeneti árverések szervezése kifejezetten a fogyasztóoldali szabályozás növekedésének támogatására, valamint annak biztosítására irányul, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői a későbbiekben a lehető legnagyobb eséllyel vehessenek részt az állandó rendszerben. Az átmeneti árveréseknek nemcsak önmagában a létezése, hanem bizonyos sajátosságai is arra szolgálnak, hogy támogassák a fogyasztóoldali szabályozás fejlődését. Így például az átmeneti árveréseken való részvételre vonatkozó ajánlati biztosítékot az állandó árveréseken való részvételre előírt szint 10%-ában határozták meg. Emellett az átmeneti árveréseken árajánlatot lehet tenni a határozott idejű kapacitási események lefedésére, míg az állandó árveréseken a résztvevőknek kötelezettséget kell vállalniuk a határozatlan idejű kapacitási események lefedésére (a bejelentés 222. és 223. szakasza).

226 Másodszor, a bejelentés rámutat, hogy a fogyasztóoldali szabályozás fejlődését a T-1 árverések szervezése, és különösen annak garantálása támogatja, hogy az Egyesült Királyság ezen keresztül az elején ilyen árverésekre tartalékolt kapacitásmennyiség legalább 50%-át attól függetlenül felvásárolja, hogy a T-4 árverések megtartása és a T-1 árverések megtartása közötti kapacitásszükséglet hogyan alakul (a bejelentés 224–226. szakasza).

227 Harmadszor, a bejelentés rámutat, hogy a fogyasztóoldali szabályozás fejlődését az állandó árverések egyes részvételi feltételei is támogatják. Itt különösen a 2 MW-os minimális alsó határérték megállapítására, az összevonási lehetőségekre és a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek elszámolóóár-befolyásolási lehetőségére kell gondolni (a bejelentés 224. szakasza).

228 A megtámadott határozatban a Bizottság elfogadta az Egyesült Királyság álláspontját. Így a megtámadott határozat (131) preambulumbekezdésében kifejezetten megállapítja, hogy a kifogásolt intézkedés támogatja a fogyasztóoldali szabályozást, és olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek

kimondottan a még gyerekcipőben járó ágazat fejlődésének támogatására irányulnak. A megtámadott határozatból az következik, hogy itt elsősorban arra gondol, hogy az átmeneti árveréseket a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára „tartják fenn”, és kifejezetten úgy állítják össze, hogy támogassa a fogyasztóoldali szabályozás fejlődését a fogyasztóoldali szabályozás azon üzemeltetőinek nyújtott segítség révén, akik még nem elég felkészültek ahhoz, hogy az állandó árveréseken versenytársként lépjenek fel (a megtámadott határozat (51) és (107) preambulumbekezdése). Itt annak garantálására is kell gondolni, hogy T-1 árveréseket tartanak, amelyek a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára a T-4 árverésekhez képest „a piaci hozzáféréshez vezető jobbik útnak” tekinthetők, és hogy az Egyesült Királyság „kötelezettséget vállal” arra, hogy az ilyen árverésekre tartalékolt mennyiség legalább 50%-át felvásárolja, ugyanakkor hosszú távon bizonyos fokú rugalmasságot tart fenn (a megtámadott határozat (46) preambulumbekezdése).

229 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a Bizottság jóváhagyhatta-e hivatalos vizsgálati eljárás megindítása nélkül azt, hogy a kifogásolt intézkedés megfelelő ösztönzőket nyújt a fogyasztóoldali szabályozás számára, illetve hogy a Bizottságnak kétséget kellett volna-e támasztania a kifogásolt intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően.

i) Az átmeneti árverésekkel kapcsolatban

230 A Tempus lényegében azt állítja, hogy a kedvezőbb részvételi feltételek arra ösztönzik a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit, hogy az átmeneti árveréseken való részvételt részesítsék előnyben. A Tempus szerint ez gyakorlatilag a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek az első T-4 árverésekből történő kizárását eredményezi. Ez többek között a piac elzárását is eredményezni fogja, mivel ezeken az árveréseken hosszú távú szerződéseket nyújtanak a termelőknek.

231 E tekintetben először is azt kell megállapítani, hogy a kifogásolt intézkedés nem zárja ki a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit a T-4 és T-1 állandó árverésekből, feltéve, hogy megfelelnek a megállapított részvételi feltételeknek.

232 Másodszor, a Tempus állításával ellentétben azt kell megállapítani, hogy nem áll fenn valójában kölcsönös kizárás az átmeneti és az állandó árveréseken való részvétel között. Egyrészt a fogyasztóoldali szabályozás azon üzemeltetőinek, akiknek ajánlatait nem fogadták el az első T-4 árveréseken, továbbra is lehetőségük van arra, hogy részt vegyenek az átmeneti árveréseken. Másrészt a fogyasztóoldali szabályozás azon üzemeltetőinek, akik sikerrel tettek ajánlatot az átmeneti árveréseken, továbbra is lehetőségük van arra, hogy azt követően részt vegyenek az állandó T-4 árveréseken és a későbbi T-1 árveréseken. A kifogásolt intézkedés tehát nem kötelezi a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit arra, hogy válasszanak az átmeneti és az állandó árveréseken való részvétel között.

233 Kétségtelen, hogy a fogyasztóoldali szabályozás azon üzemeltetői, akik az első T-4 árveréseket követően kapacitásszerződéshez jutottak, nem vehetnek részt az átmeneti árveréseken. A Tempus állításával ellentétben ez a korlátozás azonban nem jelenti a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek az első T-4 árverésekből történő kizárását. Az átmeneti árverések ugyanis kizárólag azoknak a fogyasztóoldali szabályozási üzemeltetőknek a támogatására irányulnak, akik még nem elég felkészültek ahhoz, hogy az első állandó árveréseken sikeresen vegyenek részt, és további lehetőséget nyújtanak számukra arra, hogy már 2015-ben és 2016-ban kapacitási kifizetésben részesüljenek, és így a következő állandó árveréseken versenyképesebbek legyenek. E tekintetben – amint ara a Bizottság jogosan hivatkozik – az a tény, hogy a fogyasztóoldali szabályozás még mindig gyerekcipőben jár, még nem zárja ki, hogy a fogyasztóoldali szabályozás egyes üzemeltetői már elérték azt a felkészültségi szintet, amellyel már az első T-4 árverésektől kezdve versenyképesen részt vehetnek az állandó árveréseken.

234 Harmadszor, ami a piac elzárásának amiatt fennálló veszélyét illeti, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői kevésbé vesznek részt az első T-4 árveréseken, és a termelőknek egymást követően túl sok hosszú távú szerződést nyújtanak, ezt az érvet a T-4 és a T-1 árverések közötti kölcsönhatásra vonatkozó érvekkel együtt kell vizsgálni. A piac elzárásának a Tempus által hivatkozott veszélye ugyanis azt feltételezi, hogy a T-1 árverésekre tartalékolt kapacitásmennyiség nem teszi lehetővé a fogyasztóoldali szabályozás fejlődését.

235 Azt a következtetést kell levonni, hogy az átmeneti és az állandó árverések közötti kölcsönhatás nem eredményezi a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek az állandó árverésekből való kizárását.

236 Arra is rá kell azonban mutatni, hogy az átmeneti árverések meghatározásuknál fogva nem képezik részét az állandó rendszernek. Ráadásul a Bizottságnak a megtámadott határozat (51) preambulumbekezdésében foglalt állításával ellentétben az ügy irataiból az következik, hogy ezeket az átmeneti árveréseket nem kizárólag a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára tartják fenn, hanem a kis termelési egységek számára is, ahogyan ez a villamosenergia-termelési kapacitásról szóló 2014. évi rendelet 29. cikkében is szerepel. E feltételek mellett azt is meg kell vizsgálni, hogy az állandó árverések megfelelő ösztönzőket nyújtanak-e a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára.

ii) A T-1 árverésekkel és a T-4 árverésekkel fennálló kölcsönhatásukkal kapcsolatban

237 A Tempus lényegében azt állítja, hogy az állandó árverések nem nyújtanak megfelelő ösztönzőket a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára, mert egyrészt a T-4 árverések nem igazodnak a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek átfutási idejéhez, másrészt a T-1 árverésekre fenntartott kapacitásmennyiség korlátozott.

238 E tekintetben mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a T-1 árverések különösen fontosak a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára.

239 A felek ugyanis nem vitatják, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek átfutási idejük miatt a T-1 árverések jobban megfelelnek, mint a T-4 árverések. Így a megtámadott határozat szerint a T-1 árverések a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára „a piaci hozzáféréshez vezető jobbik útnak” tekinthetők (a megtámadott határozat (46) preambulumbekezdése). A keresetlevélben a Tempus továbbá azt állapítja meg, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek nehéz lehet a T-4 árveréseken részt venni, mivel ezeken az árveréseken árajánlatot kell tenni és azonnal beruházásokat kell eszközölni ahhoz, hogy négy évvel később kapacitásokat tudjanak nyújtani, és ne csak négy évvel később részesüljenek kifizetésben.

240 A T-1 árverésekre fenntartott kapacitásmennyiséget a kifogásolt intézkedésben egyébként az ezen árveréseken részt venni tudó, költséghatékony fogyasztóoldali szabályozás becslése alapján számították ki (a megtámadott határozat (45) preambulumbekezdése).

241 Márpedig először is meg kell állapítani, hogy a T-1 árverésekre fenntartott kapacitásmennyiség a T-4 árverésekre bocsátott kapacitásmennyiséghez képest korlátozott mértékű. Ráadásul a T-1 árveréseket nem csak a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára tartják fenn, és a T-1 árverésekre bocsátott kapacitásmennyiség egy részét ezért a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőin kívül más kapacitásszolgáltatóknak is nyújthatják.

242 Másodszor, a Bizottságnak a megtámadott határozat (46) preambulumbekezdésében foglalt állításával ellentétben az ügy irataiból az következik, hogy nincs arra biztosíték, hogy az Egyesült Királyság T-1 árverést tart akkor, ha T-4 árverésre kerül sor, és hogy ezen keresztül felvásárolja az eredetileg a T-1 árverésekre fenntartott mennyiség legalább 50%-át. Így bár a villamosenergia-termelési kapacitásról szóló 2014. évi rendelet 10. és 26. cikkével összefüggésben értelmezett 7. cikke (4) bekezdésének

b) pontja úgy rendelkezik, hogy az államtitkár úgy dönthet, hogy nem tartanak T-1 árverést, a szöveg nem említi azt a kötelezettséget, hogy az eredetileg ilyen árverésekre fenntartott kapacitásmennyiség 50%-át árverésre kellene bocsátani. A tárgyaláson a Törvényszék kérdéseire válaszul a Bizottság és az Egyesült Királyság képviselői sem tudták megnevezni azt a jogszabályi rendelkezést, amely az Egyesült Királyság politikai jellegű nyilatkozatain túl alátámasztaná ilyen biztosíték létezését.

243 A fentiekre tekintettel azt a következtetést kell levonni, hogy bár a T-1 árverések tartása valóban támogathatja a fogyasztóoldali szabályozás fejlődését, a Bizottságnak kétséget kellett volna támasztania azzal kapcsolatban, hogy a jelen ügyben milyen mértékű ez az ösztönző hatás, tekintettel a T-1 árverésekre fenntartott kapacitás korlátozott mennyiségére és arra, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely kifejezetten alátámasztaná, hogy az Egyesült Királyság garantálja az ezen árverésekre fenntartott mennyiség legalább 50%-ának felvásárlását.

iii) Az állandó árverésekre vonatkozó részvételi feltételekkel kapcsolatban

244 A Tempus lényegében azt állítja, hogy az állandó árverésekre vonatkozó részvételi feltételek nem nyújtanak megfelelő ösztönzőket a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára. A Tempus szerint a gyakorlatban egyes részvételi feltételekre tekintettel kevéssé valószínű, hogy ezek az üzemeltetők részt tudnak venni a T-4 árveréseken. A Tempus többek között arra hivatkozik, hogy ezek az üzemeltetők nem tudnak kötelezettséget vállalni a határozott idejű kapacitási események lefedésére, és az ajánlati biztosíték összegére is utal.

245 Először is a kapacitási események időtartamát illetően a Tempus azt állítja, hogy a kifogásolt intézkedés hátrányos megkülönböztetésben részesíti a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit azáltal, hogy az állandó árverések valamennyi résztvevőjét egyformán kezeli, és mindannyiukat – köztük ezen üzemeltetőket is – arra kötelezi, hogy tegyenek árajánlatot a határozatlan idejű kapacitási eseményekre.

246 E tekintetben – ahogyan ezt a Tempus is hangsúlyozza – az Egyesült Királyság az állandó rendszer vonatkozásában úgy döntött, hogy valamennyi üzemeltetőt kötelezi arra, hogy képes legyen a határozatlan idejű kapacitási eseményekre reagálni. Ezzel szemben az átmeneti árverésekkel kapcsolatban a villamosenergia-termelési kapacitásról szóló 2014. évi rendelet megengedi a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára a választást aközött, hogy a határozott idejű vagy a határozatlan idejű kapacitási események lefedésére vonatkozó kötelezettségre tesznek ajánlatot. Továbbá, ahogy az Egyesült Királyság a Törvényszékhez benyújtott beadványaiban elismeri, a határozott időre szóló kötelezettségek megszokottabbak a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára, és segíthetnek nekik pontosan számszerűsíteni a kockázatnak való kitettségüket, ami az állandó rendszer keretein belül konkrétabb ajánlatokat eredményez.

247 A Bizottság mindazonáltal jogosan hivatkozik arra, hogy a határozott idejű kapacitási események lefedésére korlátozott ajánlatok alacsonyabb ellátásbiztonsági szintet biztosítanak a határozatlan idejű kapacitási eseményeket lefedő ajánlatokhoz képest, és ezért nem teszik olyan könnyen lehetővé a kívánt ellátásbiztonsági szint elérését. Az összes kapacitásszolgáltató határozatlan idejű kapacitási események lefedésére való kötelezése, amely ezáltal a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőire terheli az időben elhúzódó kapacitáseseményekből esetén fennálló nemteljesítési kockázatot, nem minősíthető olyannak, amely kétséget ébreszt a kifogásolt intézkedés összeegyeztethetőségét illetően, feltéve hogy ezen intézkedés minden egyes technológia sajátos finanszírozási igényeit figyelembe veszi annak érdekében, hogy valamennyi kapacitásszolgáltató ténylegesen részt tudjon venni a kapacitáspiacon. Ahogyan a fenti 182–192. pontban is szerepel, nem tűnik azonban úgy, hogy a Bizottság annak megvizsgálására törekedett volna, hogy a kifogásolt intézkedés figyelembe veszi a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek finanszírozási igényeit.

248 Másodszor, az ajánlati biztosítékkal kapcsolatban a Tempus azt állítja, hogy az összes kapacitáspiaci résztvevőre vonatkozóan ugyanolyan ajánlati biztosítékra irányuló kötelezettség előírása belépési problémákat okozhat a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára, mivel a fogyasztóoldali szabályozás ágazata még gyerekcipőben jár.

249 E tekintetben elsőként arra kell rámutatni, hogy az Egyesült Királyság elismerte, hogy az ajánlati biztosíték korlátot állíthat a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek belépése elé. Az ügy irataiból ugyanis az következik, hogy az Egyesült Királyság eredetileg csökkenteni akarta a meg nem erősített fogyasztóoldali szabályozási CMU-kra vonatkozó ajánlati biztosíték összegét, hogy ez az ajánlati biztosíték ne emeljen akadályt a fogyasztóoldali szabályozás új üzemeltetőinek belépése elé (a nyilvános konzultációra bocsátott kapacitáspiaci terv 565. pontja). A nyilvános konzultáció során a fogyasztóoldali szabályozás egyes üzemeltetői is úgy nyilatkoztak, hogy az ajánlati biztosíték összege belépési akadályt állít a fogyasztóoldali szabályozás új üzemeltetői elé. Az ajánlati biztosíték összege azért is emelhet akadályt a fogyasztóoldali szabályozás új üzemeltetői elé, mert a kapacitáspiac minden résztvevőjének köteleznie kell magát a határozatlan idejű kapacitási események lefedésére, holott a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői az időben elhúzódó kapacitási események lefedését illetően a termelőkhöz képest több nehézséggel számolhatnak. Mivel a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit nagyobb valószínűséggel tekinthetik nemteljesítőnek, több nehézséggel kell számolniuk az ajánlati biztosíték összegének finanszírozását illetően.

250 Másodikként azt kell megállapítani, hogy a termelőknek és az elosztóknak a nyilvános konzultációra reagálva előadott észrevételei nyomán az Egyesült Királyság úgy határozott, hogy a kifogásolt intézkedésben a meg nem erősített fogyasztóoldali szabályozási CMU-kra vonatkozóan előírt ajánlati biztosítékot hozzáigazítja a még nem működő új termelési CMU-kra vonatkozóan előírt ajánlati biztosítékhoz. A kifogásolt intézkedés tehát kevésbé előnyös a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára az ezen üzemeltetők finanszírozási nehézségeinek kezelése érdekében eredetileg tervezett rendszerhez képest.

251 Ugyanakkor – amint azt ellenkérelmében a Bizottság is hangsúlyozza –, míg az Egyesült Királyság eredetileg azt helyezte kilátásba, hogy az ajánlati biztosíték nemteljesítés esetén teljes egészében elvész, meg kell állapítani, hogy a kifogásolt intézkedés úgy rendelkezik, hogy az ajánlati biztosítéknak ezentúl csak a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői által ténylegesen nem szolgáltatott kapacitásmennyiséggel arányos része vész el, feltéve, hogy azok a vállalt kapacitásmennyiség legalább 90%-át nyújtják. A kifogásolt intézkedés tehát kifejezetten ellensúlyozni kívánta a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára az abból eredő előny elvesztését, hogy a meg nem erősített fogyasztóoldali szabályozási CMU-kra vonatkozó ajánlati biztosíték összegének az új termelési CMU-kra vonatkozó ajánlati biztosítékhoz való hozzáigazítása következtében csökkent az ajánlati biztosíték összege.

252 Következésképpen az ajánlati biztosíték előírásával elérni kívánt célra tekintettel a meg nem erősített fogyasztóoldali szabályozási CMU-kra vonatkozó ajánlati biztosíték összegének az új termelési CMU-kra vonatkozó ajánlati biztosítékhoz való hozzáigazítása önmagában még nem elegendő ahhoz, hogy kétséget ébresszen a kifogásolt intézkedés összeegyeztethetőségét illetően, feltéve, hogy az említett intézkedés minden egyes technológia sajátos finanszírozási igényeit figyelembe veszi annak érdekében, hogy valamennyi kapacitásszolgáltató ténylegesen részt tudjon venni a kapacitáspiacon. Ahogyan a fenti 182–192. pontban is szerepel, nem tűnik azonban úgy, hogy a Bizottság annak megvizsgálására törekedett volna, hogy a kifogásolt intézkedés figyelembe veszi a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek finanszírozási igényeit.

253 Harmadikként meg kell állapítani, hogy a Bizottság által az ellenkérelemben előadott érvekre válaszul a Tempus úgy érvel, hogy a részvételhez szükséges minimális alsó határérték 2 MW-ban történő meghatározása akadályozza a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek kapacitáspiaci részvételét.

254 Mindjárt az elején meg kell állapítani, hogy a Tempusnak az alsó határértékre vonatkozó érve a keresetlevélben a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőivel szembeni, hátrányosan megkülönböztető vagy kedvezőtlen kapacitáspiaci bánásmódra vonatkozóan ismertetett érveléshez kapcsolódik, ahogyan azt a Tempus a tárgyaláson előadta. Ezt az érvet ezenkívül a Bizottság által az ellenkérelemben előadott azon állításokra válaszul is megfogalmazták, miszerint ez az alsó határérték alacsony és a fogyasztóoldali szabályozásra nézve kedvező. Így a jelen ügyben a szóban forgó érv nem csupán szorosan kötődik a keresetlevélhez, hanem a bírósági eljárás keretében zajló vita szokásos alakulásából is következik (lásd ebben az értelemben: 2013. november 26-i Groupe Gascogne kontra Bizottság ítélet, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 31. pont). A Bizottság állításával ellentétben ezt az érvet tehát a keresetlevélben megfogalmazott kifogás kiterjesztésének kell tekinteni.

255 Továbbá rá kell mutatni arra, hogy a bejelentés a 2 MW-os minimális részvételi küszöbértéket a National Grid által más intézkedések keretében elfogadott részvételi küszöbértékekhez képest alacsonynak és emiatt olyan intézkedésnek állítja be, amely ösztönözni tudja a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőit a kapacitáspiaci részvételre (a bejelentés 224. szakasza).

256 Először is azonban rá kell mutatni arra, hogy a PJM kapacitáspiacon való részvételre vonatkozó alsó határérték csak 100 kW volt, azaz 20-szor alacsonyabb a kifogásolt intézkedéssel elfogadott küszöbértéknél. Márpedig az említett PJM kapacitáspiacot az Egyesült Királyság kifejezetten mint hivatkozási alapot hozta fel a bejelentésben, annak az állításának az alátámasztására, hogy a kifogásolt intézkedés lehetővé teszi a fogyasztóoldali szabályozás ágazatának fejlődését (a bejelentés 221. szakasza).

257 Másodszor, miközben igaz az, hogy a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek lehetőségük van arra, hogy több egység összevonásával érjék el a 2 MW-os minimális alsó határértéket, arra is rá kell mutatni, hogy a 2 MW egészére vonatkozóan teljesíteniük kell az ajánlati biztosítékot, ha ennek a mennyiségnek csak egy – mégoly minimális – része is meg nem erősített fogyasztóoldali szabályozási kapacitásból ered. Az ajánlati biztosíték összege azonban – a fenti 249–252. pontban ismertetett okok miatt – akadályt emelhet a fogyasztóoldali szabályozás új üzemeltetői elé.

258 Következésképpen a Bizottságnak kétséget kellett volna támasztania azzal az állítással kapcsolatban, hogy a 2 MW-os minimális részvételi küszöbérték meghatározása a fogyasztóoldali szabályozás fejlődését elősegítő intézkedésnek minősül.

iv) Végkövetkeztetés

259 A fentiek összességéből az következik, hogy a T-4 és a T-1 árverések közötti kölcsönhatás, valamint a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek részvételére vonatkozó egyes feltételek miatt a Bizottságnak kétséget kellett volna támasztania egyrészt azzal kapcsolatban, hogy a kifogásolt intézkedéssel elérhető-e az Egyesült Királyság által a fogyasztóoldali szabályozás fejlődésének támogatására vonatkozóan meghirdetett cél, másrészt azzal kapcsolatban, hogy a kifogásolt intézkedés összeegyeztethető-e az iránymutatásban a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek nyújtandó megfelelő ösztönzőkre vonatkozóan előírt követelményekkel, és ezért azzal kapcsolatban, hogy a kifogásolt intézkedés összeegyeztethető-e a belső piaccal.

f) A fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek a villamosenergia-továbbítási és -elosztási veszteségek csökkentése esetén fizetett kiegészítő díjazás hiánya

260 A Tempus azt állítja, hogy a kifogásolt intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően kétségeket vet fel, mivel nem ír elő díjazást a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára a villamosenergia-továbbítási és -elosztási veszteségek csökkentésére vonatkozóan. A Tempus szerint ugyanis a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői által nyújtott kapacitás nemcsak a szükséges és a kapacitáspiacon forgalomban lévő kapacitás összmennyiségét csökkenti, hanem mintegy 7–8%-kal a

villamos energia továbbítása és elosztása során elvesztett kapacitásmennyiséget is. Úgy véli, hogy az így elért megtakarítást be kellene építeni a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek fizetett díjba, ily módon ösztönözve őket a hálózati hatékonyság javítására.

261 A Bizottság, az Egyesült Királyság által is támogatva úgy véli, hogy a villamosenergia-továbbítási és -elosztási veszteségek csökkentése esetén fizetett kiegészítő díjazás hiányának kérdését a bejelentésben elemezték, és a megtámadott határozatban is vizsgálták. Így a Bizottság elfogadta az Egyesült Királyság kormánya által adott magyarázatot, miszerint a kapacitáspiac kizárólagos célja annak biztosítására irányul, hogy elegendő kapacitás álljon rendelkezésre a hálózatban, nem pedig az, hogy jutalmazza az egyes technológiatípusok által nyújtott összes többi előnyt.

262 A Tempus ezzel lényegében azt állítja, hogy a kifogásolt intézkedés azért vet fel kétséget a belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, mert nem ír elő díjazást a fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetői számára a villamosenergia-továbbítási és -elosztási veszteségek csökkentéséért.

263 A megtámadott határozatban a Bizottság megállapította, hogy a kifogásolt intézkedés kizárólag bizonyos mennyiségű kapacitás rendelkezésre bocsátásáért nyújt díjazást, kizárva minden más szolgáltatás – például villamosenergia-szolgáltatás – nyújtását (a megtámadott határozat (132) preambulumbekezdése). Továbbá úgy vélte, hogy a kifogásolt intézkedéssel kitűzött – a villamosenergia-ellátás biztonsága kívánt szintjének elérése érdekében a kapacitásmegfelelőség biztosítására irányuló – célra tekintettel a villamosenergia-továbbítási és -elosztási veszteségek csökkentése esetén fizetett kiegészítő díjazás hiánya indokoltnak minősül (a megtámadott határozat (140) preambulumbekezdése).

264 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a kifogásolt intézkedés az Egyesült Királyságban a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos problémák kezelését célzó kapacitáspiac létrehozására irányul.

265 Márpedig az iránymutatás kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a szóban forgóhoz hasonló támogatási intézkedések megfelelősége annak a feltételnek van alávetve, hogy „a támogatások kizárólag a termelő által nyújtott szolgáltatás rendelkezésre állását ellentételezzék, azaz a villamosenergia-szolgáltatási képességre vonatkozó kötelezettségvállalást, amelynek fejében – például a rendelkezésre bocsátott kapacitás MW-onkénti díja formájában – ellentételezés jár”, és hogy a támogatások „[n]em terjedhetnek ki a villamos energia értékesítésének ellentételezésére, vagyis az értékesített MW[h] alapján nyújtott ellentételezésre.”

266 E megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a villamosenergia-továbbítási és -elosztási veszteségek csökkentése esetén fizetett kiegészítő díjazás hiánya nem vetett fel a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében olyan kétséget, amely alapján a Bizottságnak meg kellett volna indítania az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást. Következésképpen a Tempus erre vonatkozó érveit el kell utasítani.

g) Végkövetkeztetés

267 Az első jogalap vizsgálatából az következik, hogy olyan objektív és egybevágó valószínűsítő körülmények együttese áll fenn, amelyek egyrészt a bejelentést megelőző szakasz időtartamán és körülményein alapulnak, másrészt a megtámadott határozat abból eredően hiányos és elégtelen tartalmán, hogy a Bizottság az előzetes vizsgálati szakaszban nem vizsgálta megfelelően a kapacitáspiac bizonyos szempontjait, ami azt bizonyítja, hogy a Bizottság a megtámadott határozatot annak ellenére fogadta el, hogy kétség merült fel benne. Anélkül, hogy a Tempus többi érvéről határozni kellene, meg kell állapítani, hogy a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségének megítélése a 659/1999 rendelet 4. cikke értelmében olyan kétséget vetett fel, amely alapján a Bizottságnak meg kellett volna indítania az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást.

268 A megtámadott határozatot ezért meg kell semmisíteni.

2. Az indokolás hiányára alapított második jogalapról

269 A megtámadott határozatnak az első jogalapra tekintettel szükséges megsemmisítésére tekintettel a második jogalapot nem kell megvizsgálni.

A költségekről

270 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot, mivel pervesztes lett, a Tempus Energy Ltd és a Tempus Energy Technology Ltd kérelmének megfelelően kötelezni kell saját költségein felül az előbbiek részéről felmerült költségek viselésére.

271 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket. Következésképpen úgy kell határozni, hogy az Egyesült Királyság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék megsemmisíti a 2014. július 23-i azon C(2014) 5083 final bizottsági határozatot, amelyben a Bizottság nem emel kifogást az Egyesült Királyság kapacitáspiacára irányuló támogatási programmal szemben, mert az szerinte az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a belső piaccal (2014/N-2. sz. állami támogatás).

2) Az Európai Bizottság viseli a saját költségeit, valamint a Tempus Energy Ltd és a Tempus Energy Technology Ltd részéről felmerült költségeket.

3) Az Egyesült Királyság maga viseli saját költségeit.

Frimodt Nielsen Kreuschitz Forrester

Półtorak Perillo

Kihirdetve Luxembourgban, a 2018. november 15-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

I. A jogvita előzményei 2

A. A felperesek és a jogvita tárgya 2

B. A kifogásolt intézkedés 2

C. Az iránymutatás vonatkozó rendelkezései 5

D. A megtámadott határozat 6

II. Az eljárás és a felek kérelmei 9

III. A jogkérdésről 10

A. Az elfogadhatóságról 10

B. Az ügy érdeméről 11

1. Az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése megsértésére, a hátrányos megkülönböztetés tilalma, az arányosság és a bizalomvédelem elvének megsértésére, valamint a tények téves értékelésére alapított első jogalapról 11

a) Előzetes észrevételek 11

b) A kétség fogalma és a hivatalos vizsgálati eljárás megindításának kérdésében döntő bizottsági határozat 12

c) A tagállam és a Bizottság közötti tárgyalások időtartama és a megtámadott határozat meghozatalát övező körülmények 15

d) A Bizottságnak a fogyasztóoldali szabályozás kapacitáspiacon betöltött szerepére vonatkozóan az előzetes vizsgálat során, a rendelkezésre álló információk alapján kialakított értékelése 21

1) A termelés és a fogyasztóoldali szabályozás egyenértékűsége és érdekei 22

2) A fogyasztóoldali szabályozás pozitív szerepe 24

3) A fogyasztóoldali szabályozás potenciáljára vonatkozóan rendelkezésre álló információk 24

e) A fogyasztóoldali szabályozással szembeni, állítólagosan hátrányosán megkülönböztető vagy kedvezőtlen kapacitáspiaci bánásmódról 31

1) A kapacitásszerződések időtartama 31

2) A költségmegtérülési módszer 37

3) A kapacitáspiaci részvétel feltételei 41

i) Az átmeneti árverésekkel kapcsolatban 43

ii) A T-1 árverésekkel és a T-4 árverésekkel fennálló kölcsönhatásukkal kapcsolatban 44

iii) Az állandó árverésekre vonatkozó részvételi feltételekkel kapcsolatban 45

iv) Végkövetkeztetés 47

f) A fogyasztóoldali szabályozás üzemeltetőinek a villamosenergia-továbbítási és -elosztási veszteségek csökkentése esetén fizetett kiegészítő díjazás hiánya 47

g) Végkövetkeztetés 48

2. Az indokolás hiányára alapított második jogalapról 49

A költségekről 49

i — A jelen szöveg 64. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.